

ЕВРОПЕЙСКИ
ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ОБЩ НАРЪЧНИК
ЗА ОФОРМЯНЕ
И
СЪСТАВЯНЕ
НА АКТОВЕТЕ, ПРИЕМАНИ ПО
ОБИКНОВЕНАТА ЗАКОНОДАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА

октомври 2023 г.

ПРЕДГОВОР

При съставянето на актове, приемани по обикновената законодателна процедура, Европейският парламент, Съветът и Комисията могат да ползват договореното съвместно от тях Общо практическо ръководство (ОПР)¹. ОПР обаче обхваща всички правни актове на Съюза и следователно е с твърде широк обхват. Освен това ОПР съдържа основни насоки за съставяне на правни текстове, но не определя подробни правила за съставянето на правни актове и не съдържа достатъчно стандартни формулировки. Поради това беше сметено за полезно ОПР да се допълни с документ, който да съдържа указания относно оформянето и стандартните формулировки на актовете, приемани по обикновената законодателна процедура. Това е целта на настоящия общ наръчник, който е изготвен от правните служби и юрист-лингвистите на трите институции. Общият наръчник ще улесни сътрудничеството между Европейския парламент, Съвета и Комисията в рамките на обикновената законодателна процедура в духа на тяхната Съвместна декларация от 13 юни 2007 г.²

Общият наръчник е изготвен от административните служби и като такъв не е обвързващ за политическите органи, участващи в законодателния процес. Единствената цел на настоящия общ наръчник, по-специално когато предлага стандартни формулировки, е да предложи на съставителите на актове „инструментариум“, с помощта на който те биха могли да намерят подходящи редакционни решения.

Освен това Общият наръчник се съсредоточава върху окончателната редакция на законодателните актове, приети в резултат на успешното приключване на обикновената законодателна процедура. Формулировките от предходните редакции на тези текстове, по-специално предложението на Комисията, могат да се различават по редица елементи, например да отразяват факта, че определени фази на обикновената законодателна процедура все още не са настъпили.

Формулировките, използвани в автономни актове на институциите, които не се приемат в съответствие с обикновената законодателна процедура, могат да се различават от предложените в настоящия общ наръчник.

¹ Общо практическо ръководство на Европейския парламент, Съвета и Комисията, предназначено за тези, които участват в съставянето на законодателните текстове на Европейския съюз.

Актуализираната през 2014 г. редакция се съдържа в [Приложение I](#).

² [Съвместна декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията от 13 юни 2007 г. относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение \(член 251 от Договора за ЕО\) \(ОВ С 145, 30.6.2007 г., стр. 5\).](#)

СЪДЪРЖАНИЕ

A.	ЧАСТ А — ОБРАЗЕЦ НА АКТ.....	1
Б.	ЧАСТ Б — СТАНДАРТНА СТРУКТУРА НА ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ.....	9
В.	ЧАСТ В — СТАНДАРТНИ ФОРМУЛИРОВКИ	11
В.1.	ФОРМУЛИРОВКИ, СВЪРЗАНИ С ДЕЛЕГИРАНИТЕ АКТОВЕ ...	11
В.1.1.	СЪОБРАЖЕНИЕ	11
В.1.2.	ЧЛЕНОВЕ.....	12
В.1.2.1.	ЧЛЕН(ОВЕ), С КОЙТО(-ИТО) СЕ ДЕЛЕГИРА ПРАВОМОЩИЕ	12
В.1.2.2.	ЧЛЕН ОТНОСНО УПРАЖНЯВАНЕТО НА ДЕЛЕГИРАНЕТО	13
В.1.2.3.	ДОПЪЛНИТЕЛЕН ЧЛЕН, КОЙТО СЕ ДОБАВЯ В СЛУЧАИТЕ, В КОИТО СЕ ПРИЛАГА ПРОЦЕДУРАТА ПО СПЕШНОСТ	14
В.2.	ФОРМУЛИРОВКИ, СВЪРЗАНИ С АКТОВЕТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ.....	15
В.2.1.	АКТОВЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, КОИТО ПОДЛЕЖАТ НА КОНТРОЛ ОТ СТРАНА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ.....	15
В.2.1.1.	СЪОБРАЖЕНИЯ	15
В.2.1.1.1.	СЪОБРАЖЕНИЕ, КОЕТО ВИНАГИ ТРЯБВА ДА БЪДЕ НАЛИЦЕ, КОГАТО ОСНОВЕН ПРАВЕН АКТ ПРЕДВИЖДА ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ, ПОДЛЕЖАЩИ НА КОНТРОЛ ОТ СТРАНА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ.....	15
В.2.1.1.2.	СЪОБРАЖЕНИЯ, КОИТО СЕ ВКЛЮЧВАТ В ОПРЕДЕЛЕНИ СЛУЧАИ.....	16
В.2.1.2.	ЧЛЕНОВЕ.....	16
В.2.2.	АКТОВЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, КОИТО НЕ ПОДЛЕЖАТ НА КОНТРОЛ ОТ СТРАНА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ.....	19
В.3.	КОДИФИКАЦИЯ: СПЕЦИАЛНИ ФОРМУЛИРОВКИ	21
В.3.1.	ЗАГЛАВИЕ.....	21
В.3.2.	СЪОБРАЖЕНИЯ	22
В.3.2.1.	ПЪРВО СЪОБРАЖЕНИЕ	22
В.3.2.2.	ПОСЛЕДНО СЪОБРАЖЕНИЕ ПРИ КОДИФИЦИРАНЕ НА ДИРЕКТИВА	22

B.3.3.	ЧЛЕНОВЕ.....	23
B.3.3.1.	ЧЛЕН ЗА ОТМЯНА НА РЕГЛАМЕНТ ИЛИ РЕШЕНИЕ	23
B.3.3.2.	ЧЛЕН ЗА ОТМЯНА НА ДИРЕКТИВА.....	23
B.3.4.	ПРИЛОЖЕНИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ПРИ КОДИФИКАЦИЯ.....	24
B.3.4.1.	В АКТОВЕТЕ, КОИТО КОДИФИЦИРАТ РЕГЛАМЕНТ ИЛИ РЕШЕНИЕ	24
B.3.4.2.	В АКТОВЕТЕ, КОИТО КОДИФИЦИРАТ ДИРЕКТИВА	24
B.3.4.3.	ВЪВ ВСИЧКИ КОДИФИЦИРАЩИ АКТОВЕ.....	25
B.4.	ПРЕРАБОТЕНИ АКТОВЕ: СПЕЦИАЛНИ ФОРМУЛИРОВКИ.....	26
B.4.1.	ЗАГЛАВИЕ.....	26
B.4.2.	СТАНДАРТНИ СЪОБРАЖЕНИЯ И ЧЛЕНОВЕ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ПРИ ПРЕРАБОТВАНЕ НА ДИРЕКТИВИТЕ	26
B.4.2.1.	ПЪРВО СЪОБРАЖЕНИЕ	26
B.4.2.2.	ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ СЪОБРАЖЕНИЯ	27
B.4.2.3.	ЧЛЕНОВЕ, ПРЕДХОЖДАЩИ ПОСЛЕДНИЯ ЧЛЕН, С КОЙТО СЕ ОПРЕДЕЛЯТ АДРЕСАТИТЕ.....	28
B.4.3.	СТАНДАРТНИ СЪОБРАЖЕНИЯ И ЧЛЕНОВЕ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ПРИ ПРЕРАБОТВАНЕ НА РЕГЛАМЕНТИТЕ И РЕШЕНИЯТА.....	31
B.4.3.1.	ПЪРВО СЪОБРАЖЕНИЕ	31
B.4.3.2.	ЧЛЕН, ПРЕДХОЖДАЩ ПОСЛЕДНИЯ ЧЛЕН ОТНОСНО ВЛИЗАНЕТО В СИЛА	32
B.4.4.	ПРИЛОЖЕНИЯ.....	32
B.4.4.1.	В АКТОВЕТЕ, С КОИТО СЕ ПРЕРАБОТВА ДИРЕКТИВА	32
B.4.4.2.	В АКТОВЕТЕ, С КОИТО СЕ ПРЕРАБОТВА ИЗМЕНЯН(О) РЕГЛАМЕНТ ИЛИ РЕШЕНИЕ	34
B.4.4.3.	ВЪВ ВСИЧКИ ПРЕРАБОТЕНИ АКТОВЕ	34
B.5.	ФОРМУЛИРОВКИ, СВЪРЗАНИ С ПРИНЦИПИТЕ НА СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ	35
B.5.1.	СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ	35
B.5.2.	ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ	36
B.5.3.	ДЕРОГАЦИЯ ОТ ИЗИСКВАНЕТО ЗА ИЗЧАКВАНЕ НА СРОКА ЗА СТАНОВИЩА ОТ НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ	36

B.6.	ФОРМУЛИРОВКА, СВЪРЗАНА С КОНСУЛТАЦИИ, КОИТО НЕ СА ПРЕДВИДЕНИ В ДОГОВОРИТЕ	37
B.7.	ТЕКСТ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИЯ	37
B.8.	ФОРМУЛИРОВКИ ВЪВ ВРЪЗКА С АКТОВЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ..	38
B.8.1.	ВСТЪПИТЕЛНА ФРАЗА.....	38
B.8.1.1.	КОГАТО СЕ ВНАСЯТ МНОГО ИЗМЕНЕНИЯ В ДАДЕН АКТ	38
B.8.1.2.	КОГАТО СЕ ВНАСЯТ МНОГО ИЗМЕНЕНИЯ В ЧАСТ ОТ ТЕКСТ	39
B.8.2.	ЗАМЯНА.....	39
B.8.3.	ВМЪКВАНЕ	40
B.8.3.1.	ФОРМУЛИРОВКА.....	40
B.8.3.2.	НОМЕРИРАНЕ	41
B.8.4.	ДОБАВЯНЕ.....	41
B.8.4.1.	ФОРМУЛИРОВКА.....	41
B.8.4.2.	НОМЕРИРАНЕ	42
B.8.5.	ЗАЛИЧАВАНЕ	42
B.8.5.1.	ФОРМУЛИРОВКА.....	42
B.8.5.2.	НОМЕРИРАНЕ	43
B.8.6.	КОГАТО СЕ ИЗМЕНЯТ ЕДНО ИЛИ ПОВЕЧЕ ПРИЛОЖЕНИЯ ..	43
B.8.6.1.	СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ (ИЗМЕНЕНИЯ В ПРИЛОЖЕНИЕ).....	43
B.8.6.2.	СПЕЦИАЛНО ПРАВИЛО ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ В СЛУЧАЙ НА ПРОСТО ИЗМЕНЕНИЕ (ПОСРЕДСТВОМ ПРЯКО ИЗМЕНЕНИЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ)	45
B.8.7.	ИЗМЕНЕНИЯ, КОИТО НЕ ЗАСЯГАТ НИКОЙ ОТ ЕЗИЦИТЕ.....	45
B.9.	ФОРМУЛИРОВКА ЗА ОТМЯНА И УДЪЛЖАВАНЕ НА СРОКА НА ДЕЙСТВИЕ	46
B.9.1.	ОТМЯНА	46
B.9.2.	УДЪЛЖАВАНЕ НА СРОКА НА ДЕЙСТВИЕ	46

B.10.	ФОРМУЛИРОВКА, СВЪРЗАНА С ВЛИЗАНЕТО В СИЛА И ПРИЛАГАНЕТО НА АКТА ВЪВ ВРЕМЕТО,	46
B.10.1.	ВЛИЗАНЕ В СИЛА	46
B.10.2.	ПРИЛАГАНЕ ВЪВ ВРЕМЕТО	47
B.11.	ФОРМУЛИРОВКА, СВЪРЗАНА С ПРЯКАТА ПРИЛОЖИМОСТ И АДРЕСАТИТЕ	48
B.11.1.	ПРЯКО ПРИЛОЖЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТИ	48
B.11.2.	АДРЕСАТИ НА ДИРЕКТИВИТЕ.....	48
B.11.3.	АДРЕСАТИ НА РЕШЕНИЯТА.....	49
B.12.	СПЕЦИАЛНИ ФОРМУЛИРОВКИ ЗА АКТОВЕ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ДОСТИЖЕНИЯ НА ПРАВОТО ОТ ШЕНГЕН И ЗА ДРУГИ АКТОВЕ, ПОПАДАЩИ В ТРЕТА ЧАСТ, ДЯЛ V ОТ ДФЕС	49
B.12.1.	АКТОВЕ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ РАЗВИТИЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА НА ПРАВОТО ОТ ШЕНГЕН.....	49
B.12.1.1.	ИСЛАНДИЯ И НОРВЕГИЯ — УЧАСТИЕ В ПРИЛАГАНЕТО	49
B.12.1.2.	ШВЕЙЦАРИЯ — УЧАСТИЕ В ПРИЛАГАНЕТО НА ОСНОВАНИЕ НА КОЙТО И ДА Е ЧЛЕН ОТ ДФЕС С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ЧЛЕНОВЕ 82—89 (ПРЕДИШНА ЧАСТ ТРЕТА, ДЯЛ IV ОТ ДЕО)	50
B.12.1.3.	ШВЕЙЦАРИЯ — УЧАСТИЕ В ПРИЛАГАНЕТО НА ОСНОВАНИЕ НА ЧЛЕНОВЕ 82—89 ОТ ДФЕС (ПРЕДИШЕН ДЯЛ VI ОТ ДЕС)	51
B.12.1.4.	ЛИХТЕНЩАЙН — УЧАСТИЕ В ПРИЛАГАНЕТО НА ОСНОВАНИЕ НА КОЙТО И ДА Е ЧЛЕН ОТ ДФЕС С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ЧЛЕНОВЕ 82—89 (ПРЕДИШНА ЧАСТ ТРЕТА, ДЯЛ IV ОТ ДЕО)	52
B.12.1.5.	ЛИХТЕНЩАЙН — УЧАСТИЕ В ПРИЛАГАНЕТО НА ОСНОВАНИЕ НА ЧЛЕНОВЕ 82—89 ОТ ДФЕС (ПРЕДИШЕН ДЯЛ VI ОТ ДЕС)	53
B.12.1.6.	ИСЛАНДИЯ, ЛИХТЕНЩАЙН, НОРВЕГИЯ И ШВЕЙЦАРИЯ — УЧАСТИЕ В КОМИТЕТИ.....	54
B.12.1.7.	ДАНИЯ — НЕУЧАСТИЕ (С ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ).....	54

B.12.1.8.	ИРЛАНДИЯ — УЧАСТИЕ.....	54
B.12.1.9.	ИРЛАНДИЯ — НЕУЧАСТИЕ.....	55
B.12.1.10.	НОВИ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ЗА КОИТО ДОСТИЖЕНИЯТА НА ПРАВОТО ОТ ШЕНГЕН ВСЕ ОЩЕ НЕ ДЕЙСТВАТ С ПЪЛНА СИЛА	55
B.12.2.	ДРУГИ АКТОВЕ, ПОПАДАЩИ В ТРЕТА ЧАСТ, ДЯЛ V ОТ ДФЕС (АКТОВЕ, КОИТО НЕ ПРЕДСТАВЛЯВАТ РАЗВИТИЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА НА ПРАВОТО ОТ ШЕНГЕН)	55
B.12.2.1.	ДАНИЯ — СЪОБРАЖЕНИЕ ОТНОСНО ОСОБЕНАТА ПОЗИЦИЯ	55
B.12.2.2.	ИРЛАНДИЯ — СЪОБРАЖЕНИЕ ОТНОСНО ОСОБЕНАТА ПОЗИЦИЯ: НЕУЧАСТИЕ	56
B.12.2.3.	ИРЛАНДИЯ — СЪОБРАЖЕНИЕ ОТНОСНО ОСОБЕНАТА ПОЗИЦИЯ: УЧАСТИЕ	56
B.12.2.4.	АКТОВЕ, КОИТО ЗАМЕНЯТ ДЕЙСТВАЩ АКТ, С КОЙТО ИРЛАНДИЯ ВЕЧЕ Е ОБВЪРЗАНА (<i>DE FACTO</i> ПРЕРАБОТЕН ТЕКСТ)	56
B.13.	ФОРМУЛИРОВКА ВЪВ ВРЪЗКА С ТРАНСПОНИРАНЕ НА ДИРЕКТИВИТЕ.....	57
B.13.1.	ПРИЛАГАНЕ ОТ ВСЯКА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА В РАМКИТЕ НА ОПРЕДЕЛЕН СРОК ИЛИ ДО ОПРЕДЕЛЕН МОМЕНТ ВЪВ ВРЕМЕТО	57
B.13.2.	ПРИЛАГАНЕ ОТ ЕДНА И СЪЩА ДАТА ВЪВ ВСИЧКИ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ.....	58
B.13.3.	ПРИЕМАНЕ, ПУБЛИКУВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ ОТ ВСЯКА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА В РАМКИТЕ НА ОПРЕДЕЛЕН СРОК ИЛИ ДО ОПРЕДЕЛЕН МОМЕНТ ВЪВ ВРЕМЕТО	58
B.13.4.	ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, КОИТО ВЕЧЕ РАЗПОЛАГАТ С РАЗПОРЕДБИ, СЪОТВЕТСТВАЩИ НА ИЗИСКВАНИЯТА НА ДИРЕКТИВАТА.....	58
B.13.5.	ПРАВО ДА СЕ ПРИЕМАТ МЕРКИ.....	59
B.13.6.	ВРЪЗКА МЕЖДУ РАЗПОРЕДБИТЕ НА ДАДЕНА ДИРЕКТИВА И НАЦИОНАЛНИТЕ МЕРКИ ЗА ТРАНСПОНИРАНЕ	59
B.14.	ФОРМУЛИРОВКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАКАЗАНИЯТА/САНКЦИИТЕ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ.....	59
B.14.1.	В РЕГЛАМЕНТ	59
B.14.2.	В ДИРЕКТИВА	59

Г.	ЧАСТ Г — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВИЛА ЗА СЪСТАВЯНЕ НА АКТОВЕТЕ.....	60
Г.1.	СЪСТАВЯНЕ НА ЗАГЛАВИЕТО	60
Г.1.1.	ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	60
Г.1.2.	ОБЛАСТ.....	60
Г.1.3.	НОМЕРИРАНЕ.....	60
Г.1.4.	ПЪЛНО ЗАГЛАВИЕ	61
Г.1.4.1.	КРАТКОСТ	61
Г.1.4.2.	АКТОВЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ ИЛИ ЗА ОТМЯНА.....	61
Г.1.4.3.	КОДИФИКАЦИЯ И ПРЕРАБОТВАНЕ	62
Г.1.4.4.	ИЗМЕНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА .	63
Г.2.	СЪСТАВЯНЕ НА ПОЗОВАВАНИЯТА В ПРЕАМБЮЛА НА АКТА	63
Г.2.1.	ОБЩИ БЕЛЕЖКИ	63
Г.2.2.	ПОЗОВАВАНИЯ ОТНОСНО ПРАВНОТО ОСНОВАНИЕ	63
Г.2.3.	ПОЗОВАВАНИЯ ОТНОСНО ПРОЕКТА НА АКТ, ИЗПРАТЕН НА ЗАКОНОДАТЕЛЯ	63
Г.2.4.	ПОЗОВАВАНЕ ОТНОСНО ИЗПРАЩАНЕТО НА ПРОЕКТА НА АКТ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ	64
Г.2.5.	ПОЗОВАВАНИЯ ОТНОСНО КОНСУЛТАЦИИ	64
Г.2.5.1.	КОНСУЛТАЦИИ, КОИТО НЕ СА ДОВЕЛИ ДО ПРИЕМАНЕТО НА СТАНОВИЩЕ	64
Г.2.5.2.	КОГАТО СА ДАДЕНИ ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНО СТАНОВИЩА	64
Г.2.5.3.	НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНА КОНСУЛТАЦИЯ, ПРЕДВИДЕНА В ДОГОВОРИТЕ	65
Г.2.5.4.	КОНСУЛТАЦИИ, КОИТО НЕ СА ПРЕДВИДЕНИ В ДОГОВОРИТЕ	65
Г.2.6.	ПОЗОВАВАНЕ ОТНОСНО ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ПРОЦЕДУРА	65
Г.2.6.1.	ПРИЕМАНЕ НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ.....	65
Г.2.6.2.	ПРИЕМАНЕ НА ВТОРО ЧЕТЕНЕ	66
Г.2.6.3.	ПРИЕМАНЕ НА ТРЕТО ЧЕТЕНЕ.....	66

Г.3.	СЪСТАВЯНЕ НА СЪОБРАЖЕНИЯТА	67
Г.4.	СЪСТАВЯНЕ НА ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ	67
Г.4.1.	ОБЩИ БЕЛЕЖКИ	67
Г.4.2.	СТАНДАРТНА СТРУКТУРА.....	67
Г.4.3.	ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ	68
Г.4.4.	ИЗБРОЯВАНЕ	69
Г.4.4.1.	ИЗБРОЯВАНЕ В ИЗРЕЧЕНИЕ БЕЗ ВЪВЕЖДАЩА ФРАЗА.....	69
Г.4.4.2.	ИЗБРОЯВАНЕ, ПРЕДШЕСТВАНЕ ОТ ВЪВЕЖДАЩА ФРАЗА ...	69
Г.4.4.3.	ИЗБРОЯВАНЕ В ТАБЛИЦИ.....	71
Г.4.5.	ЗАГЛАВИЯ И СЪДЪРЖАНИЯ.....	71
Г.5.	СЪСТАВЯНЕ НА ПРИЛОЖЕНИЯТА.....	71
Г.5.1.	ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	71
Г.5.2.	ФОРМА, СТИЛ И НОМЕРИРАНЕ.....	71
Г.5.3.	СЪДЪРЖАНИЕ	73
Г.6.	ВЪТРЕШНО ПРЕПРАЩАНЕ	73
Г.6.1.	ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	73
Г.6.2.	ОБЩО ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ АКТА.....	73
Г.6.3.	ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ ПОЗОВАВАНИЯТА В ПРЕАМБЮЛА НА АКТА	73
Г.6.4.	ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ СЪОБРАЖЕНИЯТА	73
Г.6.5.	ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ ЧАСТ ОТ ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ ..	73
Г.6.5.1.	ТЕРМИНОЛОГИЯ, КОЯТО ДА СЕ ИЗПОЛЗВА.....	73
Г.6.5.2.	СТРУКТУРА НА ПРЕПРАТКАТА	74
Г.6.5.3.	МНОЖЕСТВО ПРЕПРАТКИ.....	75
Г.6.5.4.	ИЗРАЗИ, КОИТО СЛЕДВА ДА СЕ ИЗБЯГВАТ ПРИ ЦИТИРАНЕ	76
Г.6.6.	ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ ПРИЛОЖЕНИЯ.....	77

Г.7.	ВЪНШНО ПРЕПРАЩАНЕ	78
Г.7.1.	ОБЩИ БЕЛЕЖКИ	78
Г.7.2.	ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ АКТОВЕ ОТ ПЪРВИЧНОТО ПРАВО	78
Г.7.2.1.	ДОГОВОРИ.....	78
Г.7.2.2.	ПРОТОКОЛИ	80
Г.7.2.3.	АКТОВЕ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ.....	80
Г.7.3.	ЦИТИРАНЕ НА ДРУГИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ.....	81
Г.7.3.1.	ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ЦИТИРАНИЯ АКТ	81
Г.7.3.2.	ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА СЪОБРАЖЕНИЕ.....	84
Г.7.3.3.	ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА РАЗПОРЕДБА ОТ ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ.....	84
Г.7.3.4.	ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ПРИЛОЖЕНИЕТО, КОЕТО СЕ ЦИТИРА.....	84
Г.7.4.	ЦИТИРАНЕ НА ХАРТАТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА.....	85
Г.7.5.	ЦИТИРАНЕ НА РЕЗОЛЮЦИИ И РЕШЕНИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	85
Г.7.6.	ЦИТИРАНЕ НА РЕЗОЛЮЦИИ НА СЪВЕТА	85
Г.7.7.	ЦИТИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА НА КОМИСИЯТА	85
Г.7.8.	ЦИТИРАНЕ НА АКТОВЕТЕ НА СЪДА	86
Г.7.9.	ЦИТИРАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНЕНИЯ	87
Г.7.10.	ЦИТИРАНЕ НА АКТОВЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ	88
Г.7.11.	ЦИТИРАНЕ НА АКТОВЕ С НЕОБВЪРЗВАЩ ХАРАКТЕР	88
Г.7.12.	ЦИТИРАНЕ НА ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.....	88
Г.8.	ДИНАМИЧНО И СТАТИЧНО ПРЕПРАЩАНЕ	88
Г.8.1.	ДИНАМИЧНО ПРЕПРАЩАНЕ.....	88
Г.8.2.	СТАТИЧНО ПРЕПРАЩАНЕ	89

Г.9.	ЦИТИРАНЕ НА ПРАВНИ СУБЕКТИ	90
Г.9.1.	ЦИТИРАНЕ НА СЪЮЗА И НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ	90
Г.9.2.	ЦИТИРАНЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ НА СЪЮЗА И НА ДРУГИ ОРГАНИ	90
Г.9.3.	ЦИТИРАНЕ НА ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ.....	92
Г.9.4.	ЦИТИРАНЕ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ.....	92
Г.10.	ДАТИ И СРОКОВЕ	92
Г.10.1.	ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	92
Г.10.2.	АКТОВЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ	94
Г.10.3.	НАЧАЛО НА ДЕЙСТВИЕ	95
Г.10.4.	КРАЙ НА ДЕЙСТВИЕ.....	95
Г.10.5.	СРОКОВЕ (КРАЙНИ СРОКОВЕ)	95
Г.11.	ЦИТИРАНЕ НА ЕЗИЦИ	96
Г.12.	БЕЛЕЖКИ ПОД ЛИНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ДО СЛУЖБАТА ЗА ПУБЛИКАЦИИ	96

ПРИЛОЖЕНИЕ I. Общо практическо ръководство на Европейския парламент, Съвета и Комисията, предназначено за тези, които участват в съставянето на законодателните текстове на Европейския съюз

ПРИЛОЖЕНИЕ II. Обща структура на акт, приеман по обикновената законодателна процедура

Видове маркиране, използвано в настоящия наръчник

С цел улесняване на четивността на настоящия наръчник се използват следните видове маркиране: навсякъде се използва шрифт „Verdana“, с изключение на частите от текста, които се въвеждат в законодателните актове, като използваният в тези случаи шрифт е „Times New Roman“.

Освен това в наръчника се използва следното маркиране за стандартни формулировки:

...	Незадължителна формулировка, без примери
[xxxx]	Незадължителна формулировка, с примери
[xxxx/xxxx]	Ограничен брой възможни варианти
[xxxx/xxxx/....]	Дадени са някои възможни варианти, но са допустими и други
xxxxx(xx)	Възможни варианти в зависимост от съответния език, например мъжки/женски род, единствено/множествено число
[xxxxxxxxxxxxx]	Обяснения (в шрифт „Verdana“)

A. ЧАСТ А — ОБРАЗЕЦ НА АКТ

Текст на акта	Забележки
РЕГЛАМЕНТ [(ЕС)/(ЕС, ЕВРАТОМ)] [2015]/[1] НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от ... [относно ...]	A.1. Заглавие на регламент Приложими общи правила: вж. точка 8 от Общото практическо ръководство (ОПР) и точка Г.1. Специални правила и формулировки: — актове за изменение: вж. точки 8.3, 18.9 и 18.10 ОПР и точка Г.1.4.2 — кодифициран текст: вж. точка B.3.1 — преработен текст: вж. точка B.4.1
ДИРЕКТИВА (ЕС) [2015]/[1] НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от ... [относно ...]	A.2. Заглавие на директива Приложими общи правила: вж. точка 8 ОПР и точка Г.1. Специални правила и формулировки: — актове за изменение: вж. точки 8.3, 18.9 и 18.10 ОПР и точка Г.1.4.2 — кодифициран текст: вж. точка B.3.1 — преработен текст: вж. точка B.4.1
РЕШЕНИЕ (ЕС) [2015]/[1] НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от ... [относно ...]	A.3. Заглавие на решение Приложими общи правила: вж. точка 8 ОПР и точка Г.1. Специални правила и формулировки: — актове за изменение: вж. точки 8.3, 18.9 и 18.10 ОПР и точка Г.1.4.2 — кодифициран текст: вж. точка B.3.1 — преработен текст: вж. точка B.4.1

Текст на акта	Забележки
(кодифициран текст)	Б. Формулировка, която се включва във всички кодифицирани актове. Вж. точка В.3.1
(преработен текст)	В. Формулировка, която се включва във всички преработени актове. Вж. точка В.4.1
(Текст от значение за ЕИП)	Г. Формулировка, която се включва във всички актове, които попадат в обхвата на Споразумението за Европейското икономическо пространство.
ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,	Д. Формулировка, която се включва във всички актове.
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член(ове) ... от него,	Е. Формулировка, която се включва във всички актове. Посочва се правното основание на акта в ДФЕС. Приложими разпоредби: вж. точки 9.1 , 9.3 , 9.4 , 9.6 , 9.8 и 9.13 ОПР и точка Г.2.2
като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член(ове) ... от него,	Ж. Формулировка, която се включва само ако актът има двойно правно основание, едно от ДФЕС и друго от Договора за Евратом. Посочва се правното основание на акта в Договора за Евратом. Приложими разпоредби: вж. точки 9.1 , 9.3 , 9.4 , 9.6 , 9.8 и 9.13 ОПР и точка Г.2.2

Текст на акта	Забележки
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,	3.1. Формулировка, която се включва, ако обикновената законодателна процедура е започната с предложение на Комисията
като взеха предвид инициативата на ... [наименования на държавите членки],	3.2. Формулировка, която се включва, когато обикновената законодателна процедура е започната по инициатива на една четвърт от държавите членки (възможни правни основания: Част 3, дял V, глави 4 и 5 от ДФЕС относно съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество)
като взеха предвид искането на Съда,	3.3. Формулировка, която се включва, когато обикновената законодателна процедура е започната по искане на Съда (възможни правни основания: членове 257 и 281 от ДФЕС, както и Статута на Съда)
като взеха предвид препоръката на Европейската централна банка,	3.4. Формулировка, която се включва, когато обикновената законодателна процедура е започната по препоръка на Европейската централна банка (възможно правно основание: член 129, параграф 3 от ДФЕС)
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,	И. Формулировка, която се включва във всички актове (дори и в случаите, когато актът попада в изключителната компетентност на Съюза)

Текст на акта	Забележки
като взеха предвид становището на Европейската комисия,	Й. Формулировка, която се включва, когато Комисията е дала становище съгласно член 294, параграф 15, втора алинея от ДФЕС. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точка 9.10 ОПР. Ако консултацията не е довела до становище, формулировката на позоваването се адаптира: вж. точка Г.2.5.1. За други приложими правила, вж. точки Г.2.5.2, Г.2.5.3 и Г.2.5.4.
като взеха предвид становището на Съда,	К. Формулировка, която се включва, когато Съдът е дал становище, съгласно предвиденото в правното основание на акта. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точка 9.10 ОПР. Ако консултацията не е довела до становище, формулировката на позоваването се адаптира: вж. точка Г.2.5.1. За други приложими правила, вж. точки Г.2.5.2, Г.2.5.3 и Г.2.5.4.

Текст на акта	Забележки
като взеха предвид становището на Европейската централна банка,	Л. Формулировка, която се включва, когато Европейската централна банка е дала становище, съгласно предвиденото в правното основание на акта или в член 127, параграф 4 от ДФЕС. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точка 9.10 ОПР. Ако консултацията не е довела до становище, формулировката на позоваването се адаптира: вж. точка Г.2.5.1. За други приложими правила, вж. точки Г.2.5.2, Г.2.5.3 и Г.2.5.4.
като взеха предвид становището на Сметната палата,	М. Формулировка, която се включва, когато Сметната палата е дала становище, съгласно предвиденото в правното основание на акта или в член 287, параграф 4, втора алинея от ДФЕС. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точка 9.10 ОПР. Ако консултацията не е довела до становище, формулировката на позоваването се адаптира: вж. точка Г.2.5.1. За други приложими правила, вж. точки Г.2.5.2, Г.2.5.3 и Г.2.5.4.

Текст на акта	Забележки
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,	Н. Формулировка, която се включва, когато Европейският икономически и социален комитет е дал становище, съгласно предвиденото в правното основание на акта или в член 304 от ДФЕС. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точка 9.10 ОПР. Ако консултацията не е довела до становище, формулировката на позоваването се адаптира: вж. точка Г.2.5.1. За други приложими правила, вж. точки Г.2.5.2, Г.2.5.3 и Г.2.5.4.
като взеха предвид становището на Комитета на регионите,	О. Формулировка, която се включва, когато Комитетът на регионите е дал становище, съгласно предвиденото в правното основание на акта или в член 307 от ДФЕС. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точка 9.10 ОПР. Ако консултацията не е довела до становище, формулировката на позоваването се адаптира: вж. точка Г.2.5.1. За други приложими правила, вж. точки Г.2.5.2, Г.2.5.3 и Г.2.5.4.
в съответствие с обикновената законодателна процедура,	П.1. Формулировка, която се включва, когато актът е приет на първо или второ четене. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точки Г.2.6.1 и Г.2.6.2.
в съответствие с обикновената законодателна процедура, предвид общия проект, одобрен от Помирителния комитет на...,	П.2. Формулировка, която се включва, когато актът е приет на трето четене. За бележката под линия, придружаваща това позоваване, вж. точка Г.2.6.3.

Текст на акта	Забележки
като имат предвид, че:	Р. Формулировка, която се включва във всички актове.
(1) ... (2) (...)...	С. Всички актове съдържат едно или повече съображения. Общи правила, приложими към съображенията: вж. точки 10 и 11 ОПР и точка Г.3. Специални правила и формулировки: — делегирани актове: вж. точка B.1.1. — актове за изпълнение: вж. точки B.2.1.1 и точка B.2.2 — кодифицирани текстове: вж. точка B.3.2 — преработени текстове: вж. точки B.4.2.1 и B.4.2.2 за директивите и B.4.3.1 за регламентите и решенията — пропорционалност и субсидиарност: вж. точка 10.15 ОПР и точка B.5 — консултации, които не са предвидени в Договорите: вж. точка B.6 — актове за изменение: вж. точки 18.11 и 18.12 ОПР — актове, които представляват достижения на правото от Шенген, приети въз основа на трета част, дял V отДФЕС: вж. точка B.12.
ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:	Т.1. Формулировка, която се включва във всички регламенти
ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:	Т.2. Формулировка, която се включва във всички директиви

Текст на акта	Забележки
ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:	Т.3. Формулировка, която се включва във всички решения
<i>Член 1</i> <i>Член 2</i>	У. Ако актът съдържа само един член, се използва формулировката „<i>Член единствен</i>“. Членовете могат да бъдат групирани в части, дялове, глави и раздели или подразделени на параграфи, алинеи, букви, точки, подточки и тирета: вж. точки 4.4, 4.5, 7.3 и 15.4 ОПР и точка Г.4.3. За стандартната структура на постановителната част на акта, вж. част Б. За общите правила, приложими към постановителната част, вж. точки 12-15 ОПР и точка Г.4.
Съставено в ...	Ф. Формулировка, която се включва във всички актове. Не се попълва, докато не станат известни мястото и датата на подписването на акта от председателите на Парламента и на Съвета.
<i>За Европейския парламент</i> <i>Председател</i>	<i>За Съвета</i> <i>Председател</i>
ПРИЛОЖЕНИЕ ...	Х. Формулировка, която се включва във всички актове. Ц. Формулировка, която се включва, когато актът съдържа едно или повече приложения. Общи правила, приложими към приложенията: вж. точка 22 ОПР и точка Г.5. Специални правила и формулировки: — кодифициран текст: вж. точка Б.3.4 — преработен текст: вж. точка Б.4.4 — актове за изменение: вж. точка Б.9.6

Б. ЧАСТ Б — СТАНДАРТНА СТРУКТУРА НА ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ

Доколкото е възможно, постановителната част се съставя по стандартна структура. По принцип разглежданите от акта въпроси следват посочения в таблицата по-долу ред. Не всички елементи, изброени в таблицата задължително се включват във всеки акт: Те следва да бъдат включени, само ако това е целесъобразно, в съответния акт.

Елемент	Забележки
1. Предмет	Под „предмет“ се разбира това, за което се отнася актът. Вж. точка 13 ОПР
2. Приложно поле	Терминът „приложно поле“ обхваща категориите фактически и правни положения, както и лицата, спрямо които се прилага даденият акт. Вж. точки 4.2.1 и 13 ОПР.
3. Определения	Вж. правилата по точки 6 и 14 ОПР и формулировката по точка B.7
4. Права и задължения	Разпоредбите, свързани с правата и задълженията, съставляват същинската нормативна част на акта и се формулират в зависимост от целта на акта и от степента на сложност на предвидената система. Вж. точка 15 ОПР
5. Делегирани актове	Вж. правилата и формулировките в точка B.1.2
6. Актове за изпълнение	Вж. правилата и формулировките в точка B.2.1.2
7. Процедурни правила	
8. Наказания/санкции на национално равнище	Вж. формулировката в точка B.14
9. Правни средства за защита, които да бъдат гарантирани	

Елемент	Забележки
10. Разпоредби за изменение на предходни актове	Вж. правилата и формулировките в точки 18 и 19 ОПР, както и в точка B.8
11. Отмяна или удължаване на срока на действие на предходни актове	Вж.: • правилата в точка 21 ОПР, • формулировката в точка B.9, • специална формулировка за кодифицираните текстове в точка B.3.3, • специална формулировка за преработените текстове в точки B.4.2.3 и B.4.3.2. За необходимостта от даване на мотиви за отмяната, вж. точка 10.6 ОПР.
12. Преходни разпоредби	Вж. точка 15.1 ОПР
13. Взаимна помощ и обмен на информация	
14. Бъдеща оценка и преразглеждане на акта	
15. Транспониране	Вж.: • правилата в точки 20.13 и 20.14 ОПР, • обща формулировка в точка B.13, • специална формулировка за преработените текстове в точка B.4.2.3
16. Влизане в сила и прилагане на акта във времето	Вж.: • правилата в точки 20.1 -20.12 ОПР, • общата формулировка в точка B.10, • специалната формулировка за преработените текстове на директиви по точка B.4.2.3
17. Пряка приложимост или адресати на акта	Вж. формулировката в точка B.11

В. ЧАСТ В — СТАНДАРТНИ ФОРМУЛИРОВКИ

В.1. ФОРМУЛИРОВКИ, СВЪРЗАНИ С ДЕЛЕГИРАНИТЕ АКТОВЕ³

В.1.1. Съображение

„(...) С цел ... [описание на целта] на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с [съдържание и приложно поле]. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2006 г. за по-добро законотворчество*. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

* ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.”

Когато законодателният акт предвижда множество делегирани правомощия, четивността на първото изречение от съображението може да бъде подобрена чрез изброяване с тирета, като съдържанието и приложното поле на всяко делегирано правомощие се определя в отделно тире. Когато се използва тази техника, последните две изречения на съображението се разписват в отделна втора алинея.

³ Правна рамка:
- Член 290 от [ДФЕС](#).
- Общо споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно делегираните актове, приложено към Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).
Точка 3 от споменатото по-горе Общо споразумение и точка [10.16](#) ОПР предвиждат, доколкото това е възможно, използването на тази стандартна формулировка.

В.1.2. Членове

Разпоредбите, свързани с делегирането на правомощия, се състоят от два елемента:

- самото делегиране (вж. точка [В.1.2.1](#));
- процедурата, която да бъде следвана, когато това правомощие бъде упражнено (вж. точки [В.1.2.2](#) и [В.1.2.3](#)).

Разпоредбите, с които се делегират правомощия, могат да бъдат включени в близост до свързаните с тях материалноправни разпоредби, в края на съответното подразделение от по-висока степен (част, дял, глава или раздел) или в края на акта. Във всички случаи следва да се внимава да няма повтарящи се разпоредби, с които едно и също правомощие се делегира на различни места в акта.

Разпоредбите, с които се определят подробни процедурни правила, се включват в края на акта.

В.1.2.1. Член(ове), с който(-ито) се делегира правомощие

„Комисията [приема/ На Комисията се предоставя правомощието да приема] делегирани актове в съответствие с член [А] във връзка с [съдържание и приложно поле].“⁴

Допълнителна алинея, която се добавя в случаите, когато се прилага процедурата по спешност:

„Когато в случай на [съдържание и приложно поле] това се налага поради наложителни причини за спешност, към делегираните актове, приети съгласно настоящия член, се прилага процедурата, предвидена в член [Б].“

⁴ Необходимо е да се разграничи делегирането на правомощия с цел допълване на законодателния акт от делегирането на правомощия с цел изменението му; вж. по-специално [решението на Съда от 17 март 2016 г. по дело Европейски парламент срещу Европейска комисия](#), C-286/14, ECLI:EU:C:2016:183.

В.1.2.2. Член относно упражняването на делегирането

„Член [А]

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. *[продължителност]*

Вариант 1:

Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член(ове)...., се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от [датата на влизане в сила на основния законодателен акт или друга дата, определена от съзаконодателите].

Вариант 2:

Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член(ове)...., се предоставя на Комисията за срок от ... години, считано от ...[датата на влизане в сила на основния законодателен акт или друга дата, определена от съзаконодателите]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на ...-годишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

Вариант 3:

Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член(ове)...., се предоставя на Комисията за срок от ... години, считано от ... [дата на влизане в сила на основния законодателен акт или друга дата, определена от съзаконодателите].

3. Делегирането на правомощия, посочено в член(ове)...., може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член(ове) ... , влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от ... [два месеца] след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с ... [два месеца] по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“⁵

В.1.2.3. Допълнителен член, който се добавя в случаите, в които се прилага процедурата по спешност

*„Член [Б]
Процедура по спешност*

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.
2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член [А], параграф 6. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения."

⁵ Когато трябва да се посочат няколко разпоредби като правни основания в частта от текста „6. Делегиран акт, приет съгласно член(ове) ... , влиза в сила единствено...“, съставителят следва внимателно да избере начин да изрази връзката между тези разпоредби (напр. „... съгласно членове 4 и 6“, „... съгласно член 4 или член 6“, „... съгласно членове 4 и 5 или член 6“). В някои случаи поставянето на подлога „делегирани актове, приети съгласно член 4 или член 6, влизат в сила единствено...“).

В.2. ФОРМУЛИРОВКИ, СВЪРЗАНИ С АКТОВЕТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ⁶

В.2.1. Актове за изпълнение, които подлежат на контрол от страна на държавите членки

Настоящите формулировки са предназначени да служат за ръководство при изготвянето на разпоредби относно актовете за изпълнение, които се приемат в съответствие с [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#), и поради това нямат задължителен характер. Различните елементи на формулировките могат да бъдат използвани и съчетавани в зависимост от конкретния случай.

В.2.1.1. Съображения

В.2.1.1.1. Съображение, което винаги трябва да бъде налице, когато основен правен акт предвижда изпълнителни правомощия, подлежащи на контрол от страна на държавите членки⁷

„(...) [Допълнително обосноваване на необходимостта от еднакви условия може да бъде включено от законодателя за всеки конкретен случай] За да се гарантират еднакви условия за изпълнение [на настоящия(-ото)(-ата) ...] [основният правен акт] [на ...] [съответните разпоредби на основния правен акт] на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета*.

* Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр.13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).“

⁶ Правна рамка:
- член 291 от [ДФЕС](#);
- [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#) на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁷ В някои случаи законодателят предоставя изпълнителни правомощия на Комисията без контрол от държавите членки; в такива случаи съображението (или отделно съображение) следва да отразява това, без да препраща към [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#) (вж. точка [В.2.2](#)).

В.2.1.1.2. Съображения, които се включват в определени случаи

А. Избор на процедура

„(...) За приемането на [съответните актове за изпълнение] следва да бъде използвана процедурата по [консултиране/разглеждане] [за да/доколкото тези актове ...] [обосноваване на изключението от член 2, параграф 2 или член 2, параграф 3, като се взема предвид естеството или последиците на акта за изпълнение].“

Б. Актове за изпълнение с незабавно приложение

„(...) Комисията следва да приеме актове за изпълнение с незабавно приложение, когато в надлежно обосновани случаи, свързани с ... [изпълнителни правомощия, така както са описани в съответните разпоредби от основния правен акт], наложителни причини за спешност изискват това.“

В.2.1.2. Членове

Разпоредбите, свързани с възлагането на изпълнителни правомощия, се състоят от два елемента:

- самото възлагане;
- подробната процедура, която да бъде следвана, когато това правомощие бъде упражнено.

Разпоредбите, с които се възлагат изпълнителни правомощия, може да бъдат включени в близост до съответните материалноправни разпоредби, в края на съответното подразделение от по-висока степен (част, дял, глава или раздел) или в края на акта. Във всички случаи следва да се внимава да няма повтарящи се разпоредби, с които едно и също правомощие се възлага на различни места в акта.

Разпоредбите, с които се определят подробни процедурни правила, се включват в края на акта.

1. Член X

А. Задължителен член (член, с който се възлагат изпълнителни правомощия на Комисията⁸)

„Член [X]

... [описание на актовете за изпълнение]. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране/разглеждане], посочена в член [Y][(y)].“.

Б. Възможен член (също предвиждащ актове за изпълнение с незабавно приложение)

„Член [X]

... [описание на актовете за изпълнение]. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по [консултиране/разглеждане], посочена в член [Y][(y)].

По надлежно обосновани наложителни причини за спешност [свързани с ...], Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член [Y][(z)].“⁹

Когато законодателят реши да използва възможността, посочена в член 8, параграф 2 от [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#), да определи в основния правен акт друг максимален срок на действие на актовете за изпълнение с незабавно приложение, за втората алинея може да бъде използвана следната формулировка:

„Член [X]

... [описание на актовете за изпълнение]. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по [консултиране/разглеждане], посочена в член [Y][(y)].

По надлежно обосновани наложителни причини за спешност [свързани с ...], Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член [Y][(z)]. Тези актове остават в сила за срок, не по-дълъг от ...“

⁸ Такава разпоредба се добавя за всяко изпълнително правомощие.

⁹ В този случай актовете за изпълнение с незабавно приложение ще останат в сила за срок, не по-дълъг от шест месеца.

2. Член Y

„Член [Y] Процедура на комитет

[Текст, който се използва, когато комитетът вече е създаден съгласно действащото законодателство:]

1. Комисията са подпомага от ... [наименование на комитета], създаден с ... [препратка към правния акт, с който е създаден комитетът]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

[Текст, който се използва, когато комитетът е нов:]

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

[Когато в основния правен акт е предвидена процедурата по консултиране:]

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

[Когато законодателят реши да използва възможността, посочена в член 3, параграф 5, втора алинея от [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#), възможна формулировка измежду обхванатите от посочената разпоредба може да бъде:]

Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока за даване на становище председателят на комитета вземе такова решение или [...[брой на членовете]/...мнозинство от ... [да се определи мнозинството: обикновено, две трети и т.н.]]...] от членовете на комитета отправят такова искане.

[Когато в основния правен акт е предвидена процедурата по разглеждане:]

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

[Когато законодателят реши да използва възможността по член 3, параграф 5, втора алинея от [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#), възможна формулировка измежду обхванатите от посочената разпоредба може да бъде:]

Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока за даване на становище председателят на комитета вземе такова решение или (...) [брой на членовете] [мнозинство от ...] [да се определи мнозинството: обикновено, две трети и т.н.] от членовете на комитета отпрат такова искане.

[Когато законодателят реши да използва възможността, посочена в член 5, параграф 4, втора алинея, буква б) от [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#), да предвиди в основния правен акт, че проект на акт за изпълнение не може да бъде приет, ако не е дадено становище, се добавя следната алинея:]

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

[Когато в основния правен акт е предвидена процедурата по спешност:]

4. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с [член 4/член 5] от него.“

В.2.2. Актове за изпълнение, които не подлежат на контрол от страна на държавите членки

В някои случаи в основния правен акт законодателят предоставя на Комисията и изпълнителни правомощия, които не подлежат на контрол от страна на държавите членки¹⁰; в такива случаи това следва да бъде отразено в специално съображение (или съображения), в което по отношение на правомощията, които не подлежат на такъв контрол, не се съдържа позоваване на [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#).

¹⁰ Например във връзка с изпълнителни актове, свързани с въпроси на конкуренцията в областта на селското стопанство, обществени поръчки и пр.

Настоящите формулировки са предназначени за ползване заедно с формулировките на актовете за изпълнение, които подлежат на контрол от страна на държавите членки.

СЪОБРАЖЕНИЯ

Съображения, които винаги трябва да бъдат налице:

- (1) когато **никое** от изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията с основния правен акт, **не подлежат** на контрол от страна на държавите членки:

„(...) [Допълнително обосноваване на необходимостта от еднакви условия може да бъде включено от законодателя за всеки конкретен случай] За да се гарантират еднакви условия за изпълнение [[на настоящия(-ото)(-ата) ...] [основния правен акт]/на ...] [съответните разпоредби на основния правен акт]] на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия.”

- (2) когато **някои** от изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията с основния правен акт, **не подлежат** на контрол от страна на държавите членки, **докато други** предоставени изпълнителни правомощия **подлежат** на такъв контрол:

„(...) [Допълнително обосноваване на необходимостта от еднакви условия може да бъде включено от законодателя за всеки конкретен случай] За да се гарантират еднакви условия за изпълнение [[на настоящия(-ото)(-ата) ...] [основния правен акт]/на ...] [съответните разпоредби на основния правен акт]], на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия.

- (...) Изпълнителните правомощия, свързани с [съответните разпоредби на основния правен акт, с които на Комисията се предоставят изпълнителни правомощия, които подлежат на контрол от страна на държавите членки], следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета^{*}

^{*} Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).“

В.3. КОДИФИКАЦИЯ: СПЕЦИАЛНИ ФОРМУЛИРОВКИ¹¹

В.3.1. Заглавие

1. След заглавието на кодифицирания акт се добавя формулировка, която посочва, че става дума за кодификация¹².

Пример:

**„РЕГЛАМЕНТ [(ЕС)/(ЕС, Евратом)] [2015]/[1] НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от ...
[относно ...]
(кодифициран текст)“**

2. При необходимост заглавието на акта, който се кодифицира, може да се актуализира.

Пример:

Директива 78/933/ЕИО на Съвета от 17 октомври 1978 година **за сближаване на законодателствата на държавите членки** относно монтирането на устройствата за осветяване и светлинна сигнализация на колесните селскостопански или горски трактори

е кодифицирана с:

Директива 2009/61/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно монтирането на устройствата за осветяване и светлинна сигнализация на колесните селскостопански или горски трактори

¹¹ Правна рамка: [Междунституционално споразумение от 20 декември 1994 година относно ускорен метод на работа за официална кодификация на законодателни текстове](#) (ОВ С 102, 4.4.1996 г., стр. 2).

¹² Формулировката „кодифициран текст“ **не е** част от заглавието.

В.3.2. Съображения

В.3.2.1. Първо съображение

„(1) [Регламент/Директива/Решение * е бил(а)(о) [неколкократно и] съществено изменян(а)(о) **]. С оглед постигане на яснота и рационалност посоченият регламент/посочената директива/посоченото решение следва да бъде кодифициран(а)(о).

* [Регламент/Директива/Решение] (ОВ L ...).

** Вж. [част А от] приложение [N].“

Бележка: Ако заглавието на акта, който се кодифицира, е било изменено, съответната бележка под линия гласи следното:

„* [Регламент/Директива/Решение] (ОВ L ...) . Първоначалното заглавие беше „...“. То беше изменено с [акта, който го изменя] (ОВ L ...).“

В.3.2.2. Последно съображение при кодифициране на директива

„(...) Настоящата директива не засяга задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство [и датата(-ите) на прилагане] на директивите, посочени в част Б от приложение [N],“

Бележка: Другите стандартни съображения, които вече са включени в акта, който подлежи на кодифициране, или по принцип следва да бъдат включени във всеки нов акт, се включват по целесъобразност в кодифицирания акт. Може да се окаже необходимо те да бъдат адаптирани или актуализирани.

В.3.3. Членове

В.3.3.1. Член за отмяна на регламент или решение

„Член ...

[Регламент/Решение] ... се отменя.

Позоваванията на отменения [регламент]/отмененото [решение] се считат за позовавания на настоящия регламент/настоящото решение и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение [О].“.

В.3.3.2. Член за отмяна на директива

„Член ...

Директива ..., изменена с директивата(-ите)/ (актовете), посочена(-и) в част А от приложение [N], се отменя, без да се засягат задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното законодателство [и датата(-ите) на прилагане] на директивите, посочени в част Б от приложение [N].

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието, изложена в приложение [О].“

Бележка: Не е възможно да се добавят нови стандартни членове в кодифициращия акт, но е възможно да се осъвременят съществуващите стандартни членове.

В.3.4. Приложения, които се използват при кодификация

В.3.4.1. В актовете, които кодифицират регламент или решение

„ПРИЛОЖЕНИЕ [N]

Отмененият регламент/Отмененото решение

и списък на неговите последователни изменения (и неговото изменение)

[Регламент (Решение) ... на Съвета (на Европейския парламент и на Съвета)] (ОВ L ...)	
[Регламент (Решение) ... на Съвета (на Европейския парламент и на Съвета)] (ОВ L ...)	[Само ...]
[Акт за присъединяване]	[Само ...]“

В.3.4.2. В актовете, които кодифицират директива

„ПРИЛОЖЕНИЕ [N]

Част А

Отменената директива

и списък на нейните последователни изменения (и нейното изменение)
(посочено(-и) в член ...)

[Директива ... на Съвета (на Европейския парламент и на Съвета)] (ОВ L ...)	
[Директива ... на Съвета (на Европейския парламент и на Съвета)] (ОВ L ...)	[Само ...]
Акт за присъединяване	[Само ...]

Част Б

Срокове за транспониране в националното законодателство [и дата(-и) на прилагане]

(посочени в член ...)

Директива	Срок за транспониране	[Дата на прилагане]
		"

В.3.4.3. Във всички кодифициращи актове

„ПРИЛОЖЕНИЕ [О]

Таблица на съответствието

[Регламент/Решение/Директива] ...	Настоящият регламент/Настоящото решение/Настоящата директива]
Член ... [параграф ...]	Член ... [параграф ...]
Член ... [параграф ...]	Член ... [параграф ...]
...	
[Приложение ...]	[Приложение ...]
-	[Приложение ...]
-	[Приложение ...]“

В.4. ПРЕРАБОТЕНИ АКТОВЕ: СПЕЦИАЛНИ ФОРМУЛИРОВКИ¹³

В.4.1. Заглавие

След заглавието на преработен акт се добавя формулировка, която посочва, че става дума за преработен текст¹⁴.

Например:

**„РЕГЛАМЕНТ [(ЕС)/(ЕС, Евратом)] [2015]/[1] НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от ...
относно ...
(преработен текст)“**

В.4.2. Стандартни съображения и членове, които се използват при преработване на директивите

В.4.2.1. Първо съображение

(а) Ако директивата, която се преработва, е била изменяна:

„(1) Директива [(ЕС)/(ЕС, Евратом)] [2015]/[1] ...* е била [неколкократно и] съществено изменяна^{**}. Поради по-нататъшни изменения и с оглед постигане на яснота, посочената директива следва да бъде преработена.

* Директива ... (ОВ L ...).

** Вж. част А от приложение [N].“

¹³ Правна рамка: [Междоинституционалното споразумение от 28 ноември 2001 г. за по-структурирано използване на техниката за преработване на правни актове \(ОВ С 77, 28.3.2002 г., стр. 1\).](#)

¹⁴ Формулировката „(преработен текст)“ **не е** част от заглавието.

(б) Ако директивата, която се преработва, не е била изменяна:

„(1) Директива [(ЕС)/(ЕС, Евратом)] [2015]/[1]... трябва да претърпи няколко изменения^{*}. С оглед постигане на яснота, посочената директива следва да бъде преработена.

^{*} Директива ... (ОВ L ...).“

В.4.2.2. Заключителни съображения

Предпоследно съображение

„(...) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство трябва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с предходната директива (предходните директиви). Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от предходната директива (предходните директиви).“

Последно съображение

„(...) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите членки по отношение на срока(-овете) за транспониране в националното законодателство [и датата(-ите) на прилагане] на директивата(-ите), посочена(-и) в [част Б] от приложение [N],“

В.4.2.3. Членове, предхождащи последния член, с който се определят адресатите

„Член [X]¹⁵
Транспониране

Образец А (когато националните разпоредби не се прилагат непременно от една и съща дата във всички държави членки)

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член(ове) ... и с приложение(-я) ...¹⁶ най-късно до [ден/месец/година]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата(-ите), отменена(-и) с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

¹⁵ В преработени актове се използва тази формулировка вместо формулировката в точка [В.13](#). Формулировката в предложението на Комисията може да бъде леко различна.

¹⁶ Посочете членовете и приложенията, които са изменени по същество в сравнение с отменената директива или директиви.

Образец Б (когато националните разпоредби се прилагат непременно от една и съща дата във всички държави членки)

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от ... [ден/месец/година] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член(ове) ... и с приложение(-я) ... ¹⁷. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези разпоредби от ... [ден/месец/година].

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата(-ите), отменена(-и) с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условиата и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

¹⁷ Посочете членовете и приложенията, които са изменени по същество в сравнение с отменената директива или директиви.

Член [Y]

Отмяна

Директива(-и) ... [, изменена(-и) с директивата(-ите) (актовете), посочена(-и) в част А от приложение [N]] се отменя(т) [, по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива]¹⁸, считано от ...¹⁹, без да се засягат задълженията на държавите членки относно срока(-овете) за транспониране в националното законодателство [и датата(-ите) на прилагане] на директивата(-ите), посочена(-и) в [част Б] от приложение [N].

²⁰ [По отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива,] позоваванията на отменената(-ите) директива(-и) се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно с таблицата на съответствието в приложение [O].

Член [Z]

Влизане в сила и прилагане

Настоящата директива влиза в сила на [двадесетия] ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член(ове) ... и приложение(-я) ...²¹ се прилагат от²².

¹⁸ Въмъкнете думите "по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива" в случай на преработка или изменение на действащ акт въз основа на трета част, дял V от ДФЕС, по силата на който Ирландия вече е обвързана (вж. точка [B.12.2](#) в случаите когато е необходимо да се въмъкне специфично съображение за Ирландия).

¹⁹ В случай че се прилага образец А на член [X], посочете деня, следващ датата, която е посочена в член [X], параграф 1, първа алинея.
В случай че се прилага образец Б на член [X], посочете датата, която е посочена в член [X], параграф 1, втора алинея.

²⁰ Въмъкнете думите "по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива" в случай на преработка или изменение на действащ акт, приет въз основа на трета част, дял V от ДФЕС, по силата на който Ирландия вече е обвързана (вж. точка [B.12.2](#) в случаите когато е необходимо да се въмъкне специфично съображение за Ирландия).

²¹ Посочете членовете и приложенията, които **не са** изменени в сравнение с отменената(-ите) директива(-и).

²² В случай че се прилага образец А на член [X], посочете деня, следващ датата, която е посочена в член [X], параграф 1, първа алинея.
В случай че се прилага образец Б на член [X], посочете датата, която е посочена в член [X], параграф 1, втора алинея.

В.4.3. Стандартни съображения и членове, които се използват при преработване на регламентите и решенията

В.4.3.1. Първо съображение

а) Ако регламентът или решението, които се преработват, е бил/(о) изменян(о):

„(1) [Регламент/Решение] [(ЕС)/(ЕС, Евратом)] [2015]/[1] ...* е бил(о) [неколкократно и] съществено изменян(о)**. Поради по-нататъшни изменения и с оглед постигане на яснота, посоченият регламент (посоченото решение) следва да бъде преработен(о).

* [Регламент/Решение] ... (ОВ L ...).

** Вж. приложение [N].“

б) Ако регламентът или решението, които се преработват, не е бил(о) изменян(о):

„(1) [Регламент/Решение] [(ЕС)/(ЕС, Евратом)] [2015]/[1] ...* трябва да претърпи няколко изменения. С оглед постигане на яснота, посоченият регламент (посоченото решение) следва да бъде преработен(о).

* [Регламент/Решение] ... (ОВ L ...).“

В.4.3.2. Член, предхождащ последния член относно влизането в сила

„Член [Y]
Отменя

[Регламент(и)] ... се отменя(т) [Решение(-я)] ... се отменя(т).

Позоваванията на отменения(-ите) регламент(и) (на отмененото(-ите) решение(-я)) се считат за позовавания на настоящия регламент (настоящото решение) и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение [О].“

В.4.4. Приложения

В.4.4.1. В актовете, с които се преработва директива

а) която е била изменяна

„ПРИЛОЖЕНИЕ [N]

Част А

Отменената директива
и [списък на нейните последователни изменения (нейното изменение)]
(посочено(-и) в член [Y])

Директива ... [на Съвета] [на Европейския парламент и на Съвета] (ОВ L ...)	
Директива ... [на Съвета] [на Европейския парламент и на Съвета] (ОВ L ...)	[Само...]
[Акт за присъединяване]	[Само...]

Част Б

Срокове за транспониране в националното законодателство [и дата(-и) на прилагане]

(посочен(и) в член [Y])

Директива	Срок за транспониране	[Дата на прилагане]
		...“

б) която не е била изменяна

„ПРИЛОЖЕНИЕ [N]

Срок за транспониране в националното законодателство [и дата на прилагане]

(посочена(-и) в член ...[Y])

Директива	Срок за транспониране	[Дата на прилагане]
		...“

В.4.4.2. В актовете, с които се преработва изменян(о) регламент или решение

„ПРИЛОЖЕНИЕ [N]

Отмененият(-ото) [регламент/решение]
и [списък на неговите последователни изменения (неговото изменение)]

Регламент (Решение) ... [на Съвета] [(на Европейския парламент и на Съвета) (ОВ L ...)]	
Регламент (Решение) ... [на Съвета] [на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L ...)]	[Само...]
[Акт за присъединяване]	[Само...]“

В.4.4.3. Във всички преработени актове

„ПРИЛОЖЕНИЕ [O]

Таблица на съответствието

[Регламент/Решение/Директива] ...	[Настоящият регламент]/ [Настоящото решение]/ [Настоящата директива]
Член ... [параграф ...]	Член ... [параграф ...]
Член ... [параграф ...]	Член ... [параграф ...]
...	
[Приложение ...]	[Приложение ...]
	[Приложение ...]
	[Приложение ...]“.

В.5. ФОРМУЛИРОВКИ, СВЪРЗАНИ С ПРИНЦИПИТЕ НА СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

В.5.1. Субсидиарност и пропорционалност

Стандартно съображение:

„(...) Доколкото целите на настоящия(-та)(-то) [посочва се видът на акта] ... [посочват се целите, ако е подходящо] не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки [посочват се причините], а поради [посочват се обхватът или последиците от действието] могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на subsidiarity, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият(-ата)... (посочва се видът на акта) не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.“

Следва да се подчертае, че непроменящата се част на това стандартно съображение по същество възпроизвежда формулировката на приложимите разпоредби на ДЕС. В действителното съображение е необходимо да се посочат изрично причините, поради които целите на проекта на законодателния акт ще бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза.²³ Поради това е необходимо променящата се част на съображението, предвидена за излагането на тези причини, да бъде внимателно попълнена. Възможно е тези причини да се посочат и в други съображения. В този случай би било полезно в стандартното съображение да се добави препратка към тези други съображения (напр. „Поради причините, изложени по-горе ...“).²⁴

²³ За обосновката на спазването на принципа на subsidiarity за даден акт вж. също, по-специално:

— принципите, изложени в точка [10.15](#) ОПР;
— [решение на Съда от 4 май 2016 г. по дело Полша срещу Парламента и Съвета, C-358/14](#), ECLI:EU:C:2016:323, точки 111–125, и [заключението на генералния адвокат по това дело](#), ECLI:EU:C:2015:848, точки 172–188.

²⁴ В случаите, в които националните парламенти са представили мотивирани становища, представляващи брой гласове, равен или по-голям от праговете, предвидени в член 7, параграф 3 от Протокол № 2 относно прилагането на принципите на subsidiarity и пропорционалност, е необходимо да се добавят специални съображения за обосноваване на решението за продължаване разглеждането на проекта на законодателен акт.

В.5.2. Пропорционалност²⁵

Стандартно съображение:

„(...) В съответствие с принципа на пропорционалност, за постигане на основната цел ... [посочва се основната цел] е необходимо и подходящо да се установят правила ... [посочват се специфичните мерки, уредени от въпросния акт]. ... Настоящият регламент/Настоящото решение/Настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на поставените цели, съгласно разпоредбите на член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз.“

В.5.3. Дерогация от изискването за изчакване на срока за становища от националните парламенти

Стандартно съображение:

„(...) Поради ...[посочете причините за неотложността на досието], е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.“

В определени случаи може да се използват други формулировки.

Дори и в тези случаи се включва стандартното съображение за предаване на проекта на акта на националните парламенти.

²⁵ За обосновката на спазването на принципа на пропорционалност за даден акт вж. също принципите, изложени в точка [10.15](#) ОПР.

В.6. ФОРМУЛИРОВКА, СВЪРЗАНА С КОНСУЛТАЦИИ, КОИТО НЕ СА ПРЕДВИДЕНИ В ДОГОВОРИТЕ

Стандартно съображение:

„(...) [Европейският надзорен орган по защита на данните/Европейският надзорен орган по защита на данните и Европейския комитет по защита на данните/...] [беше консултиран/бяха консултирани] в съответствие с [член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 /член 42, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2018/1725/...] и прие(ха) [своето(-ите)] становище(-а) на ...[датата на становището(-ата)] [*].

[_____

* [ОВ С ...]“

по този въпрос вж. точка [Г.2.5.4](#).

В.7. ТЕКСТ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Определенията най-често се обособяват в самостоятелен член (вж. точка [14](#) ОПР), който обикновено изглежда по-следния начин:

„Член [3]

Определения

За целите на настоящия(-та)(-то)[регламент/директива/решение] се прилагат следните определения:

- 1) „...“ означава ...; [статично определение]
- 2) „...“ означава ... по смисъла на [член 4, параграф 1, точка 43 от Регламент (ЕС) № 575/2013]; [динамично определение]

...“

Точките се номерират с арабски цифри, следвани от скоба. Когато е необходимо да се добавят подразделения, второ ниво се обозначава с малки букви, следвани от скоба, а трето ниво с малки римски цифри, следвани от скоба.

„За целите на настоящия(-та)(-то) [регламент/директива/решение] се прилагат следните определения:

1) ...

a) ...

i) ...“

В отделни случаи за представянето на определения могат да се използват и други методи.

Понякога, определенията са приложими само към едно подразделение на акта от по-висока степен (част, дял, глава, раздел). За предпочитане е тези определения да бъдат включени в члена, посветен на определенията, но могат също така да се намират в началото на съответното подразделение, както следва: „за целите на настоящия [раздел], “...” означава“. Независимо от това кой метод се използва, подобни определения повдигат редица въпроси, например дали е полезно да се ограничи употребата на дадено определение само до съответното подразделение, ако на практика дефинираният термин се употребява само в това подразделение, какво е значението, което следва да се придаде на дефинирания термин, ако той се среща и в друго подразделение и т.н.

В.8. ФОРМУЛИРОВКИ ВЪВ ВРЪЗКА С АКТОВЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ

В.8.1. Встъпителна фраза

В.8.1.1. Когато се внасят много изменения в даден акт

„[Регламент /Директива/Решение] ... се изменя, както следва:

1) В член [3], параграф [1] ...

2) В член [4]“

В.8.1.2. Когато се внасят много изменения в част от текст

Точките се номерират с арабски цифри, следвани от скоба. Когато е необходимо да се добавят подразделения, второ ниво се обозначава с малки букви, следвани от скоба, а трето ниво с малки римски цифри, следвани от скоба.

„[1]) [Член ... / [Параграф ...] / [Първа] алинея се изменя, както следва:

а) ...

i) ...“

Вж. примера на комбинация от множество изменения на акт и на част от текст в точка [18.1](#) ОПР.

В.8.2. Замяна²⁶

— „Член [3] от [Регламент]се заменя със следното:

„Член [3]

...“.

— „В член [3] от [Регламент] [параграф 1] [първа алинея] [уводната част] [уводните думи] се заменя(т) със следното:

„[1.] ...“.²⁷

²⁶ Когато в новия текст има препратка към акт, публикуван в Официален вестник, който все още не е цитиран в изменения акт, към бележките под линия се препраща със звездичка (*) и **непосредствено под новия текст** преди последните кавички се поставя следното означение:
„...[нов текст] *_...“

* ... (ОВ L ...).“.

²⁷ Когато се заменя първата алинея от параграф, номерът на параграфа не се възпроизвежда в новия текст. Пример:
„В член 3, параграф 2 от Регламент ... първата алинея се заменя със следното:
„Комисията взема всички необходими мерки, за да...““.

- „В [член 3] [от Регламент...], думата(-ите) „.....“ се заменя(т) с думата(-ите) „...“.“²⁸
- „В [член 3] [от Регламент ...], датата „...“ се заменя с датата „...“.“

B.8.3. Вмъкване

B.8.3.1. Формулировка

- „В [Регламент ...] се вмъква следният член²⁹:
„Член [10a]
...“.“
- „[В глава VI от Регламент ...] се вмъква следният член³⁰:
„Член [10a]
...“.“
- „[В член 3] [от Регламент...], [след второто тире / пред първото тире] се вмъква следното тире]:³¹
„— ...“.“
- „[В член 3] [от Регламент...], [след думата (термина) „...“] [между думата (термина) „...“ и думата (термина) „...“] се вмъква думата (терминът) „...“].“³²

²⁸ За недостатъците на заличаването на отделни термини или думи, вж. точка [18.13.1](#) ОПР.

²⁹ В случай на сложни изменения посочването на номера на разпоредбата, която се вмъква, би улеснило прочита и консолидирането на изменения акт.

³⁰ Тази формулировка се използва само ако е необходимо да се конкретизира подразделението, в което се вмъква новият член.

³¹ Вмъкването на тире може да има последици за вътрешните и външните препратки към тиретата, които следват. По тази причина вмъкването на такива елементи изисква особено внимание.

³² За недостатъците на заличаването на отделни термини или думи, вж. точка [18.13.1](#) ОПР.

В.8.3.2. Номериране

Когато в постановителната част на действащ акт се вмъкват нови членове, параграфи или други подразделения, обозначени с цифра или буква, те получават номера или буквата на подразделението, което следват, придружени според случая от „а“, „б“, „в“, „г“ и т.н. (например „Член 1а“)³³. В изключителни случаи, когато нови членове, параграфи или други подразделения се вмъкват преди самото начало на съответното подразделение, те се обозначават като „член –1“, „член –1а“, „параграф –1“, „параграф –1а“, „буква –а“, „буква –аа“ и т.н.³⁴

Когато се вмъкват нови членове, номерирани параграфи или други подразделения, обозначени с цифра или буква, останалите членове, номерирани параграфи или други подразделения **не се преномерират**, защото други действащи актове може вече да препращат към тях (вж. точка [18.2](#) ОПР). Актовете се преномерират само в случаите на кодификация или преработка.

В.8.4. Добавяне

В.8.4.1. Формулировка

— „В член [3] [от Регламент ...] се добавя следният параграф³⁵:

„[4.] ...“

— „В член [3] [от Регламент ...] се добавя следната алинея:

„...“

³³ Необходима е втора допълнителна буква, когато същият метод за номериране вече е използван за предходното подразделение от същото ниво. Например при вмъкване на нов член между член 1а и член 1б, новият член се означава като „Член 1аа“.

³⁴ По-сложните вмъквания могат да се обозначат със знак минус „–“. Например, вмъкване на член 1–а между член 1 и член 1а.

³⁵ В случай на сложни изменения посочването на номера на разпоредбата, която се добавя, би улеснило прочита и консолидирането на изменения акт.

В.8.4.2. Номериране

Когато в постановителната част на действащ акт се добавят нови членове, номерирани параграфи или други подразделения, обозначени с цифра или буква, те получават номера или буквата следващи последното подразделение.³⁶

В.8.5. Заличаване³⁷

В.8.5.1. Формулировка

При заличаване на разпоредба или част от разпоредба могат да се използват следните формулировки:

- „Член [3] от [Регламент...] се заличава.“
- „В член [3] [от Регламент ...] [параграф] ... [алинея] се заличава.“
- „В член [3] [от Регламент ...] [първото] изречение се заличава.“
- „В член [3] [от Регламент ...] в параграф ... думите (термините) „...“ се заличават.“³⁸

Също така, при заличаване на подразделение от по-висока степен (част, дял, глава, раздел) може по принцип да се използва формулировка като „Глава [III] [от Регламент...] се заличава.“. В определени случаи обаче тази формулировка може да породви съмнение у читателя дали заличаването се отнася до подразделението от по-висока степен заедно с всички членове, които то съдържа, или единствено до самото подразделение, без да се засяга останалата част от съдържанието му. В такива случаи може да се използва една от следните формулировки, за да се поясни целта на заличаването и да се повиши правната сигурност:

- „[Глава] [III], съдържаща членове [12—15], се заличава.“
- „[Глава] [III] се заличава като подразделение, а съдържащите се в нея членове [12—15] стават част от [глава] [II].“

³⁶ По изключение, ако възходящият номер е бил отреден на разпоредба, която междувременно е била заличена, новодобавените подразделения получават номера или буквата на предходното подразделение от същата степен, последвано, когато е необходимо, от „а“, „б“, „в“, „г“, „д“ и т.н. (вж. точка [18.2](#) ОПР).

³⁷ За недостатъците на заличаването на отделни термини или думи, вж. точка [10.6](#) ОПР.

³⁸ За недостатъците на заличаването на отделни термини или думи, вж. точка [18.13.1](#) ОПР.

В.8.5.2. Номериране

Когато в постановителната част на действащ акт се заличават членове, номерирани параграфи, други основни подразделения или подразделения от по-ниска степен, обозначени с цифра или буква, или подразделения от по-висока степен, трябва да се внимава **да не се преномерират** следващите ги членове, параграфи, други основни подразделения или подразделения от по-ниска или от по-висока степен, поради възможни проблеми, свързани с препращания, направени в други актове (вж. точка [18.2](#) ОНР). Преномерирането се прави само в кодификации и преработки.

В.8.6. Когато се изменят едно или повече приложения

В.8.6.1. Стандартно представяне (изменения в приложение)

— Конкретни изменения в приложение

Формулировка, която се включва в членовете на акта за изменение:

„[Приложението(-ята)/Приложение(-я) ...] [към Регламент (ЕС) ...] се изменя(т) съгласно приложението към настоящия регламент.”

Формулировка, която се включва в приложението към акта за изменение:

„ПРИЛОЖЕНИЕ [...]

[Приложението(-ята)/Приложение(-я) ...] [към Регламент ...] се изменя(т) както следва:

1) ...“

— Замяна на цяло приложение:

Формулировка, която се включва в членовете на акта за изменение:

„[Приложението/Приложение ...] [към Регламент ...] се заменя с текста на приложението/приложение ... към настоящия [Регламент].”

Формулировка, която се включва в приложението към акта за изменение:

„ПРИЛОЖЕНИЕ [...]

„ПРИЛОЖЕНИЕ [...]

...““

— Вмъкване на ново приложение:

Формулировка, която се включва в членовете на акта за изменение:

“[В Регламент ...] текстът на [приложението/приложение ...] към настоящия [Регламент] се вмъква като приложение”

Формулировка, която се включва в приложението към акта за изменение:

„ПРИЛОЖЕНИЕ [...]

„ПРИЛОЖЕНИЕ ...

...““

Точка [B.8.3.2](#) следва да се прилага *mutatis mutandis* при номерирането на новото приложение и на следващите приложения.

— Добавяне на ново приложение:

Формулировка, която се включва в членовете на акта за изменение:

“[Регламент ...] се изменя както следва:

[(...)] [единственото приложение се номерира като приложение I;]

(...) текстът на [приложението/приложение ...] към настоящия [Регламент] се добавя като приложение;”

Формулировка, която се включва в приложението към акта за изменение:

„ПРИЛОЖЕНИЕ [...]

„ПРИЛОЖЕНИЕ ...

...““

Точка [В.8.4.2.](#) следва да се прилага *mutatis mutandis* за номерирането на новото приложение.

В.8.6.2. Специално правило за представяне в случай на просто изменение (посредством пряко изменение на членовете)

— „Приложение [...] [към Регламент ...] се изменя както следва:

„(1) ...”“

— „[Регламент ...] се изменя, както следва:

„(1) ...“

...[(4)] [Заглавието на] приложение ... се заменя със следното заглавие:

„...““

В.8.7. Изменения, които не засягат някой от езиците

Възможно е определени разпоредби на акта за изменение да бъдат лишени от смисъл на даден език, тъй като на този език актът, който се изменя е вече правилен или в съответствие с внасяната промяна.

Тогава е подходящо на този език да се запази номерирането на разпоредбата за изменение, като следва пояснението „(не засяга текста на [български] език)“.

В.9. ФОРМУЛИРОВКА ЗА ОТМЯНА И УДЪЛЖАВАНЕ НА СРОКА НА ДЕЙСТВИЕ

В.9.1. Отмяна³⁹

Отмяна, пораждаща действие от датата на влизане в сила на отменящия акт:

— „[Регламент ...] се отменя.“

Отмяна, пораждаща действие на различна дата:

— „[Регламент ...] се отменя от“

В.9.2. Удължаване на срока на действие

— „[В член ...] от [Регламент ...] датата ... се заменя с датата“

В.10. ФОРМУЛИРОВКА, СВЪРЗАНА С ВЛИЗАНЕТО В СИЛА И ПРИЛАГАНЕТО НА АКТА ВЪВ ВРЕМЕТО^{40, 41, 42}

В.10.1. Влизане в сила

— „[Настоящият регламент] влиза в сила на (двадесетия) ден (след/от) публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.“⁴³

— „[Настоящият регламент] влиза в сила в на.....“

³⁹ За необходимостта от мотивиране на отмяната в съображенията, вж. точка [10.6](#) ОПР. За кодифицираните актове вж. специалните формулировки в точка [В.3.3](#).

За преработените актове вж. специалните формулировки в точки [В.4.2.3](#) и [В.4.3.2](#).

По отношение на препратките към дати и срокове вж. също точка [Г.10](#).

⁴⁰ За преработените директиви вж. специалните формулировки в точка [В.4.2.3](#).

⁴¹ Уточнения от типа "включително" са ненужни във всички формулировки, съдържащи се в точка [В.10](#).

⁴² Посочването на дата на влизане в сила или дата на прилагане, която съответства на първия ден от дадена година, тримесечие или поне календарен месец, може да улесни прилагането на акта от адресатите му.

⁴³ Ако прилагането е със задна дата, се използва формулировката „влиза в сила **в деня на** публикуването му ...“.

В.10.2. Прилагане във времето

Когато началната дата на прилагане на посочен в буква а) акт или на определени негови разпоредби не съвпада с датата на влизане в сила или пораждане на действие (ретроактивно⁴⁴, отложено или ограничено приложение), се използва формулировката „Прилага се от ...“ в последния член, който при регламентите гласи следното:

- „[Настоящият регламент] се прилага [от .../до ...]. „
- „[Член 3] се прилага от .../до ...]. „
- „[Настоящият регламент влиза в сила в деня на [в деня след] [на ден след] публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*].“
„[Прилага се от (до) (от до).]“
„При все това, [член 3] се прилага от ...“
- „[Настоящият регламент] изтича на .../ Срокт на действие на [настоящия регламент] изтича на ...“
- „[Член 3] спира да се прилага от ...“

Като алтернатива, в член, различен от последния, може да се използва следната формулировка:

- „през периода от до “
- „от до “
- „[с действие] от “

⁴⁴ Ретроактивното приложение трябва да бъде надлежно мотивирано в съображенията (вж. точка [10.14](#) ОПР).

В.11. ФОРМУЛИРОВКА, СВЪРЗАНА С ПРЯКАТА ПРИЛОЖИМОСТ И АДРЕСАТИТЕ

В.11.1. Пряко приложение на регламенти

Регламенти, които са приложими за и във всички държави членки:

„Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.“

Регламенти, които са приложими само за и в някои държави членки (например държавите членки, участващи в еврото):

„Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.“

Тези алинеи не са част от последния член на регламента. Те се намират между последния член и думите „Съставено в ... на ... година“.

В.11.2. Адресати на директивите

Когато адресати на директивите са всички държави членки:

„Член ...

[Адресати]

Адресати на настоящата директива са държавите членки.“

Когато директивата е адресирана само до някои държави членки (например държавите членки участващи в еврото):

„Член ...

[Адресати]

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.“

В.11.3. Адресати на решенията

В решенията, приети в съответствие с обикновената законодателна процедура може да се предвиди, че те са адресирани до всички държави членки, само до някои или да не се посочват адресати.

Когато решението е адресирано до всички държави членки:

„Член ...

[Адресати]

Адресати на настоящото решение са държавите членки.“

Когато решението е адресирано само до някои държави членки (например държавите членки участващи в еврото):

„Член ...

[Адресати]

Адресати на настоящото решение са държавите членки в съответствие с Договорите.“

В.12. СПЕЦИАЛНИ ФОРМУЛИРОВКИ ЗА АКТОВЕ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ДОСТИЖЕНИЯ НА ПРАВОТО ОТ ШЕНГЕН И ЗА ДРУГИ АКТОВЕ, ПОПАДАЩИ В ТРЕТА ЧАСТ, ДЯЛ V ОТДФЕС

В.12.1. Актове, които представляват развитие на достиженията на правото от Шенген

В.12.1.1. Исландия и Норвегия — участие в прилагането

„(...) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген*, които попадат в областта, посочена в член 1, буква ... от Решение 1999/437/ЕО на Съвета**.

* ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36,
ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

** Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).“

В.12.1.2. Швейцария — участие в прилагането на основание на който и да е член от ДФЕС с изключение на членове 82—89 (предишна част трета, дял IV от ДЕО)

„(...) По отношение на Швейцария, настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген* които попадат в областта, посочена в член 1, буква ... от Решение 1999/437/ЕО**, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета ***.⁴⁵

* ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

** Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).“

⁴⁵ Дори и след сливането на предишната трета част, дял IV от ДЕО и дял VI от ДЕС двете решения относно асоциирането на Швейцария остават приложими и двата случая трябва да бъдат разграничени. Същото се отнася и за Лихтенщайн.

В.12.1.3. Швейцария — участие в прилагането на основание на членове 82—89 от ДФЕС (предишен дял VI от ДЕС)

„(...) По отношение на Швейцария, настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген*, които попадат в областта, посочена в член 1, буква ... от Решение 1999/437/ЕО**, във връзка с член 3 от Решение 2008/149/ПВР на Съвета***. ⁴⁶

* ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

** Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

*** Решение 2008/149/ЕС на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 50, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/149/oj>).“

⁴⁶ По принцип не е необходима по-конкретна препратка към Решение 1999/437/ЕО, тъй като такава вече се съдържа в съображението относно Исландия и Норвегия.

В.12.1.4. Лихтенщайн — участие в прилагането на основание на който и да е член от ДФЕС с изключение на членове 82—89 (предишна част трета, дял IV от ДЕО)

„(...) По отношение на Лихтенщайн настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген^{*}, които попадат в областта, посочена в член 1, буква ... от Решение 1999/437/ЕО^{**}, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета^{***}.

^{*} ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

^{**} Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

^{***} Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).“

В.12.1.5. Лихтенщайн — участие в прилагането на основание на членове 82—89 от ДФЕС (предишен дял VI от ДЕС)

„(...) По отношение на Лихтенщайн настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген^{*}, които попадат в областта, посочена в член 1, буква ... от Решение 1999/437/ЕО^{**}, във връзка с член 3 от Решение 2011/349/ЕС на Съвета^{***}.⁴⁷

^{*} ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 3.

^{**} Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

^{***} Решение 2011/349/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение по-специално на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/349/oj>).“

⁴⁷ По принцип не е необходима по-конкретна препратка към Решение 1999/437/ЕО, тъй като такава вече се съдържа в съображението относно Исландия и Норвегия.

В.12.1.6. Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария — участие в комитети

„(...) Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария се асоциират в работата на комитетите, които подпомагат Комисията при упражняването на изпълнителните ѝ правомощия по отношение на изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, в съответствие със сключената Договореност от 22 септември 2011 г.* между Европейския съюз и посочените асоциирани държави.

* Договореност между Европейския съюз и Република Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария за участието на тези държави в работата на комитетите, които подпомагат Европейската комисия в упражняването на изпълнителните ѝ правомощия по отношение на изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 103, 13.4.2012 г., стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2012/193/oj).“

В.12.1.7. Дания — неучастие (с възможност за присъединяване)

„(...) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия(-та)(-то) [регламент/директива/решение] и не е обвързана от него(нея), нито от неговото (нейното) прилагане. Доколкото настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия(-та)(-то) [регламент/директива/решение] Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го(я) въведе в националното си право⁴⁸.“

В.12.1.8. Ирландия — участие

„(...) Ирландия участва в настоящия(-та)(-то) [регламент/директива/решение] в съответствие с член 5, параграф 1 от Протокол № 19 относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и с член 6, параграф 2 от Решение 2002/192/ЕО на Съвета*.

* Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).“

⁴⁸ Това съображение ще бъде преразгледано, когато Дания представи нотификацията си по член 8, параграф 1 от Протокол № 22.

В.12.1.9. Ирландия — неучастие

„(...) Настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета^{*}; следователно Ирландия не участва в неговото(нейното) приемане и не е обвързана от него(нея), нито от неговото(нейното) прилагане⁴⁹.

* Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).“

В.12.1.10. Нови държави членки, за които достиженията на правото от Шенген все още не действат с пълна сила⁵⁰

„(...) Настоящият(-та)(-то) [регламент/директива/решение] представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях съответно по смисъла на [член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2003 г., на член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2005 г. и на член 4, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2011 г. / член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г., на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г. и на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г.]“

В.12.2. Други актове, попадащи в трета част, Дял V от ДФЕС (актове, които не представляват развитие на достиженията на правото от Шенген)

В.12.2.1. Дания — съображение относно особената позиция

„(...) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия(-та)(-то) [регламент/директива/решение] и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.“⁵¹

⁴⁹ Не е предложено стандартно съображение за случаите, описани в член 5, параграфи 2-5 от Протокол № 19 относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз.

⁵⁰ Тези съображения ще отпаднат, когато съответните държави членки започнат да участват напълно в достиженията на правото от Шенген.

⁵¹ Това съображение ще бъде преразгледано, когато Дания представи нотификацията си по член 8, параграф 1 от Протокол № 22.

В.12.2.2. Ирландия — съображение относно особената позиция: неучастие

„(...) В съответствие с членове 1 и 2 [и с член 4а, параграф 1]⁵² от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз и без да се засяга член 4 от посочения протокол Ирландия не участва в приемането на настоящия(-та)(-то) [регламент/директива/решение] и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.“

В.12.2.3. Ирландия — съображение относно особената позиция: участие

„(...) В съответствие с член 3 [и с член 4а, параграф 1]⁵³ от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия (, с писмо от ...,) е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящия(-та)(-то) [регламент/директива/решение].“

В.12.2.4. Актове, които заменят действащ акт, с който Ирландия вече е обвързана (*de facto* преработен текст)

а) Заглавие:

„ДИРЕКТИВА (ЕС) [2015]/[1]

НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от ...

относно ... и за замяна на [Рамково решение/Директива]“

⁵² Формулировка, която се вмъква в акт за изменение, замяна или отмяна (като го заменя, какъвто е случая с преработването) на действащ акт, с който Ирландия вече е обвързана.

⁵³ Формулировка, която се вмъква в акт за изменение, замяна или отмяна (като го заменя, какъвто е случаят с преработването) на действащ акт, с който Ирландия вече е обвързана.

б) Специфично съображение за вмъкване в края на преамбюла, преди съображенията за участие/неучастие:

„(...) С настоящата директива се цели изменение и разширяване на разпоредбите на [Рамково решение.../Директива...]. Тъй като необходимите изменения са значителни по брой и по естество, от съображения за яснота посоченото(-ата) [Рамково решение/.../Директива] следва да бъде заменено(-а) в неговата цялост за държавите членки, обвързани от настоящата директива.“

в) Последен член относно замяната на действащ акт:

„Член [X]

[замяна на [Рамково решение ... Директива ...]]

Настоящата директива заменя [Рамково решение /Директива ...] относно по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, без да се засягат задълженията на тези държави членки по отношение на сроковете за транспониране на [рамковото решение/директивата] в националното право.

За държавите членки, обвързани от настоящата директива, позоваванията на [Рамково решение /Директива ...] се считат за позовавания на настоящата директива.“

В.13. ФОРМУЛИРОВКА ВЪВ ВРЪЗКА С ТРАНСПОНИРАНЕ НА ДИРЕКТИВИТЕ⁵⁴

Предложената по-долу формулировка обхваща почти всички често срещани случаи. Формулировката, която трябва да се използва във връзка с транспонирането на директива може да варира в зависимост от специфичните особености на съответната директива.⁵⁵

В.13.1. Прилагане от всяка държава членка в рамките на определен срок или до определен момент във времето

„Член ...

1. Държавите членки [въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби/приемат мерките], необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до ... [в срок от ..., считано от датата на нейното влизане в сила]. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

⁵⁴ За преработените актове вж. специалните формулировки в точка [B.4.2.3](#).

⁵⁵ Формулировката, която се използва в предложението на Комисията може също леко да се различава.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на [основните] разпоредби(те) от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива. [Комисията информира за това останалите държави членки.]“

В.13.2. Прилагане от една и съща дата във всички държави членки

„Член ...

1. Държавите членки [след консултация с Комисията] приемат и публикуват не по-късно от разпоредбите, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези разпоредби от

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Веднага след влизането в сила на настоящата директива държавите членки правят необходимото, за да информират своевременно Комисията за всеки проект за закони, подзаконови или административни разпоредби, които възнамеряват да приемат в областта, уредена с настоящата директива, за да може Комисията да представи своите забележки.“

В.13.3. Приемане, публикуване и прилагане от всяка държава членка в рамките на определен срок или до определен момент във времето

„Член ...

Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива предиТе незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.“

В.13.4. Държави членки, които вече разполагат с разпоредби, съответстващи на изискванията на директивата

„Държавите членки съобщават на Комисията своите закони, подзаконови и административни разпоредби, отнасящи се до прилагането на настоящата директива.“

В.13.5. Право да се приемат мерки

„Държавите членки незабавно информират Комисията за предприетите мерки за прилагане на настоящата директива.“

В.13.6. Връзка между разпоредбите на дадена директива и националните мерки за транспониране

Понякога в директивите се обосновава необходимост от посочване в обяснителен документ на връзката между съответната директива и мерките за транспонирането ѝ, приети от различните държави членки. Това може да бъде направено под формата на съображение:

„(...) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г.* държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.

* ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.“

В.14. ФОРМУЛИРОВКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАКАЗАНИЯТА/САНКЦИИТЕ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

В.14.1. В регламент

„Държавите членки установяват система от [наказания/санкции], приложими при нарушение на разпоредби на настоящия регламент и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените [наказания/санкции] трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки нотифицират [до.../незабавно] на Комисията тези разпоредби и мерки и я нотифицират [незабавно] за всяко последващо изменение, което ги засяга.“

В.14.2. В директива

„Държавите членки установяват система от [наказания/санкции], приложими при нарушение на национални разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените [наказания/санкции] трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки нотифицират [до.../незабавно] на Комисията тези разпоредби и мерки и я нотифицират [незабавно] за всяко последващо изменение, което ги засяга.“

Г. ЧАСТ Г — ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВИЛА ЗА СЪСТАВЯНЕ НА АКТОВЕТЕ

Г.1. СЪСТАВЯНЕ НА ЗАГЛАВИЕТО

Г.1.1.Общи положения

Вж. точка [8](#) ОПР.

Г.1.2.Област

В заглавието на актовете, приемани по обикновената законодателна процедура, областта обикновено се обозначава с „(ЕС)“.

Понякога актът има двойно правно основание — едно отДФЕС и едно от Договора за Евратом. В тези случаи заглавието съдържа думите „(ЕС, Евратом)“.

Г.1.3.Номериране

При подготвяне публикацията на акт, приет по обикновената законодателна процедура, Службата за публикации вписва в заглавието на акта пореден номер след думите, указващи съответната област. От 1 януари 2015 г. този номер се състои от годината на публикуване, последвана от поредния номер (например „2015/1“).⁵⁶

⁵⁶ За повече информация, вж. информационната бележка на Службата за публикации, [„Хармонизиране на номерирането на правните актове на ЕС“](#).

Г.1.4.Пълно заглавие

Г.1.4.1. Краткост

ОПР (точка [8](#)) предвижда, че заглавието трябва да бъде възможно най-стегнато. Тази цел може да бъде постигната, наред с другото, като:

- се съкрати заглавието на друг акт, който трябва да се цитира (вж. точка [16.10.1](#) ОПР⁵⁷), и
- се използва съкратено наименование (например „Съюза“ вместо „Европейския съюз“, „държави членки“ вместо „държави – членки на Европейския съюз“, „ДФЕС“ вместо „Договор за функционирането на Европейския съюз“) и, по изключение, най-често срещаните абривиатури и акроними (например АКТБ, ОИСР, Европол).

Г.1.4.2. Актове за изменение или за отмяна

Вж. точки [8.3](#), [18.9](#), [18.10](#) и [19.3](#) ОПР. Следва да се отбележи, че акт, с който се цели единствено внасянето на изменения в друг акт, трябва да съдържа в заглавието си „за изменение“ (да не се използват формулировки като „за замяна“, защото те изразяват само една форма на правното действие „изменение“).

Редът, в който актовете за изменение се цитират в заглавието на един акт за изменение, държи сметка за следните критерии:

1. автор: актовете на Европейския парламент и на Съвета се цитират преди актовете на Съвета; актовете на Съвета се цитират преди актовете на Комисията;

⁵⁷ В тази точка от ОПР са дадени няколко примера на формулировки, които биха направили заглавието ненужно тромаво и следва да бъдат избягвани. Така в края на следващия пример описанието на предмета на Регламент (ЕИО) № 1408/71 не е повторено, въпреки че е част от пълното заглавие на Регламент (ЕИО) № 574/72: „Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. за изменение и актуализация на Регламент (ЕИО) № 1408/71 за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, и на Регламент (ЕИО) № 574/72 за определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71.“

2. дата на акта: множество актове, приети от един и същи автор или автори се цитират в хронологичен ред;
3. вид на акта: когато се изменят множество актове, приети от един и същи автор или автори на една и съща дата, първо се посочват регламентите, последвани от директивите и след тях решенията;
4. пореден номер: множество актове от един и същи вид, приети от един и същи автор или автори на една и съща дата, се цитират във възходящ ред в зависимост от поредния номер, даден им от Службата за публикации при тяхното публикуване (година, последвана от пореден номер).

Акт, който отменя друг акт, трябва да съдържа в заглавието си думите „за отмяна“, освен когато този акт за отмяна е кодификация (вж. точка [B.3.1](#)) или преработен акт (вж. точка [B.4.1](#))⁵⁸. Специалните правила, които се прилагат при съставянето на заглавия на актове за изменение, се прилагат *mutatis mutandis* при съставянето на заглавия на актовете за отмяна. Заглавието на акт, който изменя или отменя други актове, следва първо да препраща към акта, който се изменя, и само след това към акта, който се отменя.

В случай, че един акт изменя или отменя особено голям брой актове, по изключение не е необходимо да препраща към всички тях. Вместо това може да бъде използвана различна формулировка, която да осигури добра четивност на текста.⁵⁹

Г.1.4.3. Кодификация и преработване

За заглавията на кодифицираните (вж. точка [B.3.1](#)) и преработените (вж. точка [B.4.1](#)) актове се прилагат специални правила.

⁵⁸ Правилата, които се прилагат в предложението на Комисията, могат леко да се различават.

⁵⁹ Например „Регламент (ЕО) № 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. за адаптиране към Решение 1999/468/ЕО на Съвета на някои актове, за които се прилага процедурата, предвидена в член 251 от Договора, във връзка с процедурата по регулиране с контрол — Адаптиране към процедурата по регулиране с контрол — Част първа“.

Г.1.4.4. Изменение на Правилника за длъжностните лица

В регламентите, с които се изменя Правилникът за длъжностните лица, предметът се посочва направо, без да се посочва регламентът, с който се установява правилникът (защото основните разпоредби се съдържат в различни актове):

**„РЕГЛАМЕНТ (ЕС, Евратом) [2015]/[1]
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от ...

**за изменение на Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз [и
условията за работа на другите служители на Съюза] [по отношение на ...]“,**

а не

**„РЕГЛАМЕНТ (ЕС, Евратом) [2015]/[1]
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от ...

за изменение на Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета относно ...“

Г.2. СЪСТАВЯНЕ НА ПОЗОВАВАНИЯТА В ПРЕАМБЮЛА НА АКТА

Г.2.1.Общи бележки

Вж. точка [9](#) ОПР.

Г.2.2.Позовавания относно правното основание

Вж. Част А, клетки [Е](#) и [Ж](#).

Г.2.3. Позовавания относно проекта на акт, изпратен на
законодателя

Вж. Част А, клетки [3.1—3.4.](#)

Г.2.4. Позоваване относно изпращането на проекта на акт на националните парламенти

Вж. Част А, клетка [И](#).

Г.2.5. Позовавания относно консултации

Вж. Част А, клетки [Й–О](#).

Г.2.5.1. Консултации, които не са довели до приемането на становище
Когато Договорите изискват консултация с институция или орган и тази консултация не е довела до приемането на становище, позоваването в преамбюла на акта, което обикновено гласи „като взеха предвид становището на ... [наименование на съответната институция или орган]“, се заменя със следното „[след консултация с ... [наименование на съответната институция или орган]“. В този случай позоваването не се придружава от бележка под линия или друга допълнителна информация.

Г.2.5.2. Когато са дадени повече от едно становища

Възможно е един консултативен орган да даде повече от едно становище. В този случай се цитират всички становища и тяхната евентуална публикация.

Ако например Европейският икономически и социален комитет е дал две становища и те са публикувани, позоваването в преамбюла на акта и бележката под линия гласят следното:

„Като взе(ха) предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет^{*},

^{*} ОВ ... и ОВ“

Ако е публикувано само първото становище на Комитета, позоваването в преамбюла на акта и бележката под линия гласят следното:

„като взе(ха) предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет“^{*},

^{*} Становище от [17 март 2010 г.] (ОВ С 354 от 28.12.2010 г., стр. 88) и становище от [8 септември 2011 г.] (все още непубликувано в Официален вестник).“

Г.2.5.3. Незадължителна консултация, предвидена в Договорите

Позоваването „като взе предвид становището на ... [наименование на институцията или органа]“ трябва да бъде включено и когато становището е дадено в резултат на незадължителна консултация или по инициатива, предвидена в Договорите (например съгласно член 304, първа алинея, второ и трето изречение). Когато консултацията с Парламента, Съвета или и двете институции не е задължителна и не е дадено становище, посоченото позоваване се заменя със следното „След консултация с ... [наименование на институцията или органа],“ без придружаваща бележка под линия или друга допълнителна информация. Когато консултацията с Комисията не е задължителна и не е дадено становище, в преамбюла не се включва позоваване относно тази процедурна стъпка.

Г.2.5.4. Консултации, които не са предвидени в Договорите

За становищата, които не са предвидени в Договорите (напр. становищата на Европейският орган за защита на личните данни или технически органи) не се прави позоваване в преамбюла на акта. По принцип тези становища се споменават в края на съображенията като се използва стандартната формулировка в точка [В.6.](#)

Г.2.6.Позоваване относно законодателната процедура

Г.2.6.1. Приемане на първо четене

Позоваването в преамбюла на акта и придружаващата бележка под линия се съставят по следния начин:

„в съответствие с обикновената законодателна процедура,^{*}

^{*} Позиция на Европейския парламент от [(ОВ ...)] [(все още непубликувана в Официален вестник)] и решение на Съвета от ...“

Г.2.6.2. Приемане на второ четене

Позоваването в преамбюла на акта и придружаващата бележка под линия се съставят по следния начин:

„в съответствие с обикновената законодателна процедура,^{*}

* Позиция на Европейския парламент от [(ОВ ...)] [(все още непубликувана в Официален вестник)] и позиция на Съвета на първо четене от ... [(ОВ ...)] [(все още непубликувана в Официален вестник)]. Позиция на Европейския парламент от [(ОВ ...)] [(все още непубликувана в Официален вестник)] и решение на Съвета от ...⁶⁰].“

Г.2.6.3. Приемане на трето четене

Позоваването в преамбюла на акта и придружаващата бележка под линия се съставят по следния начин:

„в съответствие с обикновената законодателна процедура, [предвид общия проект, одобрен от Помирителния комитет на,]^{*}

* Позиция на Европейския парламент от [(ОВ ...)] [(все още непубликувана в Официален вестник)] и позиция на Съвета на първо четене от ... [(ОВ ...)/(все още непубликувана в Официален вестник)]. Позиция на Европейския парламент от [(ОВ ...)/(все още непубликувана в Официален вестник)]. Законодателна резолюция на Европейския парламент от [(ОВ ...)/(все още непубликувана в Официален вестник)] и решение на Съвета от ...“.

⁶⁰ Думите „и решение на Съвета от ...“ се вмъкват, когато Съветът е приел всички изменения на Парламента на второ четене. Тези думи не се вмъкват (защото са лишени от съдържание), когато Парламентът, на второ четене, е одобрил позицията на Съвета на първо четене.

Г.3. СЪСТАВЯНЕ НА СЪОБРАЖЕНИЯТА

Общи правила, приложими за съображенията: вж. точки [10](#) и [11](#) ОПР и Част А, клетка [С](#).

Специални правила и формулировки:

- делегирани актове: вж. точка [B.1.1](#);
- актове за изпълнение: вж. точки [B.2.1.1](#) и [B.2.2](#);
- кодифициран текст: вж. точка [B.3.2](#);
- преработен текст: вж. точки [B.4.2.1](#) и [B.4.2.2](#) за директиви и [B.4.3.1](#) за регламенти и решения;
- пропорционалност и субсидиарност: вж. точка [10.15](#) ОПР и точка [B.5](#);
- консултации, които не са предвидени в Договорите: вж. точка [B.6](#);
- актове за изменение: вж. точки [18.11](#) и [18.12](#) ОПР;
- актове, които представляват достижения на правото от Шенген, и други актове приети въз основа на трета част, дял V отДФЕС: вж. точка [B.12](#).

Г.4. СЪСТАВЯНЕ НА ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ

Г.4.1.Общи бележки

Вж. точки [12](#) до [15](#) ОПР.

Г.4.2.Стандартна структура

Вж. част [Б](#).

Г.4.3.Подразделения

Членовете могат да бъдат **групирани** в части, дялове, глави и раздели и могат да бъдат **подразделени** на номерирани параграфи, алинеи, букви, точки и тирета: вж. точки [4.4](#), [4.5](#), [7.3](#) и [15.4](#) ОПР.

От практически съображения и по-специално с цел препратките в бележките под линия да бъдат еднакви за всички езици, подразделянето на текстовете на **изречения** трябва да е еднакво на всички езици („изречение“ е частта от текста, намираща се между две точки, с изключение на първото изречение). Когато този принцип води до трудности на даден език, изреченията се разделят на части посредством точка и запетая.

Членовете и параграфите сами по себе си представляват **независими елементи**, поради което **повторенията на термини** от член в член или от параграф в параграф, както и пълните **препратки**, са полезни и често дори необходими за яснотата на текста, както личи от следния пример:

Вместо:

- „1. Комисията предприема всички необходими мерки
2. Тя приема тези мерки в съответствие с процедурата ... ,“

се използва:

- „1. Комисията предприема всички необходими мерки
2. **Комисията приема мерките, посочени в параграф 1**, в съответствие с процедурата“

Г.4.4.Изброяване

Г.4.4.1. Изброяване в изречение без въвеждаща фраза

Препоръчва се да се поясни връзката между отделните елементи на дадено изброяване:

- в случай на кумулативно изброяване, „и“
- в случай на алтернативно изброяване, „или...“,
- в случай на смесено изброяване (т.е. двойна хипотеза: едно от изброените или няколко, или всички) се използва израз от типа на „... или ... или и двете“, или, ако не може да се намери по-елегантно решение и е невъзможно да се вмъкне въвеждаща фраза, може да се използва съюзът „и/или“.

Съюзът „или“ следва да се използва само когато естеството на връзката е очевидно, тъй като, както е постановил Съдът⁶¹, смисълът на този съюз може да е различен в зависимост от контекста, в който се използва.

Г.4.4.2. Изброяване, предшествано от въвеждаща фраза

Важно е всеки от елементите да бъде съгласуван с останалите и да е пряко свързан с въвеждащата фраза. При изброяване е желателно да се избягва включването на самостоятелни изречения или параграфи (вж. по-специално примера, даден в точка [15.3](#) ОПР). Следва да се избягват и конструкции от типа „сандвич“, при които изречението, започнато във въвеждащата фраза, продължава след изброяването.⁶²

⁶¹ Вж Решение на Съда от 12 юли 2005 г. по дело [Комисия/Франция, С-304/02](#), (ECLI:EU:C:2005:444, точка 83).

⁶² Като пример, който да се следва, можем да посочим:
„Държавите членки забраняват храненето на животни, отглеждани или развъждани за производството на храна с:
(а) протеини, извлечени от животни,
(б) обработени животински протеини.“
а не:
„Държавите членки забраняват храненето със:
(а) протеини, извлечени от животни, или
(б) обработени животински протеини
на животни отглеждани или развъждани за производството на храна.“

Освен това трябва да става ясно дали изброяването, което следва въвеждащата фраза, е кумулативно, алтернативно или смесено (вж. точка [Г.4.4.1](#)). Когато е възможно, това трябва да стане ясно в самата въвеждаща фраза, като се използва формулировка от типа на „[всяко/и двете/всички] от следните“, „едно от следните“ или „едно или повече от следните“. В случай че тези изрази не са подходящи, връзката между изброените елементи трябва да бъде изрично указана посредством съюзите „и“, „или“ „и/или“ в края на предпоследната точка. Следва обаче да бъде отбелязано, че този подход може да породни трудности при последващо изменение на списъка, както и поради понякога неясния смисъл на съюза „или“ (вж. точка [Г.4.4.1](#)).

Въвеждаща фраза, която предхожда изброяване, завършва с двоеточие (:).⁶³

Елементите в дадено изброяване се номерират с малки букви, следвани от скоба за първо ниво, второ ниво се обозначава с малки римски цифри, следвани от скоба, а трето ниво с арабски цифри, следвани от скоба. Четвърто ниво се обозначава с тирета.

„[Настоящата директива се прилага за]:

a) ...

i) ...

1) ...

— ...”

По изключение, в члена с определенията (вж. точка [В.7](#)) и в разпоредбите за изменение (вж. точка [В.8.1](#)) точките от първо ниво се номерират с арабски цифри, следвани от скоба, второ ниво се обозначава с малки букви, следвани от скоба, а трето ниво с малки римски цифри, следвани от скоба.

Всеки елемент от изброяване, включен в изречение, започва с **малка буква**.

⁶³ Когато в рамките на един параграф пред букви а), б) и т.н. няма въвеждаща фраза, те се явяват същински алинеи на параграфа и в края на всяка от тях се поставя точка.

Г.4.4.3. Изброяване в таблици

В таблици, части от митнически тарифи и някои други особени случаи (списъци на думи, например) елементите на дадено изброяване могат да започват или с главна, или с малка буква (според системата, използвана от авторите); понякога при тези случаи няма пунктуационни знаци между отделните елементи.

Г.4.5. Заглавия и съдържания

Отделните членове от акта могат да имат заглавия, които помагат на читателя лесно да намери разпоредбите, които го интересуват. Заглавията трябва да са кратки и да предават в резюме съдържанието на съответния член. Този подход трябва да се използва последователно в целия акт: всички членове могат да имат или нито един от членовете не може да има заглавие.

По принцип частите, дяловете, главите и разделите трябва да имат заглавие.

При нужда обемните актове се предхождат от съдържание.

Г.5. СЪСТАВЯНЕ НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

Г.5.1. Общи положения

Вж. точка [22](#) ОПР.

Г.5.2. Форма, стил и номериране

Въпреки че не съществуват строги правила, уреждащи формата на приложенията, прилагането на следните насоки ще гарантира правилното разпознаване на различните части на акта от информационните системи.

Приложенията не трябва да се подразделят на членове, тъй като това би могло да доведе до объркване с постановителната част.

Обикновено приложенията се подразделят на точки, обозначени с арабски цифри, следвани от точка за всяко ниво (например „10.2.3.“). Броят на нивата обикновено не трябва да надвишава пет (например „1.1.1.1.“). Възможно е използването на допълнителни нива, ако това е строго необходимо, въпреки че в такъв случай се предпочита използването на различна структура. Независимо от нивото им, номерираните точки могат да съдържат подразделения от по-ниска степен, като първо ниво се обозначава с малки букви, следвани от скоба, второ ниво — малки римски цифри, следвани от скоба, трето ниво — арабски цифри, следвани от скоба, а четвърто ниво — тирета. Тези подразделения от по-ниска степен обикновено се използват за изброявания, които следват въвеждаща фраза и по възможност се избягват. За улеснение при позоваването се препоръчва да се номерира всеки един параграф в приложенията. В много кратки приложения е възможно използването на неномерирани параграфи⁶⁴. Един неномериран параграф може да въведе номерирани точки, подразделения от по-ниска степен или таблици.

Номерирана точка може да съдържа:

- само заглавие;
- един или няколко неномерирани параграфа;
- комбинация от заглавие и един или няколко неномерирани параграфа.

Подразделения от по-висока степен (част, дял, глава, раздел) могат да се използват в приложенията. Номерацията на точките трябва да е последователна от началото до края на цялото приложение, независимо дали се използват подразделения от по-висока степен; в противен случай някои от функционалностите на информационните системи няма да са достъпни.

Таблици и изображения могат да се използват навсякъде в приложенията. Въпреки това изображенията не трябва да съдържат текст.

В случаите на приложения, които се състоят от формуляри или други документи, използвани самостоятелно, посочените по-горе насоки трябва да се следват само ако не затрудняват четивността и използването на тези формуляри или документи, или ако не нарушават специалните изисквания, приложими за тях. В случаите на приложения, които включват разпоредби от друг източник (например правило на Икономическата комисия за Европа на ООН) от правото на Съюза, структурата и номерацията на тези разпоредби в приложението трябва да бъдат същите като на тези от източника (вж. обаче точка [17.4](#) ОПР).

⁶⁴ В точка [Г.5.2](#) думата „параграф“ се използва в общото си граматическо значение. Когато в текста на законодателен акт се прави позоваване на неномериран параграф от приложението на същия или на друг акт, винаги се използва терминът "алинея" (вж. таблицата след точка [15.4](#) ОПР).

Г.5.3. Съдържание

При нужда обемните приложения се предхождат от съдържание.

Г.6. ВЪТРЕШНО ПРЕПРАЩАНЕ

Г.6.1. Общи положения

Вж. точки [16](#), [16.1](#), [16.1.1](#), [16.2](#), [16.4](#), [16.7—16.9](#) и [16.17](#) ОПР.

Г.6.2. Общо препращане към акта

- „настоящият регламент“
- „настоящата директива“
- „настоящото решение“⁶⁵

Г.6.3. Препращане към позоваванията в преамбюла на акта

„в [първото] позоваване“

Г.6.4. Препращане към съображенията

- Когато актът съдържа няколко номерирани съображения: „(в) съображение[1]“
- Когато актът съдържа само едно съображение: „(в) съображението“

Г.6.5. Препращане към част от постановителната част

Г.6.5.1. Терминология, която да се използва

Използва се формулировката, посочена в третата колона на таблицата в точка [15.4](#) ОПР. Когато се препраща към уведен текст, може да се използват изразите „в началото на“ или „в уводната част“.

⁶⁵ По отношение на думата „настоящия(-ата)(-ото)“, следва да се има предвид, че в някои езици (например английски, датски, немски, нидерландски и шведски) се използва еквивалентът на „този/тази/това“. Само в изключителни случаи, при опасност от объркване с цитиран регламент (член, параграф и т.н.) се използва съответстващата на „настоящия(-ата)(-ото)“ дума.

Г.6.5.2. Структура на препратката

Когато се препраща към определена разпоредба, често е необходимо да се посочват няколко подразделения, за да се уточни мястото на разпоредбата. Подразделенията се посочват в низходящ ред, от общите към специфичните.

— „член 1, параграф 1, второ изречение,“

— „параграф 1, трета алинея.“

Въпреки това, измежду подразделенията от по-висока степен, се посочват само тези, които не са общи за цитираната разпоредба и разпоредбата, която съдържа препратката. Например, ако в член 3, параграф 1, буква б) се съдържа позоваване на член 3, параграф 1, буква а), в препратката се посочва:

„..... в буква а), “

а не.....

„в член 3, параграф 1, буква а), “

НИТО.....

„в параграф 1, буква а).“

Когато се цитират членове, които са съставна част от едно или повече подразделения от по-висока степен (част, дял, глава, раздел), не е необходимо да се посочват тези подразделения, защото номерацията на членовете е последователна в целия акт:

„член 2,“

а не

„раздел I, член 2.“

Когато обаче изразът „от настоящия(-ата)(-ото) член/параграф/алинея/буква/точка/тире]“ се използва, за да се избегне опасността от объркване, спомената в точка Г.6.5.4., изразът се поставя в края на препратката.

Примери:

- „в буква в) **от настоящия параграф**“
- „в параграф 1, буква г) **от настоящия член**,“

а не

- „в **настоящия параграф**, буква в)“
- „в **настоящия член**, параграф 1, буква г),“

Тъй като по самата си природа приложението съставлява неразделна част от акта, към който е приложено (вж. точка [22.3](#) ОПР), препратките от приложението към постановителната част на акта, се формулират възможно най-просто като съответни препратки, съдържащи се в друга разпоредба от постановителната част.⁶⁶

Пример:

- „списъкът, предвиден в член 4, параграф 3“.

Г.6.5.3. Множество препратки

Когато при изброяване се цитират подразделения с едно и също наименование, като едно или повече от тях са придружени от подразделения от по-ниска степен, се следва правилото, посочено в точка [Г.6.5.2](#), като наименованието на подразделението се повтаря при всяко цитиране:

Примери:

- „член 1, **член 2**, параграф 2, буква а) и **член 3**, параграф 1“

[а не „членове 1 и 2, параграф 1 и член 3, параграф 1“]

- „**член 2**, параграф 1 и **член 5**, параграф 2“

- „параграф 1, буква а) и **параграф 2**, втора алинея“

[а не „параграфи 1, буква а) и 2, втора алинея“].

⁶⁶ Относно препратки към разпоредбите на приложение вж. точка [Г.6.6](#).

Когато при изброяване се цитират подразделения с едно и също наименование, като те не са придружени от подразделения от по-ниска степен, начинът на цитиране се опростява, като наименованието не се повтаря при всяко цитиране:

— „глави I и II“

[вместо „глава I и глава II“]

— „членове 1, 4 и 9“

— „членове 1—4“

— „членове 1—4 и 9“

— „първо и трето тире“

(или: „първо и трето тире“ (с „тире“ в единствено число).

Често формите на изброяване, посочени по-горе, се комбинират:

„член 1, член 3, параграф 5, буква в), член 5, параграфи 2 и 3, и членове 6—9“

Ако изброяването обхваща само три последователни числа, те следва да се посочват отделно, а не да се обединяват в съкратена форма:

Пример:

„членове 2, 3 и 4“

[а не: „членове 2—4“]

Г.6.5.4. Изрази, които следва да се избягват при цитиране

Когато в текста на акта се цитира подразделение от същия акт, думите „предходния“, „следващия“ не трябва да се използват вместо точното цитиране на съответното подразделение.

Освен това, следва да не се добавят изрази като „горепосочен(и) / гореспоменат(и) / посочен(и) по-горе“ или „долупосочен(и) / посочен(и) по-долу“.

В изброявания на разпоредби не се добавя думата "включително", тъй като всеки от посочените елементи автоматично се счита за включен.

Не се добавя изразът „от настоящия [регламент/член/параграф/...]“, освен при опасност от объркване.

Пример:

В рамките на един член, когато параграф 5 препраща към параграфи 1—4 от същия член, се използва:

„Процедурата, предвидена в параграфи 1—4“

а не:

„Процедурата, предвидена в **предходните** параграфи ...“

нито:

„Процедурата, предвидена в параграфи 1—4 **по-горе** ...“

нито (освен при опасност от объркване):

„Процедурата, предвидена в параграфи 1—4 от **настоящия член** ...“

Г.6.6. Препращане към приложения

Правилата, установени в точка [Г.6.5.2.](#) относно препратките към постановителната част, се прилагат *mutatis mutandis* за препратките към разпоредбите в приложенията.

Пример:

— "точка 2.1.3.7, буква а), точка iii), подточка 2), четвърто тире от [Приложение/Приложение I]"

Когато съществува опасност от объркване, може да се уточни за приложение към кой акт става въпрос: „приложението **към** [настоящия регламент]“ или „[таблицата] дадена в приложение **към** [настоящия регламент] (не: „... **приложена към** ...“).

Приложението е неразделна част от акта, към който е приложено (вж. точка [22.3](#) ОПР). Уточнения от типа на „съставляващо неразделна част от настоящия [регламент]“ не се включват при цитирането на приложения.

Г.7. ВЪНШНО ПРЕПРАЩАНЕ

Г.7.1. Общи бележки

Вж. точки [16](#), [16.1](#), [16.1.2](#), [16.2](#), [16.3](#) -[16.10](#), [16.17](#) и [16.18](#) ОПР.

Г.7.2. Препращане към актове от първичното право

Г.7.2.1. Договори

На първо място се цитират препратките към Договора за Европейския съюз, следвани от Договора за функционирането на Европейския съюз, и накрая Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

Първо цитиране:

- „Договора за Европейския съюз“,
- „Договора за функционирането на Европейския съюз“,
- „Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия“

В тези случаи не е необходима препратка към съответния брой на Официален вестник.

Последващи цитирания:

Ако в един и същ текст се цитира само един договор, може да се използва думата „Договорът“.

Ако в един и същ текст се цитират повече договори, се използват пълните им заглавия. Когато е уместно, може да се използват следните съкращения или акроними:

- „ДЕС“ за Договора за Европейския съюз
- „ДФЕС“ за Договора за функционирането на Европейския съюз
- „Договор за Евратом“ за Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия

Кратката форма може да се използва и в заглавието, когато това се налага от съображения за стегнатост на заглавието: вж. точка [Г.1.4.1](#).

Членовете, разделите, главите, дяловете и частите на ДЕС и ДФЕС се цитират според номерацията в Договора от Лисабон в **консолидирания им текст**⁶⁷, **без посочване на** старата номерация.

Това правило се прилага също така когато става въпрос за **изменение** на актове, приети преди влизането в сила на Договора от Лисабон, съдържащи позовавания, които по необходимост следват старата номерация. В акта за изменение позоваванията се правят въз основа на консолидирания текст. Несъответствието между основния акт и акта за изменение по отношение на номерацията се коригира по-късно, по-конкретно в случай на кодификация.

Когато се цитира **заглавие**, което съдържа позоваване на старата номерация, това позоваване се преобразува според консолидирания текст. Коригиращият номер се придружава от бележка, оформена съгласно образца по-долу:

„¹ [Директива 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за координиране на гаранциите, които държавите членки изискват от дружествата по смисъла на член 54, втора алинея от Договора, за защита на интересите на членовете и на трети лица с цел тези гаранции да станат равностойни (ОВ L 258, 1.10.2009 г., стр. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/101/oj>).]

Бележка: Заглавието на [Директива 2009/101/ЕО] е адаптирано, за да се отчете преномерирането на членовете на Договора за създаването на Европейската общност в съответствие с член 5 от Договора от Лисабон; първоначално то съдържащо позоваване на [член 48, втора алинея от Договора за създаване на Европейската общност].“

⁶⁷ Съгласно член 5 от Договора от Лисабон членовете, разделите, главите, дяловете и частите на ДЕС и ДЕО, изменени с Договора от Лисабон, бяха **преномерирани** в съответствие с **таблиците на съответствието**, които са включени в приложението към този договор, от който представляват неразделна част. На тази основа беше изготвен **консолидиран текст**.

Г.7.2.2. Протоколи

Първо цитиране:

- „Протокол № [19] [относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз], приложен [към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз]“

В този случай не е необходима препратка към съответния брой на Официален вестник.

Последващи цитирания:

- „Протокол № [19]“

Г.7.2.3. Актове за присъединяване

- „Акт за присъединяване на [Австрия, Финландия и Швеция]“

или, ако изброяването на всички държави членки би било твърде дълго, а смисълът е ясен:

- „Акт за присъединяване от [2003 г.]“⁶⁸

Следователно актовете за присъединяване се цитират в кратката им форма без упоменаване на съответния договор за присъединяване и без препратка към съответния брой на Официален вестник.

⁶⁸ Годишите на актовете за присъединяване са следните:

- 1972 г. (Дания и Ирландия),
- 1979 г. (Гърция),
- 1985 г. (Испания и Португалия),
- 1994 г. (Австрия, Финландия и Швеция),
- 2003 г. (Чешка република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения, Словакия),
- 2005 г. (България, Румъния),
- 2011 г. (Хърватия).

Г.7.3. Цитиране на други нормативни актове

Г.7.3.1. Идентифициране на цитирания акт

За цитирането на други нормативни актове:

- в заглавия, вж. точка [16.10.1](#) ОПР;
- в позовавания, вж. точка [16.10.2](#) ОПР;
- във всички останали части на акта (съображения, членове и приложения), вж. точка [16.10.3](#) ОПР.

Като изключение от първото тире от точка [16.10.3](#) ОПР, когато съображенията, членовете или приложенията съдържат **списък** на актове, те могат да бъдат цитирани с пълното им заглавие в списъка и с данни за публикацията в ОВ в бележка под линия.

Когато актове от **един и същи вид** и приети от **една и съща институция** (или институции) се цитират един след друг и са посочени за първи път в съображения, членове или приложения, видът на акта и наименованието на институцията (или институциите) се посочват само веднъж (вместо да се повтарят за всеки отделен акт) и бележката под линия се вмъква след поредния номер на всеки акт.

Пример:

„Правата на работниците и служителите следва да продължат да се уреждат от националните разпоредби, посочени в Директиви 2002/14/ЕО* и 2009/38/ЕО** на Европейския парламент и Съвета.

* Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 г. за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност (ОВ L 80, 23.3.2002 г., стр. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj>).

** Директива 2009/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за създаване на европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултации с работниците и служителите в предприятия с общностно измерение и групи предприятия с общностно измерение (ОВ L 122, 16.5.2009 г., стр. 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/38/oj>).“

Когато актове от **един и същи вид** се цитират един след друг в съображения, членове или приложения, и когато те вече са били цитирани по-горе в акта, видът на акта се посочва само веднъж (вместо да се повтаря за всеки отделен акт).

Пример:

„Регламенти (ЕС) 2017/1129 и (ЕС) 2017/1131“

В съответствие с ДФЕС⁶⁹, заглавията на **делегираните актове** и **актове за изпълнение** трябва винаги да съдържат съответно думите „делегиран“ или „за изпълнение“. Тези думи трябва да се повтарят всеки път, когато се цитира даден делегиран акт или акт за изпълнение, не само при първото цитиране, но и при всички последващи цитирания (пример на повторно цитиране: „Делегиран регламент (ЕС) 2015/1798“).

Някои актове се публикуват в Официален вестник с **два номера**: един определен от институцията автор на акта и друг от Службата за публикации.⁷⁰ Когато се цитира актът, винаги се посочват и двата номера.

Пример:

Първо цитиране

„Решение (ЕС) 2015/22 на Европейската централна банка ... (ЕЦБ/2015/1)“

* Решение (ЕС) 2015/22 на Европейската централна банка от 8 януари 2015 г. за определяне на условията за прехвърляне на дяловете от капитала на Европейската централна банка между националните централни банки и за коригиране на внесенния капитал (ЕЦБ/2015/1) (ОВ L 6, 10.1.2015 г., стр. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/929/oj>).“

Последващи цитирания:

„Решение (ЕС) 2015/22 (ЕЦБ/2015/1)“

⁶⁹ Член 290, параграф 3 за делегирани актове и член 291, параграф 4 за актове за изпълнение.

⁷⁰ За повече информация вж. информационната бележка на Службата за публикации "[Хармонизиране на номерирането на правните актове на ЕС](#)".

Предвид специфичния му характер, **Правилникът за длъжностните лица** и другите служители на Съюза, се цитира в съображения, членове и приложения, както следва:

„... Правилник на длъжностните лица на Европейския съюз [и условия за работа на другите служители на Съюза], установен(и) с Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОБС) № 259/68 на Съвета*.

* ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).”

За цитирането на актове, в чието заглавие се споменава разпоредба на един от **Договорите**, вж. точка [Г.7.2.1](#).

В бележката под линия се посочва само **първоначалната публикация** на акта, без да се споменават последващите изменения или поправките. Това правило има едно изключение: при кодификацията на акт, чието заглавие се изменя (вж. точка [В.3.2.1](#)) или когато целта е да се направи статична препратка (вж. точка [16.14](#) ОПР и точка [Г.8.2](#)).

Цитиранията на нормативни актове, трябва да бъдат **точни**. По тази причина, общо посочване на акт би трябвало да се избягва, особено в постановителната част, и следва да се посочват конкретни разпоредби, ако е възможно.

Използвайте например:

„Процедурата, предвидена в **член 2** от Регламент ...“

а не:

„Процедурата, предвидена в Регламент ...“

Г.7.3.2. Идентифициране на съображение

Вж. заедно, за идентифицирането на съображение, точка [Г.6.4](#), и, за идентифицирането на акт, точка [Г.7.3.1](#).

Пример:

„съображение 1 от Регламент (ЕС) 2015/10“

Когато се цитират съображения на акт, приет преди 7 февруари 2000 г. — дата, до която се допускаха неномерирани съображения, те се идентифицират по оригиналната им поредност: „[първо] съображение“

Г.7.3.3. Идентифициране на разпоредба от постановителната част

Вж. заедно, за идентифицирането на разпоредба от постановителната част, точка [Г.6.5](#), и за идентифицирането на акта, точка [Г.7.3.1](#).

Пример:

„член 3, параграф 2, втора алинея от Регламент (ЕС) 2015/10“

Г.7.3.4. Идентифициране на приложението, което се цитира

Вж. заедно, за идентифицирането на приложение, точка [Г.6.6](#), и, за идентифицирането на акт, точка [Г.7.3.1](#).

Примери:

- Когато актът съдържа само едно приложение: „Приложението към [Регламент ...]“
- Когато актът съдържа повече от едно приложения: „Приложение [I] към [Регламент ...]“

Г.7.4. Цитиране на Хартата на основните права на Европейския съюз и на Европейската конвенция за правата на човека

При цитиране на Хартата, достатъчно е да се цитира заглавието: „Хартата на основните права на Европейския съюз“. В този случай не е необходима препратка към публикацията в Официален вестник.

ЕКПЧ се цитира по следния начин: „Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи“.

Г.7.5. Цитиране на резолюции и решения на Европейския парламент

Пример:

„[Резолюция/решение] на Европейския парламент от [27 ноември 2014 г.] [относно подкрепянето на правата на потребителите в рамките на цифровия единен пазар]*

* [ОВ/все още непубликувано в Официален вестник].”

Г.7.6. Цитиране на резолюции на Съвета

Пример:

„Резолюция на Съвета от [18 ноември 2010 г.] [относно структурирания диалог на ЕС по въпросите на спорта]*

* [ОВ .../все още непубликувано в Официален вестник].”

Г.7.7. Цитиране на съобщенията на Комисията

Пример:

„Съобщение на Комисията от [25 октомври 2013 г.] [за извеждане от експлоатация на ядрени инсталации и управление на радиоактивни отпадъци: Управление на отговорностите по ядрени въпроси, които произтичат от дейностите на Съвместния изследователски център (JRC), проведени съгласно Договора за Евратом]“

Г.7.8. Цитиране на актовете на Съда

Когато акт на Съда се цитира за първи път в основната част на текста, се посочва най-малко вида на съдебния акт (решение, определение, становище) и наименованието на съответния съд (Съда, Общия съд). Общоприетото му наименование, или датата на съдебния акт може да се добавя, ако се счита за полезна.

Примери:

„Регламент (ЕО) № 304/2003 беше отменен с решение на Съда*“

„С решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело C-178/03*, Комисията срещу Парламента и Съвета, беше отменен Регламент (ЕО) № 304/2003...“

Винаги следва стандартна бележка под линия. Бележката под линия указва последователно:

- вида на съдебния акт (решение, определение, становище);
- наименованието на съответния съд (Съда, Общия съд);
- датата на съдебния акт;
- обичайното наименование на делото (което се определя от Съда в съответствие с неговите вътрешни правила: съкратените форми на наименованията на институциите и държавите членки, наименованието на страните в производството по преюдициално запитване, и т.н.);
- номера на делото;
- ECLI идентификатор;
- когато е уместно, съответните точки от съдебния акт.

Пример:

„* Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Комисията срещу Парламента и Съвета, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, точки 60—65.“

Този метод се прилага както за решения на Съда, публикувани на хартиен носител в Сборника на Съда, така и за по-скорошни решения, които се публикуват единствено в електронен вид.

Ако същото решение се цитира повече от веднъж в даден акт, още при първото споменаване следва да се даде кратка форма (например „Комисията срещу Парламента и Съвета, решение“, „решението от 10 януари 2006 г.“ или „решението по дело C-178/03“).

Г.7.9. Цитиране на международни споразумения

Цитиранията за първи път на международни споразумения, публикувани в Официален вестник, винаги съдържат и данни за публикацията им в ОВ, дори ако тези споразумения изначално не са сключени като споразумения на Съюза, а са например споразумения на Съвета на Европа.

При споразумения, които не са публикувани в Официален вестник, може да е полезно да се посочат мястото и датата на подписване.

Примери:

- „Споразумението между Кралство Норвегия и Европейския съюз за финансов механизъм на Норвегия за периода 2014—2021 г.*

* ОВ L 141, 28.5.2016 г., стр. 11.“

- „Виенската конвенция за правото на договорите, подписана във Виена на 23 май 1969 г.,“

Ако същото международно споразумение се цитира повече от веднъж в даден акт, още при първото споменаване следва да се даде кратка форма (например „(„Споразумението относно финансов механизъм на Норвегия“)“).

От точки [Г.8.1.](#) и [Г.8.2.](#) става ясно, че при всяко препращане към международно споразумение следва да се посочи дали препращането е динамично или статично.

Г.7.10. Цитиране на актове на международни организации

Позоваванията на актове на международна организация по принцип следва да съдържат (в основния текст), последователно, вида на акта, автора, датата и пълното заглавие. Ако същият акт е посочен повече от веднъж в даден акт, при първото позоваване следва да се установи кратка форма (например („препоръката на Международната организация на труда“)).

Г.7.11. Цитиране на актове с необвързващ характер

Вж. точка [17](#) ОПР.

Г.7.12. Цитиране на Официален вестник на Европейския съюз

Вж. [точка 3.1 от Междунституционалното ръководство за изготвяне на публикацииите](#).

Г.8. ДИНАМИЧНО И СТАТИЧНО ПРЕПРАЩАНЕ

Г.8.1. Динамично препращане

За „динамично препращане“ се говори в случаите, когато се препраща към разпоредбата, заедно с направените в нея изменения. По-подробно, вж. точки [16.11](#) -[16.13](#) и [16.17](#) ОПР.

По принцип препращането към разпоредба от акт на Съюза е динамично, освен ако не е посочено друго. Ако обаче се препраща към разпоредба от акт, който не е акт на Съюза, и не се цели динамично препращане, това трябва да бъде изрично посочено.

Пример за динамично препращане към разпоредба от акт на Съюза:

„член 10 от Регламент (ЕС)“

Примери за динамично препращане към разпоредба от акт, който не е акт на Съюза:

„член 10 от Конвенцията от... относно..., изменена,“

„член 10 от Конвенцията от... относно..., в нейната най-актуализирана версия, приложима по отношение на Европейския съюз“

Г.8.2. Статично препращане

Препращането се счита за статично, когато в него се предвижда конкретна редакция на дадена разпоредба. По-подробно, вж. точки [16.14](#) - [16.17](#) ОПР.

Препращането към разпоредба от акт на Съюза е статично, само когато това е посочено изрично. При препращане към разпоредба от акт, който не е акт на Съюза, следва да се посочи, че е то е статично, ако намерението е такова.

Пример за статично препращане към разпоредба от акт на Съюза в конкретна редакция от определена дата:

„член 10 от Регламент (ЕС) ..., в редакцията му, която е в сила на...,“

„член 10 от Регламент (ЕС) ..., в редакцията му, приложима към...“

Пример за статично препращане към разпоредба от акт на Съюза, изменен с конкретен акт:

„член 10 от Регламент (ЕС) ..., изменен с Регламент (ЕС)...“

Пример за статично препращане към разпоредба от акт, който не е акт на Съюза, в неговата първоначална редакция:

„член 10 от Конвенцията от... относно..., в първоначалната ѝ редакция“

Пример за статично препращане към разпоредба акт, който не е акт на Съюза, така както е изменен от друг конкретен акт:

„член 10 от Конвенцията от... относно..., изменена с протокола от... на...“

Г.9. ЦИТИРАНЕ НА ПРАВНИ СУБЕКТИ

Г.9.1. Цитиране на Съюза и на Европейската общност за атомна енергия

Първо се цитира Европейският съюз и след това Европейската общност за атомна енергия

Първо цитиране:

- „Европейският съюз“
- „Европейската общност за атомна енергия“

Последващо цитиране:

- „Съюзът“
- „Общността“

От съображения за стегнатост на текста може да се използва съкратената форма: вж. точка [Г.1.4.1.](#)

Г.9.2. Цитиране на институциите на Съюза и на други органи

Редът, следван в **текста** на акта, е този, в който тези институции и органи фигурират в частта от Договорите, отнасяща се до институциите, а именно: Европейски парламент, Европейски съвет, Съвет, Комисия, Съд на Европейския съюз, Европейска централна банка, Сметна палата, Европейски икономически и социален комитет, както и (само в рамките на Съюза) Комитет на регионите и Европейска инвестиционна банка. Независимо от това, в **позоваванията** се следва редът, посочен в част [А](#) по-горе⁷¹.

⁷¹ Виж също Приложение II.

<i>Пълно и официално наименование</i>	<i>Общоприето наименование</i>	<i>Съкращение</i>	<i>Наименование в актовете, приемани по обикновената законодателна процедура</i>
Европейски парламент	Европейски парламент	ЕП	Европейски парламент
Европейски съвет	Европейски съвет	—	Европейски съвет ¹
Европейски съвет	Съвет (Съвет на Европейския съюз)	—	Съвет ²
Европейска комисия ³	Комисия	—	Комисия ²
Съд на Европейския съюз ⁴	Съд на Европейския съюз(Съдът) ⁶	Съд на ЕС	Съд на Европейския съюз ⁵
Европейска централна банка	Европейска централна банка (Банка) ⁶	ЕЦБ ⁷ (вж. ДФЕС)	Европейска централна банка
Сметна палата	Сметна палата ⁶	—	Сметна палата
Европейски икономически и социален комитет ⁸	Европейски икономически и социален комитет (Комитет) ⁶	ЕИСК	Европейски икономически и социален комитет
Комитет на регионите	Комитет на регионите (Комитет) ⁶	КР	Комитет на регионите
Европейска инвестиционна банка	Европейска инвестиционна банка (Банка) ⁶	ЕИБ	Европейска инвестиционна банка

¹ Винаги следва да се използва пълната форма.

² Пълната форма се използва при първото споменаване в преамбюла.

³ Форма, която се използва само в ДЕС (вж. член 13).

⁴ Съдът на Европейския съюз включва Съда, Общия съд и специализирани съдилища (член 19 от ДЕС). Към днешна дата единственият специализиран съд, който някога е бил създаван е Съдът на публичната служба на Европейския съюз (обикновено означаван като „Съд на публичната служба“), който е функционирал от 2004 г. до 2016 г. Когато се цитира решение на едно от тези съдилища, следва разбира се да се посочва съответният съд, а не институцията като цяло (вж. точка [Г.7.8](#)).

⁵ Въпреки това в актовете по-често се използва означението „Съд“. Така например в съображенията на акт, приет в съответствие с обикновената законодателна процедура по искане на Съда или след консултация с него съгласно член 257, първа алинея от ДФЕС или член 281, втора алинея от ДФЕС.

⁶ В позоваванията от преамбюла на акта се използва обаче кратката форма (Съда) (вж. част А, клетки [3.3](#) и [К](#)).

⁷ Тази абrevиатура използва в Протокол № 4 за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, приложен към ДЕС и ДФЕС.

⁸ Пълното наименование на комитета в ДФЕС е „Икономически и социален комитет“, но се е наложило правилото да се добавя „Европейски“.

Г.9.3. Цитиране на държави членки

Изброяване, което съдържа само държави членки, на всички езици следва реда според латинската азбука на **наименованията на държавите на езика на съответната държава**. За повече подробности, вж. точка [7.1.2](#) от Междунституционалното ръководство.

За списъка на наименованията на държавите членки и за избора между краткото и официалното наименование, вж. точка [7.1](#) от Междунституционалното ръководство.

Г.9.4. Цитиране на трети държави

Изброяване, което съдържа само трети държави или трети държави и държави членки, обикновено следва азбучния ред на наименованията **на използвания език**. Например на френски „Finlande, Philippines, Portugal, Suisse“, но на български „Португалия, Филипини, Финландия, Швейцария“. За повече подробности, вж. точка [7.1.2](#) от Междунституционалното ръководство.

За списъка на наименованията на третите държави и за избора между краткото и официалното наименование, вж. точка [7.1](#) и Приложение [A5](#) към Междунституционалното ръководство.

Г.10. ДАТИ И СРОКОВЕ

Г.10.1. Общи положения

Разпоредбите, в които се предвиждат дати и срокове, се оформят конкретно и точно (вж. точка [20](#) ОПР), като се предпочита посочването на **датата с цифри** (ден/месец/година). Този метод позволява да се избегнат изчисления, грешки и двусмислици и да се използва по-сбита формулировка.

Ако е възможно, се избягва:

- препращането към друг член, в който е посочена съответната дата (този метод изисква текстът да бъде посочен точно, от което следва известна тромавост):

Пример (на редакция, която следва да се избягва):

„датата, посочена в член 12, параграф 1, първа алинея, второ изречение, ...“

- описателно посочване (този метод предполага сравнително дълги формулировки и налага търсене на приложимата разпоредба).

Примери (на редакция, която следва да се избягва):

„датата, от която държавите членки трябва да се съобразят с настоящата директива...“

„три години от датата на влизане в сила на настоящия регламент“

В редица случаи е възможно по-сложната формулировка да се опрости, като се замени с точната дата. Така изречението „Комисията представя доклад **най-късно две години от датата на влизане в сила на настоящия регламент**“ се заменя (ако датата на влизане в сила е 1 януари 2015 г.) с „Комисията представя доклад **преди 31 декември 2016 г.**“

Ако точната датата не е известна при приемането на акта, но ще стане известна при неговото публикуване (например става въпрос за дата, която може да бъде определена въз основа на датата на публикуване на съответният акт), се поставя многоточие, следвано от указания в квадратни скоби как да се изчисли точната дата. При публикуването на акта, Службата за публикации ще замени с точната дата многоточието, квадратните скоби и указанията.

Пример:

„Компетентните органи могат да разрешат на своите кредитни институции да прилагат 50% претегляне на риска спрямо текущите заеми на [две години от датата на влизане в сила на настоящата директива].. В този случай, сградата се оценява най-късно на [пет години от датата на влизане в сила на настоящата директива]..“

Ако точната датата няма да бъде известна и при публикуването на акта (например става въпрос за дата, която може да бъде определена въз основа на бъдещо събитие, като например присъединяването към международна организация), в постановителната част може да се добави разпоредба, предвиждаща, че Комисията ще публикува в *Официален вестник* известие за точната дата, след като тя стане известна. В такива случаи, е препоръчително в съображенията да се добави изречение, което да гласи, че публикуването има за цел единствено да се информира обществеността и няма правни последици.

"(...) ... Целесъобразно е да се предвиди публикуването на известие в *Официален вестник на Европейския съюз* относно датата на ... , за да се улесни достъпа на обществеността до тази информация."

Г.10.2. Актове за изменение

Ако при изменение на един акт с друг акт от същия вид се предвижда позоваване на „**настоящия(-та)(-то)** регламент/директива/решение“, за да се посочи дата или срок, трябва да се следи да не се допуска объркване на двата акта.

Това важи по-специално за случаите, в които позоваването се среща в разпоредба за изменение (в кавички), с която в изменяния акт се вмъква нов текст. На това място подобно позоваване (например, при „влизане в сила на настоящата директива“) се отнася до **изменяния** акт. Ако обаче трябва да се посочи актът за изменение, не се допуска пряка препратка към него в текста, който се вмъква в изменяния акт; това може да се постигне, като препратката се замени с друга формулировка (обикновено съответната конкретна дата).

Пример (директива от 2015 г., с която се изменя директива от 2000 г.):

„Вмъква се следният член:

„Член 7а

Въз основа на тази информация, **до 31 декември 2020 г.** Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад ...“.

а не

„Вмъква се следният член:

„Член 7а

Въз основа на тази информация, **в срок от пет години от нотифицирането на настоящата директива**, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад ...“.⁷²

Г.10.3. Начало на действие

Вж. точка [20.17](#) ОПР⁷³.

Бележка: Изразът „след“ не се препоръчва, защото би могъл да предизвика объркване. Ако все пак се използва, трябва да бъде последван от датата, която предхожда датата на началото на периода. Формулировки като „след 31 декември 2015 г.“ означават „1 януари 2016 г. или по-късна дата“.

Г.10.4. Край на действие

Вж. точка [20.18](#) ОПР⁷⁴.

Г.10.5. Срокове (крайни срокове)

Сроковете изтичат в **полунощ на посочената дата**⁷⁵.

⁷² Обяснение: Член 7а (нова разпоредба) трябва да бъде вмъкнат в изменяната директива; следователно "настоящата директива" би означавало директивата от 2000 г. Просто изчисление обаче показва, че всъщност авторът е имал предвид директивата от 2015 г. (+ пет години = 2020), доколкото (2000 + пет години = 2005) - година, която през 2015 г. (датата на приемане на директивата за изменение) вече е минала.

⁷³ Вж. [Регламент \(ЕИО, Евратом\) № 1182/71 на Съвета за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове](#) (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

⁷⁴ Вж. [Регламент \(ЕИО, Евратом\) № 1182/71](#).

⁷⁵ Вж. [Регламент \(ЕИО, Евратом\) № 1182/71](#).

Когато предстои да се вземе решение, за по-голяма точност следва да се използва следната формулировка (тъй като и последният ден е от значение):

„не по-късно от [31 декември 2015 г.]“

Когато става въпрос за внасяне на доклад или предложение или за спазване на срок за привеждане в съответствие (например при директиви) — случаи, при които е малко вероятно задачата да бъде изпълнена в последния ден, — се използва следната опростена формулировка:

„преди [1 януари 2016 г.]“

Бележка: След думата „преди“ се посочва датата, която следва края на съответния срок. Формулировката „преди 1 януари 2016 г.“ означава „най-късно до 31 декември 2015 г.“.

Г.11. ЦИТИРАНЕ НА ЕЗИЦИ

За наименованията на езиците и реда на изреждане в едоезични и многоезични текстове, вж. точки [7.2.1](#) и [7.2.2](#) от Междоинституционалното ръководство.

Г.12. БЕЛЕЖКИ ПОД ЛИНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ДО СЛУЖБАТА ЗА ПУБЛИКАЦИИ

Истинските бележки под линия съдържат информация, която трябва да бъде отпечатана без промяна в публикувания текст. По правило⁷⁶ истинските бележки под линия се въвеждат с последователни номера и се появяват в долната част на страницата, съдържаща текста, към който се отнасят. По изключение, когато истински бележки под линия се отнасят към разпоредба, която добавя или заменя текст в съществуващ акт, те се въвеждат с една, две, три и т.н. звездички и се появяват веднага след целия текст на изменението.

Техническите бележки под линия представляват инструкции до Службата за публикации за вмъкване в текста, преди публикация, на информация, която е чисто техническа и следователно по никакъв начин не засяга текста по същество, като например поредния номер на акта, който все още не е публикуван. Техническите бележки под линия се въвеждат с нарастващ брой знаци „плюс“ (+). Те винаги се появяват в долната част на страницата, съдържаща текста, към който се отнасят, дори когато са част от разпоредба, която добавя или заменя текст в съществуващ акт.

⁷⁶ Понякога могат да се приложат различни правила за бележки под линия, които се отнасят до технически приложения (като формуляри и таблици) и се простират на няколко страници.

Пример за комбинация от различен тип бележки под линия:

„Член 5

Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета¹ се изменя както следва:

1) в член 5, параграф 2 се добавя следната алинея:

„При изготвянето на проекти на регулаторни технически стандарти съгласно настоящия параграф ЕОЦКП не изключва преходна разпоредба, свързана с договорите за деривати С6 в енергийния сектор, определена в член 95 от Директива (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета⁺ и в член 35, параграф 6, буква д) от Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета⁺⁺“.

* Директива (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно ... (ОВ ...).

** Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно ... (ОВ ...)."

2) ...

¹ Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 23/14 (2011/0298(COD)) и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на посочената директива в бележката по линия.

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 78/13 (2011/0295(COD)) и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на посочената директива в бележката по линия."

В случай че инструкциите до Службата за публикации засягат текста по същество, като например датата на прилагане или датата на влизане в сила на акта, те не се представят в бележка под линия, а вместо това се вмъква многоточие в самият текст, последвано от инструкции в квадратни скоби (вж. пример в точка [Г.10.1](#)).

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Общо практическо ръководство
на Европейския парламент,
Съвета и Комисията
предназначено за тези, които
участват в
съставянето на законодателните
текстове
на Европейския съюз

Предговор към второто издание

В продължение на повече от десет години на своето съществуване Общото практическо ръководство доказва своята полезност за ясното и точно съставяне на правните актове, изработвани от Европейския парламент, Съвета и Комисията. Принципите, които то съдържа, представляват отправна точка в областта на законодателната техника за трите институции.

Въпреки това, в периода след първото издание на ръководството през 2000 г. правото на Съюза претърпя многобройни изменения. Стана необходимо да бъдат събрани заедно в ново издание както частичните актуализации, вече достъпни онлайн, така и адаптациите към новостите, въведени с Договора от Лисабон¹.

Настоящото издание съдържа също и някои опростявания и отчита скорошни изменения. Могат да се очакват и други промени — в подходящия момент те ще трябва да бъдат включени в текста на ръководството от групата за размисъл по законодателна техника², която ще отговаря за текущото му актуализиране.

Общото практическо ръководство представлява основата на общите принципи за съставяне на актове. Всяка институция съчетава използването му с други инструменти, които съдържат специфични стандартни формули и по-подробни правила за прилагане.

Нека така адаптираното и актуализирано ръководство продължи да допринася трайно за качеството на правните актове на Съюза.

За Правната служба на
Европейския парламент

За Правната служба
на Съвета

Christian PENNERA
Юрисконсулт

Hubert LEGAL
Юрисконсулт

За Правната служба
на Комисията

Luis ROMERO REQUENA
Генерален директор

Брюксел, 11 юли 2013 г.

¹ За целите на настоящото издание терминологията на общите насоки, приети с Междунституционалното споразумение от 1998 г. (вж. предговора към първото издание), които въвеждат подразделенията на ръководството, бе адаптирана по отношение на определени аспекти, за да бъде взето предвид това развитие.

² Групата за размисъл беше създадена през 2010 г. за улесняване на сътрудничеството между трите институции в областта на законодателната техника.

Предговор към първото издание

За да бъде по-добре разбрано и правилно прилагано общностното законодателство, качеството на неговото съставяне е от съществено значение. За да могат гражданите и икономическите оператори да познават своите права и задължения и юрисдикциите да гарантират тяхното зачитане и, при необходимост, държавите членки да могат да извършат транспонирането правилно и в срок, е необходимо актовете, приети от общностните институции, да бъдат формулирани по разбираем и последователен начин, при спазване на единни принципи на оформяне и на законодателна техника.

След Европейския съвет в Единбург (1992 г.) необходимостта от по-добро законотворчество, т.е. от правни актове, които да са по-ясни, по-прости и следващи добри законодателни практики, беше призната на най-високо политическо равнище. Съветът и Комисията предприеха определени мерки, за да отговорят на тази необходимост¹. Последната беше потвърдена с Декларация № 39 относно качеството на изработване на общностното законодателство, приложена към заключителния акт на Договора от Амстердам. В резултат на тази декларация трите институции, участващи в процедурата по приемане на актовете на Общността — Европейският парламент, Съветът и Комисията, приеха с Междунституционалното споразумение от 22 декември 1998 г.² общи насоки за подобряване качеството на съставяне на общностното законодателство.

Настоящото ръководство, изготвено от трите правни служби съгласно посоченото споразумение, има за цел да разгърне съдържанието и да онагледи прилагането на отделните насоки с конкретни примери. То е предназначено за всички, които участват в съставянето на най-често срещаните общностни актове. Целта му, освен това, е да служи като източник на вдъхновение за съставянето на актовете на институциите в рамките на общностните договори или в рамките на дяловете на Договора за Европейския съюз относно общата външна политика и политика на сигурност и полицейското и съдебно сътрудничество в областта на наказателноправните въпроси.

Използването на „Общото практическо ръководство“ може успешно да се комбинира с други специализирани инструменти, като Ръководство за актовете, съставяни в рамките на Съвета на Европейския съюз, Правилата за законодателна техника на Комисията, Междунституционалните указания за оформяне на актовете, публикувани от Службата за официални публикации на Европейските общности или образците LegisWrite. Освен това е винаги от полза и често дори е належащо позоваването на разпоредбите на Договорите и на основните актове, които уреждат съответната област.

Службите на трите институции се приканват настоятелно да използват това ръководство и да го обогатяват чрез своите коментари. Коментарите могат да се отправят по всяко време към Междунституционалната група по качеството на съставяне, която отговаря за постоянното му актуализиране.

¹ Съвет: Резолюция от 8 юни 1993 година относно качеството на съставяне на общностното законодателство (ОВ С 166, 17.6.1993 г., стр. 1).

Комисия: Общи насоки за законодателната политика, работен документ SEC(1995) 2255/7, 18 януари 1996 г.

² Междунституционално споразумение от 22 декември 1998 година относно общите насоки за качеството на съставяне на общностното законодателство (ОВ С 73, 17.3.1999 г., стр. 1).

Трите правни служби се надяват, че ръководството ще послужи като помощно средство на всички, които под каквато и да е форма участват в съставянето на нормативни актове в европейските институции. По този начин всички ще могат да работят съвместно с цел да представят на европейския гражданин законодателни текстове, в които ясно се открояват целите на Европейския съюз и прилаганите от него средства за тяхното постигане.

За Правната служба
на Европейския парламент

За Правната служба
на Съвета

G. GARZÓN CLARIANA
Юрисконсулт

J.-B. PIRIS
Юрисконсулт

За Правната служба на
Комисията

J.-L. DEWOST
Генерален директор

Брюксел, 16 март 2000 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор

Основни принципи

(насоки 1–6) 6

Различните части на акта

(насоки 7–15) 18

Вътрешно и външно препращане

(насоки 16 и 17) 40

Актове за изменение

(насоки 18 и 19) 49

Заклучителни разпоредби, разпоредби за отмяна и приложения

(насоки 20, 21 и 22) 57

Основни принципи (насоки 1–6)

1. **ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА СЪЮЗА СЕ ФОРМУЛИРАТ ЯСНО, ПРОСТО И ТОЧНО^{*}.**
- 1.1. При съставянето си, всеки правен акт трябва да бъде:
 - **ясен**, лесен за разбиране, недвусмислен;
 - **прост**, стегнат, изчистен от излишни елементи;
 - **точен**, без да поражда колебание в съзнанието на читателя.
- 1.2. Този принцип на здравия разум е, също така, израз на основни принципи на правото като:
 - равенство на гражданите пред закона, в смисъл че законът трябва да бъде достъпен за всеки и разбираем за всички,
 - правна сигурност, т.е. последиците от прилагането на закона трябва да бъдат предвидими.
- 1.2.1. Този принцип придобива особена значимост при правните актове на Съюза. Те трябва да бъдат включени в една не само сложна, но също така многокултурна и многоезична система (вж. насока 5).
- 1.2.2. Две са целите, които се преследват посредством прилагането на този принцип: от една страна — актовете да се направят по-разбираеми; от друга — да се избегнат спорове, породени от лоша редакция.

^{*} В настоящото издание на Общото практическо ръководство формулировката на тази насока е преработена, за да се вземат предвид промените, въведени с Договора от Лисабон.

- 1.3. Възможно е разпоредби, които не са достатъчно ясни, да бъдат тълкувани ограничително от Съда на Европейския съюз. В този случай резултатът ще бъде противоположен на този, който се търси чрез вмъкването в текста на определен „стилистичен нюанс“, целящ да разреши проблемите при обсъждането на нормата¹.
- 1.4. Очевидно е, че е възможно противоречие между изискванията за простота и тези за точност. Опростяването често се извършва за сметка на точността и обратно. На практика, трябва да се постигне нужният баланс, така че нормата да бъде възможно най-точна, като същевременно остава достатъчно лесна за разбиране. Този баланс може да се променя в зависимост от адресатите на нормата (вж. насока 3).

Пример за текст, който не е достатъчно балансиран:

„Въвежда се система за задължително етикетиране [на продукта], която е задължителна във всички държави членки, считано от 1 януари 2000 г. Въпреки това, тази задължителна система не изключва възможността дадена държава членка да реши да прилага тази система, само факултативно [по отношение на продукта], продаван в същата тази държава членка.“

- 1.4.1. Съставителят трябва да се стреми да сведе намерението на законодателя до прости понятия, за да може да го изрази по прост начин. Той трябва да използва, доколкото това е възможно, думи от общоупотребимия език. При нужда той трябва да предпочете яснотата на израза пред изяществото на стила. Например, той трябва да избягва употребата на синоними и различни конструкции за изразяване на една и съща идея.
- 1.4.2. Граматически правилното съставяне на текста, при съблюдаване на пунктуационните правила, улеснява както правилното му разбиране на езика, на който е бил съставен, така и превода му на други езици (вж. насока 5).
- 2. АКТОВЕТЕ НА СЪЮЗА СЕ СЪСТАВЯТ, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ВИДЪТ НА АКТА, И ПО-СПЕЦИАЛНО ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯТ МУ ИЛИ НЕЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ХАРАКТЕР (РЕГЛАМЕНТ, ДИРЕКТИВА, РЕШЕНИЕ, ПРЕПОРЪКА ИЛИ ДРУГ АКТ)*.**
- 2.1. Различните правни актове имат свое стандартно оформление и стандартни формулировки (вж. насока 15).

¹ Вж. дело C-6/98, ARD/Pro Sieben, Сборник, 1999 г., стр. I-7599.

* В настоящото издание на Общото практическо ръководство формулировката на тази насока е преработена, за да се вземат предвид промените, въведени с Договора от Лисабон..

2.2. При съставянето се взема под внимание видът на акта.

2.2.1. Тъй като регламентите са пряко приложими и задължителни в своята цялост, техните разпоредби трябва да бъдат съставени така, че адресатите им да не изпитват съмнения относно произтичащите от акта права и задължения; следователно трябва да се избягва позоваването на опосредстващи национални органи, освен когато актът предвижда допълващи действия от страна на държавите членки.

Пример:

„Всяко дружество води регистър ...“

2.2.2. Директивите са адресирани до държавите членки.

Пример:

„Държавите членки гарантират, че всяко дружество води регистър ...“

Освен това, те не трябва да бъдат твърде подробни, за да оставят на държавите членки достатъчна свобода на преценка при транспонирането. Ако постановителната част е твърде подробна и не оставя свобода на преценка, подходящият инструмент би бил по-скоро регламент, отколкото директива.

2.2.3. Решенията се съставят в зависимост от адресатите им, но като цяло при тях се съблюдават правилата за оформяне на актовете с общо приложение.

Пример:

„[Държавата членка] може да получи финансово съдействие от Съюза във връзка с избухването на африканска чума по свинете, което бе потвърдено на ...“

2.2.4. Езикът на препоръките трябва да отчита незадължителния характер на техните разпоредби.

Пример:

„На държавите членки се препоръчва да ...“

- 2.3. При съставянето на акта се взема предвид също така и неговият обвързващ или необвързващ характер.
- 2.3.1. Изборът на глагола и глаголното време варира според вида акт, различните езици, както и според това дали става дума за съображенията или за постановителната част (вж. насоки 10 и 12).
- 2.3.2. В постановителната част на актовете с обвързващ характер глаголите на френски език се употребяват в сегашно време, изявително наклонение, а на английски по принцип се използва формата „shall“, следвана от инфинитив. Употребата на бъдеще време следва да бъде избягвана, в рамките на възможното, и на двата езика. На български език се употребява формата в сегашно време, изявително наклонение.
- 2.3.3. За разлика от това, в актовете с необвързващ характер не трябва да се използват заповедните глаголни форми, както и структурите и изразите, твърде близки до употребяваните в актовете с обвързващ характер.
- 3. ПРИ СЪСТАВЯНЕТО НА АКТОВЕТЕ СЕ ДЪРЖИ СМЕТКА ЗА ЛИЦАТА, ПО ОТНОШЕНИЕ НА КОИТО ТЕ ЩЕ СЕ ПРИЛАГАТ, ТАКА ЧЕ ДА ИМ СЕ ДАДЕ ВЪЗМОЖНОСТ КАТЕГОРИЧНО ДА ИДЕНТИФИЦИРАТ СВОИТЕ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ, КАКТО И ЗА ЛИЦАТА, НАТОВАРЕНИ С ПРИВЕЖДАНЕТО В ДЕЙСТВИЕ НА ТЕЗИ АКТОВЕ.**
- 3.1. Съществуват различни категории адресати на правните актове — от населението като цяло до специалистите в определена област. Всяка категория адресати има право да очаква, че в правните актове се използва език, който е разбираем за нея.
- 3.2. Фактът, че трябва да се вземат предвид различните категории адресати на актовете, води до различни нюанси както в мотивите, така и в постановителната част на актовете.
- 3.3. От това зависи също така и колко лесно ще бъде осъществено транспонирането.

- 3.4. Освен от адресатите актовете изискват намесата от националните органи на различни равнища, като например държавни служители, учени, съдии. Езикът, на който е съставен актът, трябва да бъде съобразен с този факт; текстовете могат да съдържат технически изисквания, чието изпълнение се възлага на съответните длъжностни лица, специализирани в регламентираната област.

Пример за целенасочено съставен текст:

„Член 3

Център за анализ на фалшификатите и база данни за фалшиви пари

1. Центърът за анализ на фалшификатите (ЦАФ) и базата данни за фалшиви пари (БДФП) на ЕСЦБ се създават от ЕЦБ и поставят под нейно ръководство. ЦАФ се създава с цел да централизира техническия анализ и данните, отнасящи се до фалшифицирането на пуснатите в обръщение от ЕЦБ и НЦБ евробанкноти. Всички технически и статистически данни, отнасящи се до фалшифицирането на евробанкноти, се съхраняват централно в БДФП.
2. ...
3. При зачитане на съответните правни ограничения националните централни банки (НЦБ) предоставят на ЦАФ оригинали на новите видове фалшифицирани евробанкноти, с които те разполагат, за нуждите на техническото изследване и централизираната класификация. НЦБ извършват предварителната оценка за определяне дали даден фалшификат принадлежи към вече класифициран тип, или е от нова категория.“

4. **РАЗПОРЕДБИТЕ НА АКТОВЕТЕ СЕ ФОРМУЛИРАТ СТЕГНАТО И ТЯХНОТО СЪДЪРЖАНИЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВЪЗМОЖНО НАЙ-НЕПРОТИВОРЕЧИВО. ПРЕКАЛЕНО ДЪЛГИТЕ ИЗРЕЧЕНИЯ И ЧЛЕНОВЕ, ИЗЛИШНО УСЛОЖНЕНИТЕ ФОРМУЛИРОВКИ И ПРЕКАЛЕНАТА УПОТРЕБА НА СЪКРАЩЕНИЯ ТРЯБВА ДА БЪДАТ ИЗБЯГВАНИ.**
- 4.1. Добрият законодателен стил се характеризира със стегнато изразяване на основните идеи в текста. Обяснителните клаузи, които по принцип са предназначени да направят текста по-разбираем за читателя, могат да се превърнат в източник на проблеми при тълкуването.

- 4.2. Текстът трябва да бъде вътрешно непротиворечив.
- 4.2.1. В целия акт трябва да се държи сметка за приложното поле. Правата и задълженията не трябва да превишават обхвата на въпросния акт, нито да се разпростират в други области.
- 4.2.2. Правата и задълженията трябва да бъдат съгласувани помежду си и да не си противоречат.
- 4.2.3. Текст с принципно временен характер не трябва да съдържа разпоредби с окончателен характер.
- 4.3. Актът трябва бъде съвместим и с другите актове на Съюза.
- 4.3.1. В една и съща област трябва да се избягват припокриването и противоречията с други актове.
- 4.3.2. Трябва да се избягват и съмненията относно приложимостта на други актове (вж. също насока 21).
- 4.4. Всяко изречение трябва да изразява само една идея, а членът (ако съдържа повече от едно изречение) трябва да групира логически свързани помежду си идеи. Текстът трябва да бъде разделен на лесни за възприемане части (вж. таблицата към насока 15), като се следва логическото излагане на аргументите, тъй като прекалено обемните текстове са трудни за възприемане както от зрителна, така и от интелектуална гледна точка. Това разделяне не бива обаче да води до изкуствено и излишно разчленяване на изреченията.
- 4.5. Структурата на всеки член трябва да бъде възможно най-опростена.
- 4.5.1. Не е необходимо за тълкуването, нито желателно за яснотата един-единствен член да изчерпва цяла тема, която подлежи на регламентиране. За предпочитане е една тема да бъде разгледана в повече членове, които после да бъдат групирани в един и същ раздел (вж. насока 15).
- 4.5.2. Особено в началния стадий на съставянето на един акт членовете не трябва да се характеризират с прекалено сложна структура. По време на целия процес на приемане на актовете проектите и предложенията ще бъдат предмет на обсъждания и разисквания, които в повечето случаи ще доведат до допълнения и уточнявания. Наличието на членове с пренаситено съдържание би могло да доведе до затрудняване на последващи, често многобройни, изменения на акта.

Пример, съдържащ споменатите по-горе недостатъци:

„4. Държавите членки могат да предприемат мерки по отношение на дадена услуга на информационното общество, предвиждащи дерогация от параграф 2, ако са изпълнени следните условия:

- а) мерките трябва да бъдат:
 - i) необходими по едно от следните съображения:
 - 1) обществен ред, и по-специално предотвратяването, разследването, разкриването и наказателното преследване на престъпления, включително защита на ненавършилите пълнолетие лица, и борба срещу подбуждането към омраза, основана на расова принадлежност, пол, религия или националност, и срещу посегателствата върху човешкото достойнство,
 - 2) опазване на общественото здраве,
 - 3) обществената сигурност, включително защита на националната сигурност и отбрана,
 - 4) защитата на потребителите, в това число и на инвеститорите;
 - ii) предприети по отношение на дадена услуга на информационното общество, която засяга целите, посочени в подточка i), или която представлява сериозен и значителен риск от засягане на тези цели;
 - iii) пропорционални на тези цели.
- б) преди да предприеме тези мерки и без да се засягат съдебни производства, включително предварителни производства и действия, извършени в рамките на наказателно разследване, държавата членка:
 - i) е поискала от посочената в член 1 държава членка да вземе мерки, а последната не ги е предприела или предприетите мерки са били незадоволителни;
 - ii) е нотифицирала Комисията и посочената в член 1 държава членка за своето намерение да предприеме подобни мерки.“

4.6. Понякога е по-лесно да се съставят сложни изречения, отколкото да се положи усилие да се синтезира текстът, което би довело до постигането на ясни формулировки. Това усилие обаче е абсолютно необходимо, за да се постигне лесен за разбиране и превод текст.

- 4.7. Степента на употреба на съкращения трябва е съобразена с потенциалните адресати. Съкращенията трябва да бъдат познати за тях или смисълът им да бъде ясно уточнен още от самото начало (например: „Европейска централна банка (ЕЦБ)“; „международен номер на банкова сметка (IBAN)“). Когато дадено съкращение вече е обяснено в съображенията и се използва отново в постановителната част, обикновено следва да бъде обяснено отново при първото му срещане в постановителната част. Доколкото такова повторение е полезно обаче следва да се преценява според случая, по-специално като се отчитат броя и дължината на съображенията или познатостта и еднозначността на съкращението.
5. **ПО ВРЕМЕ НА ЦЕЛИЯ ПРОЦЕС, ВОДЕЩ ДО ПРИЕМАНЕТО ИМ, ПРОЕКТИТЕ НА АКТОВЕ СЕ СЪСТАВЯТ С ПОМОЩТА НА ТЕРМИНИ И СТРУКТУРИ НА ИЗРЕЧЕНИЕТО, КОИТО ЗАЧИТАТ МНОГОЕЗИКОВИЯ ХАРАКТЕР НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА СЪЮЗА; ПОНЯТИЯ ИЛИ ТЕРМИНОЛОГИЯ, СПЕЦИФИЧНИ ЗА КОНКРЕТНА НАЦИОНАЛНА ПРАВНА СИСТЕМА, ТРЯБВА ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ПРЕДПАЗЛИВО*.**
- 5.1. Съставителят на акт с общо приложение винаги трябва да има предвид факта, че изготвеният от него текст трябва да отговаря на изискванията на Регламент № 1 на Съвета, който налага употребата на всички официални езици в правните актове. Това предполага допълнителни изисквания освен тези, които се прилагат при съставянето на национален законодателен текст.
- 5.2. **От една страна,** оригиналният текст трябва да бъде изключително прост, ясен и конкретен, тъй като всяка прекомерна усложненост или, дори и лека, двусмисленост, може да доведе до неточности, приблизителен превод или реални преводачески грешки в един или в повече езици на Съюза.

Пример за редакция на текст, която трябва да се избягва:

„Пазарната цена на продукт X е цената франко завода, без да се включват национални данъци и такси:

- а) на пресния продукт в обща опаковка;
- б) към която се прибавя сумата от X EUR, за да бъдат взети предвид необходимите транспортни разходи.“

В подобен случай е по-удачно да се избегне изброяването, като следният текст е за предпочитане:

„Пазарната цена на продукт X е цената франко завода на пресния продукт в обща опаковка, без да се включват национални данъци и такси.

Към тази цена се прибавя сумата от X EUR, за да бъдат взети предвид необходимите транспортни разходи.“

* В настоящото издание на Общото практическо ръководство формулировката на тази насока е преработена, за да се вземат предвид промените, въведени с Договора от Лисабон.

- 5.2.1. Твърде сбитият или елиптичен начин на оформяне на изреченията следва да се избягва. Това се отнася до тези изречения, чрез които, с оглед пестеливост, авторът се опитва да предаде послание, което е толкова сложно, че по-скоро би се нуждало от разясняване.

Пример за редакция на текст, който трябва да се избягва:

„Ако продуктите не отговарят на изискванията, предвидени в член 5, държавите членки вземат всички необходими мерки, за да се ограничи или забрани пускането на пазара на съответните продукти или за да се осигури тяхното изтегляне от пазара, доколкото държавите членки не са предвидили санкции за противното.“

Текст, който е за предпочитане:

„Ако продуктите не отговарят на изискванията, предвидени в член 5, държавите членки вземат всички необходими мерки, за да се ограничи или забрани пускането на пазара на съответните продукти или за да се осигури изтеглянето им от пазара.

Държавите членки определят санкции за неизпълнение на тези ограничения, забрани или изтегляния от пазара.“

- 5.2.2. Твърде сложните изречения, съдържащи много допълнения, подчинени или вметнати изречения, също трябва да се избягват.

Пример за редакция на текст, който трябва да се избягва:

„Всички страни по споразумението трябва да имат достъп до резултатите от разработките, като изследователските институти имат възможност да запазят използването на резултатите за по-нататъшни изследователски проекти.“

Текст, който е за предпочитане:

„Всички страни по споразумението трябва да имат достъп до резултатите от разработките.

При все това, изследователските институти могат да запазят използването на резултатите за по-нататъшни изследователски проекти.“

- 5.2.3. Връзките между различните части на изречението трябва да са граматически ясни. Не трябва да има съмнение, например, дали прилагателното име се отнася към едно или няколко съществителни имена.

Пример за редакция на текст, която трябва да се избягва:

„... държавни училища и болници ...“

Текст, който е за предпочитане:

„... държавни училища и държавни болници ...“.

- 5.2.4. Също така следва да се избягват изрази от професионалния жаргон, някои термини „на мода“ и определени латински изрази извън обичайния им юридически смисъл.

- 5.3. **От друга страна**, използването на изрази и формулировки — и по-специално, но не само, на юридически термини, — които са твърде специфични за даден език или за дадена национална правна система, може само да увеличи риска от проблеми при превода.

Съставителят трябва да има предвид по-специално следните два проблема.

- 5.3.1. Определени изрази, често употребявани в езика, на който се съставя актът, невинаги имат съответствие в други езици на Съюза. В тези езици те не могат да се преведат по друг начин, освен по описателен начин или с думи със сходно значение, чиято употреба неизбежно води до семантично раздалечаване между различните езикови версии. Следователно е необходимо да се избягва доколкото е възможно употребата на изрази, които са твърде „наситени“ езиково.

- 5.3.2. Що се отнася до чисто юридическата терминология, трябва да се избягват термините, твърде тясно свързани с националните правни системи.

Пример:

Понятието „faute“, добре познато във френското право, няма точно съответствие в други правни системи (а именно в английското и немското право); следователно, в зависимост от контекста, за предпочитане са термини като „illégalité“, „manquement“ (във връзка със задължение) и т.н., които са лесно преводими в другите езици: съответно „illegality“, „breach“ и т.н.

- 5.4. Резултатът, който трябва да се постигне, е следният: в рамките на възможното и като се има предвид спецификата на правото на Съюза и на неговата терминология, актът не трябва да се възприема от лицата, натоварени с неговото прилагане или тълкуване във всяка държава членка (длъжностни лица, съдии, адвокати и т.н.), като „превод“ в лошия смисъл на думата, а като текст, който зачита определен нормативен стил. В действителност текстове, претрупани със заемки, буквален превод или трудно разбираем професионален жаргон, са източник на голяма част от критиките, отправяни към правото на Съюза, което в тези случаи се възприема като нещо чуждо.
- 5.5. И накрая, трябва да се направят две забележки с практически характер относно връзката между оригиналния текст и неговите преводи.
- 5.5.1. Първо, съставителят трябва да се погрижи за това преводачът да може веднага да идентифицира използваните източници в оригиналния текст. Ако даден пасаж от оригиналния текст е заимстван от съществуващ текст (Договор, директива, регламент и др.), това трябва да става ясно от текста или да бъде обозначено отделно — когато е необходимо — с помощта на подходящи електронни средства. Съществува риск всеки скрит цитат, в който не се споменава източникът, да бъде преведен свободно на един или повече езици, въпреки че съставителят категорично е искал да използва точните думи на съществуваща разпоредба.
- 5.5.2. Второ, съставителят трябва да знае, че бележките на преводачите, и изобщо на всички отдели, които извършват езикова проверка на неговия текст, могат да му бъдат от голяма полза. Проверката на текста от такъв ъгъл в действителност дава възможност да се открият грешки и двусмислици, които могат да бъдат присъщи на оригиналния текст, дори и след като той е бил продължително обмислян, и дори — и може би най-вече — след като съставянето на текста е било предмет на продължително обсъждане от много хора. Тогава съставителят може да бъде информиран за забелязаните проблеми. В много от случаите най-доброто решение ще бъде да се преработи не преводът, а оригиналът.

- 6. ИЗПОЛЗВАНАТА ТЕРМИНОЛОГИЯ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНА КАКТО В РАМКИТЕ НА ЕДИН И СЪЩИ АКТ, ТАКА И МЕЖДУ НЕГО И ВЕЧЕ ВЛЕЗЛИТЕ В СИЛА ДРУГИ АКТОВЕ, ОСОБЕНО КОГАТО СА В СЪЩАТА ОБЛАСТ.**

ЕДНИ И СЪЩИ ПОНЯТИЯ СЕ ИЗРАЗЯВАТ ЧРЕЗ ЕДНИ И СЪЩИ ТЕРМИНИ И, ДОКОЛКОТО Е ВЪЗМОЖНО, БЕЗ ОТДАЛЕЧАВАНЕ ОТ СМИСЪЛА, КОЙТО ИМ ПРИДАВА ЕЖЕДНЕВНИЯТ, ЮРИДИЧЕСКИЯТ ИЛИ ТЕХНИЧЕСКИЯТ ЕЗИК.

- 6.1. За да се улесни разбирането и тълкуването на един правен акт, трябва да се внимава текстът да бъде последователен. Може да се направи разлика между формална последователност, която се отнася единствено до аспектите на терминологията, и последователност по същество в по-широк смисъл, която се отнася до логиката на текста в неговата цялост.

Формална последователност

- 6.2. Последователност в терминологията означава, че трябва да се използват едни и същи термини за изразяването на едни и същи понятия и че напълно еднакви термини не трябва да се използват за изразяването на различни понятия. Целта се състои в това да няма двусмислици, противоречия или съмнения, що се отнася до значението на даден термин. Следователно един и същи термин трябва да се използва по еднакъв начин, ако искаме да изразим едно и също нещо, и трябва да изберем друг термин за изразяването на различно понятие.
- 6.2.1. Това се отнася не само до разпоредбите на един акт, включително и на приложенията към него, но също и до други свързани с него актове, а именно актовете за прилагане и всички други актове в същата сфера. Изобщо трябва да се постигне последователност в терминологията по отношение на действащото законодателство.
- 6.2.2. Думите трябва да се използват в обичайния им смисъл. Ако една и съща дума има различен смисъл в юридическия език и в разговорния или техническия език, изречението трябва да се формулира така, че да се избегне всяко двусмислие.
- 6.2.3. С цел прецизност и за да се избегнат проблеми при тълкуването, може да се окаже необходимо да се даде определение на съответния термин (вж. по този въпрос насока 14).

Последователност по същество

- 6.3. Последователността в терминологията трябва също така да бъде проверена по отношение на съдържанието на самия акт. Това означава, че актът не трябва да съдържа вътрешни противоречия.
- 6.4. Определенията трябва да се спазват в целия акт. Следователно термините, за които е дадено определение, трябва да се използват по еднакъв начин и съдържанието не трябва да се отдалечава от дадените им определения.

Различните части на акта (насоки 7–15)

7. **ВСИЧКИ АКТОВЕ С ОБЩО ПРИЛОЖЕНИЕ СЕ СЪСТАВЯТ ПО ОПРЕДЕЛЕНА СТАНДАРТНА СТРУКТУРА (ЗАГЛАВИЕ НА АКТА, ПРЕАМБЮЛ, ПОСТАНОВИТЕЛНА ЧАСТ И ПРИ НЕОБХОДИМОСТ ПРИЛОЖЕНИЯ).***
- 7.1. „Заглавието“ съдържа цялата информация, която присъства в началото на акта и позволява той да бъде идентифициран. То може да бъде последвано от определени технически данни (посочване на единствено автентичната езикова версия и значението за ЕИП, пореден номер), които при необходимост се вмъкват между самото заглавие и преамбюла.
- 7.2. Под „преамбюл“ се разбира всичко, което се намира между заглавието и постановителната част на акта, тоест това са позоваванията в преамбюла на акта, съображенията и официалните формулировки, които ги съпътстват.
- 7.3. „Постановителната част“ е нормативната част на акта. Тя се състои от членове, групирани в дялове, глави и раздели (вж. таблицата в насока 15) и може да бъде съпроводена от приложения.

Относно различните части на стандартната структура вж. насоките, които ги определят конкретно.

8. **ЗАГЛАВИЕТО НА АКТА СЪДЪРЖА ВЪЗМОЖНО НАЙ-СБИТО И ПЪЛНО ПОСОЧВАНЕ НА ПРЕДМЕТА НА АКТА, КОЕТО ДА НЕ ПОДВЕЖДА ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ. КОГАТО Е НЕОБХОДИМО, ПЪЛНОТО ЗАГЛАВИЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПОСЛЕДВАНО ОТ СЪКРАТЕНО ЗАГЛАВИЕ.**
- 8.1. Същинското заглавие, тоест избраната формулировка за даване на информация в заглавието относно основния предмет на акта, трябва да позволява да се установи за кого (или за кого не) се отнася въпросният акт. То трябва да дава възможно най-ясна представа за съдържанието на акта. За предпочитане е заглавието да не се утежнява с информация, която не допринася с нищо за тази цел, а по-скоро да се използват ключови думи, характерни за различните области на нормотворчеството на Съюза (като пример в този контекст може да се посочи аналитичната структура на Регистъра на действащото законодателство на Европейския съюз, съдържащ се в базата данни на Съюза EUR-Lex).
- Следователно въпросът, който стои пред съставителя, е кои елементи трябва да присъстват в заглавието, така че то да накара пряко заинтересования читател (например не всеки земеделски производител, а само производителя на ябълки) да прочете акта с това заглавие?

* В настоящото издание на Общото практическо ръководство формулировката на тази насока е преработена, за да се вземат предвид промените, въведени с Договора от Лисабон.

- 8.2. Заглавието на акта трябва да се различава от заглавието на други действащи актове (но вж. точка 8.3).
- 8.3. Особен случай представляват актовете, съдържащи изменение на предходни актове. Трябва да се има предвид, че заглавието на акта не е пълно, ако не посочва със съответния им номер всички изменени актове. В действителност без такова посочване не е възможно да се открият всички изменения на даден акт. Ако единствената цел на съответния акт е да измени друг акт, тогава се посочват или поредния номер и заглавието на акта, който се изменя, или поредния му номер и конкретния предмет на изменението (вж. точки 18.9 и 18.10). Ако напротив, въпросният акт постановява самостоятелни разпоредби, в резултат на които между другото се изменя друг акт, следва да се даде единствено номера на акта, който се изменя (вж. точка 19.3).

Съкратено заглавие

- 8.4. Ползата от съкратеното заглавие на акта е по-малко осезаема в правото на Съюза, където актовете се отбелязват с буквено-цифров код (например „(ЕС) 2012/35“), отколкото в системите, при които няма такова номериране. В определени случаи практиката обаче е въвела използването на съкратено заглавие (например Регламент (ЕО) № 1234/2007 = „Общ регламент за ООП“). Въпреки своята привидна яснота, цитирането на актове със съкратените им заглавия съдържа рискове за точността и последователността на правните актове на Съюза. Този метод би трябвало следователно да бъде запазен за специфичните случаи, когато по този начин се улеснява значително разбирането от страна на читателя.
- 8.5. Създаването на съкратено заглавие при приемането на един акт чрез посочването му след заглавието на акта следва да се избягва, тъй като единственият резултат е утежняването на заглавието, без при това да се разрешава въпросът за използването или неизползването на съкратеното заглавие, било то в акта, който го създава или в последващи актове.

При условието, посочено в точка 8.4, е възможно един акт да бъде цитиран със съкратеното си заглавие, за да се улесни разбираемостта на акта, в който се съдържа цитирането. В този случай избраното съкратено заглавие трябва да бъде въведено в скоби и в кавички в текста на цитиращия го акт, какъвто е случаят и с всяко друго съкращение.

Накратко:

8.6. В пълното заглавие на един акт се съдържа (в посочения ред):

1. указване на вида на акта (регламент, директива, решение, а когато е приложимо — делегиран или за изпълнение);
2. аббревиатура на съответната област (ЕС, ОВППС или Евратом), година и пореден номер на акта¹;
3. наименование на институцията или институциите, приели акта;
4. според случая, дата на подписване (за актовете, приети по обикновената законодателна процедура, бюджета и бюджетните решения, приети от Европейския парламент и от Съвета) или дата на приемане;
5. заглавието, т.е. кратко указване на предмета.

9. ПОЗОВАВАНИЯТА В ПРЕАМБЮЛА НА АКТА СА ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА УКАЗВАНЕ НА ПРАВНОТО ОСНОВАНИЕ НА АКТА И ОСНОВНИТЕ ЕТАПИ НА ПРОЦЕДУРАТА, ДОВЕЛИ ДО НЕГОВОТО ПРИЕМАНЕ.

9.1. Позоваванията в началото на преамбюла служат за указване на:

- правното основание на акта, тоест разпоредбата, която предоставя компетентност за приемането на въпросния акт;
- предложенията, инициативите, препоръките, исканията или становищата, предвидени в Договорите (процедурните актове, които не са предвидени в Договорите, се посочват в заключителното съображение²); в случая на законодателните актове се добавят позовавания в преамбюла относно предаването на проекта на акта на националните парламенти, както и относно следваната законодателна процедура (обикновена законодателна процедура или специална законодателна процедура).

Уместно е да се провери дали цитираната информация наистина представлява позоваване в преамбюла на акта и дали тя не трябва по-скоро да присъства в други части на акта (вж. точки 9.13 и 9.14).

¹ С някои изключения, всички документи, публикувани в серия "L" на Официален вестник, считано от 1 януари 2015 г., независимо от вида на акта (регламент, директива, решение или др.) се номерират последователно, както следва: (област) ГПГГ/№. Номерацията на актовете, публикувани преди тази дата, остава непроменена.

² Въпреки това, за становищата в областта на комитологията вж. точка 10.18.

Формулировки

- 9.2. Всяко позоваване в преамбюла на акта обикновено се въвежда чрез една и съща формула (на български чрез израза „като взе предвид“, изписан с малки букви).

Правно основание

- 9.3. Първото позоваване в преамбюла на акта е общо позоваване на Договора, който представлява основата на предприеманото действие.

Позоваването в преамбюла се съставя по следния начин:

„като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз ...“

или, според случая,

„като взе предвид Договора за Европейския съюз“

или

„като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия ...“.

В случай че трябва да бъдат цитирани няколко договора, това трябва да стане на отделни редове и в следната поредност: Договор за Европейския съюз, Договор за функционирането на Европейския съюз, Договор за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

- 9.4. Ако прякото правно основание на акта е разпоредба от Договора, общото позоваване се въвежда с израза „и по-специално“, последван от съответния член¹.

Пример:

„като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,“

¹ Когато актът се основава на разпоредба от акт за присъединяване, формулировката е следната: „като взе предвид Акта за присъединяване ..., и по-специално член ... от него“ или „..., и по-специално член ... от Протокол № ..., към него.“.

- 9.5. Ако обаче прякото правно основание на акта се намира в акт на вторичното право¹, въпросният акт се цитира със съответния член във второ позоваване в преамбюла на акта, предхождан от думите „и по-специално“.

Пример:

„като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,
като взе предвид Регламент (ЕС) № 1026/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно някои мерки, целящи опазването на рибни запаси, по отношение на държави, позволяващи неустойчив риболов (*),
и по-специално член 4, параграф 1, буква в) от него,

(*) ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 34, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj>.“

- 9.6. Правното основание следва ясно да се разграничи от разпоредбите, които определят предмета, както и материалноправните предпоставки и условия на решенията, които трябва да се вземат. Чисто процедурните разпоредби (например членове 294 и 218 от ДФЕС) не представляват правни основания (вж. обаче точка 9.7).
- 9.7. Случаите на международни споразумения, сключени съгласно процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС, са нетипични и заслужават специално посочване.

Пример:

„като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2 от него, във връзка с член 218, параграф 6, буква а) от него,“

- 9.8. В същия дух, когато даден акт определя в поредица от членове предмета на бъдещите решения и посочва в друг член институцията, която е компетентна да вземе въпросните решения, се цитира единствено и само този член.

¹ Цитирането на акт от вторичното право се осъществява по следния начин: пълното заглавие на акта се възпроизвежда в позоваването в преамбюла на акта, последвано от препратка към бележка под линия, която съдържа позоваване на Официален вестник (серия, брой, дата, страница, когато няколко акта са публикувани в едно и също издание на Официален вестник, и постоянен идентификатор ELI, когато е наличен).

- 9.9. Също така, когато даден акт съдържа, в текста на един и същ член, един параграф относно предмета на мерките и друг — относно предоставянето на компетентност, цитира се само последният параграф¹, а не целият член.

Например за определянето на условията за прилагане на тарифните квоти за продукти, обхванати от обща организация на пазарите, се цитира член 144, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета.

Процедурни актове

- 9.10. Позоваванията в преамбюла на подготвителните актове, предвидени с Договорите, и по-специално на становищата на Европейския парламент, на Сметната палата, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите също трябва да бъдат последвани от бележка под линия относно публикацията в Официален вестник (пример: ОВ С, С/2024/124, 5.2.2024 г., [ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/124/oj](http://data.europa.eu/eli/C/2024/124/oj)). Ако въпросният акт все още не е публикуван, в бележката под линия се уточнява датата, на която той е бил приет.

Пример:

„(...) Становище от 1 април 1996 г. (все още непубликувано в Официален вестник).“

- 9.11. В случаите на обикновената или специална законодателна процедура позоваването в преамбюла на акта относно предаването на проекта на законодателен акт на националните парламенти се съставя както следва:

„След предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,“

¹ Ако един и същ параграф съдържа две оправомощаващи норми в отделни алинеи, например една за Съвета, а друга – за Комисията, трябва да се цитира съответната алинея.

Позоваването в преамбюла на акта относно законодателната процедура се съставя по следния начин:

„в съответствие с обикновената законодателна процедура“ или „в съответствие със специална законодателна процедура“

В рамките на обикновената законодателна процедура, когато се е състояла и фазата на помирителен комитет и когато помирителната процедура е проведена успешно, позоваването в преамбюла на акта се допълва от следната бележка:

„в съответствие с обикновената законодателна процедура, предвид съвместния текст, одобрен на ... г. от Помирительния комитет“.

Позоваването в преамбюла на законодателната процедура е последвано от препратка към бележка под линия, която посочва всички етапи на процедурата.

- 9.12. Позоваването в преамбюла на процедурата следва да се използва за някои актове, приети на правно основание, което препраща към процедура за приемане, съдържаща се в друг член от Договора. Например член 132, параграф 3 от ДФЕС (правно основание) препраща към процедурата, предвидена от член 129, параграф 4 от ДФЕС. Този последен член трябва да бъде цитиран по същия начин, по който се цитира обикновената законодателна процедура или специална законодателна процедура:

„в съответствие с процедурата, предвидена в член 129, параграф 4 от Договора“.

Указания, които не представляват позовавания в преамбюла на акта

- 9.13. При съставянето на позоваванията в преамбюла на акта трябва да се провери, че цитираният текст се отнася наистина до правното основание или до процедурата. Ако, с оглед правилното разбиране на постановителната част или контрола за законосъобразност, е необходимо да се позовем на съдържанието на разпоредби, различни от правното основание, позоваването се извършва в съображенията. По-общи позовавания могат да намерят място в обяснителния меморандум, за сведение.

- 9.14. Общите институционални разпоредби на ДФЕС (например членове 238 и 288), които се прилагат и по отношение на съответния акт, не се споменават в позоваванията в преамбюла на акта.

NB: Някои предварителни актове (становища на технически служби, консултации, които не са предвидени в Договорите) обикновено се цитират в края на съображенията на акта и се обозначават с изрази от рода на „(име на органа) даде становище на ...“, „след консултация с (име на органа) ...“.

Обратно, в края на позоваванията в преамбюла на акта срещаме, във вътрешно споразумение или в решение на представителите на правителствата на държавите членки в рамките на Съвета, изразите:

„след консултация с Комисията“, или

„в съгласие с Комисията“.

10. **СЪОБРАЖЕНИЯТА ИМАТ ЗА ЦЕЛ ДА МОТИВИРАТ НАКРАТКО ОСНОВНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ, БЕЗ ДА ГИ ВЪЗПРОИЗВЕЖДАТ ИЛИ ПАРАФРАЗИРАТ. ТЕ НЕ СЪДЪРЖАТ РАЗПОРЕДБИ С НОРМАТИВЕН ХАРАКТЕР ИЛИ ПОЛИТИЧЕСКИ ПОЖЕЛАНИЯ.**

- 10.1. Под „съображения“ имаме предвид частта от акта, която съдържа неговото мотивиране и е разположена между позоваванията в преамбюла на акта и постановителната част. Съображенията започват с изрази „като има предвид, че“ и продължават с номерирани точки (вж. насока 11), съставени от едно или повече завършени изречения. Те нямат заповеден характер и не трябва да водят до объркване с постановителната част.

- 10.2. Мотивирането на регламентите, директивите и решенията е задължително. Предназначението му е всеки заинтересован да може да се запознае с условията, при които институцията, приела акта, е упражнила правомощията си по отношение на съответния акт¹, и да даде възможност на страните по даден спор да защитят своите права, а на Съда на Европейския съюз — да упражни своя контрол.

¹ Вж. решението по дело 24/62, Германия/Комисия, Сборник 1963 г., стр. 131.

- 10.3. Ако е необходимо да се припомни историческият контекст на акта, се спазва хронологическата последователност на фактите. Мотивирането на отделните разпоредби на акта следва, доколкото е възможно, тяхната подредба.

Идеалният вариант за мотивиране на актовете е:

- стегнато изложение на фактическите и правните елементи, които се вземат предвид;
- заключение, че при това положение е необходимо или препоръчително да се вземат мерките, съдържащи се в постановителната част.

- 10.4. Не би могло да се даде по-точно указание за *съдържанието* на мотивировката, подходяща за правен акт на Съюза. Това е така, тъй като е невъзможно да се постигне еднаквост в начина на мотивиране на общите и индивидуалните актове, които засягат различни области или са приети при различни обстоятелства.

Все пак могат да бъдат изведени определени принципни правила

- 10.5. Съображенията трябва да мотивират стегнато основните разпоредби на постановителната част на акта. В резултат на това:

- 10.5.1. Съображенията трябва да съставляват *същинска мотивировка*. Това изключва позоваването на правни основания (които следва да присъстват в позоваванията в преамбюла на акта) или повтарянето на пасаж от разпоредбата, на която сме се позовали като правно основание и която оправомощава институцията да действа. Освен това, съображения, които само посочват предмета на текста или възпроизвеждат, или дори парафразират неговите разпоредби, без да сочат мотивите за това, са ненужни или не отговарят на своето предназначение.

- 10.5.2. Не трябва да бъдат включвани съображения, с които единствено се констатира, че се налага приемането на разпоредби, но не се посочва какви са причините за това.

- 10.5.3. Мотивировката на един акт не трябва, дори частично, просто да препраща към мотивировката на друг акт (кръстосано мотивиране)¹.

¹ Вж. решенията по дело 230/78, Eridania/Ministre de l'agriculture et des forêts, Сборник 1979 г., стр. 2749 и по дело 73/74, Papiers peints de Belgique/Комисия, Сборник 1975 г., стр. 1491.

10.6. Разбира се, няма нужда да се обосновава поотделно всяка разпоредба. Отмяна на акт или заличаване на разпоредба обаче винаги трябва да бъдат мотивирани (вж. също точка 10.14).

10.7. Съображения, които не служат за мотивиране на постановителната част, следва да бъдат премахнати, но с някои изключения; например установена практика е да се мотивира използването на член 352 от ДФЕС в последното съображение по следния начин:

„Договорът не предвижда други правомощия за приемане на [настоящото решение] освен тези по член 352,“

10.8. Също така, когато дадено правно основание позволява да се прибегне до правни актове, без да се уточни техният вид („Съветът приема необходимите мерки“), и от съдържанието на мярката, която се приема, не може да се направи извод за това кой е подходящият вид правен акт на Съюза, може да е полезно да се посочат причините за избора на съответния вид акт. Така, ако в определен случай е възможно да се законодателства чрез пряко приложим регламент, в съображенията може да се разясни защо е за предпочитане да се приеме единствено директива, която изисква транспониране в националното право. Авторът също така трябва да се съобрази с принципите на субсидиарност и пропорционалност.

Обхватът на задължението за мотивиране зависи от естеството на въпросния акт или разпоредба

а) Актове с общо приложение

10.9. При *основните* актове мотивировката следва да се съсредоточи върху общата философия на акта, вместо да се обосновава всяка отделна разпоредба. Все пак, отделни разпоредби получават специално мотивиране поради тяхната важност или поради факта, че не се вписват в очертаната преди това обща философия.

10.10. В актовете *за прилагане*, въпреки необходимостта от стегнатост на текста, мотивирането задължително е по-конкретно.

10.11. Не е задължително мотивирането на актовете с общо приложение да преразказва, а още по-малко да оценява, всички факти, довели до приемането на акта. В частност, подробно и съдържащо цифрови стойности мотивиране на актове от вида на тези, които определят вносни мита или възстановявания при износ в селското стопанство, е практически невъзможно; следователно трябва да се ограничим с просто указване на критериите и на методиката, използвани при изчисленията, като се представят както цялостното положение, довело до приемането на акта, така и общите цели, които той си поставя¹.

б) Индивидуални актове

10.12. Индивидуалните актове се мотивират по-прецизно.

10.13. Такъв е, например, случаят с актове, които отхвърлят дадено искане. Решенията в областта на конкуренцията, където трябва да бъдат описани сложни правни и фактически положения, изискват също така подробно мотивиране; решението при все това трябва да бъде ясно, необходимо е да се положат усилия за стегнатост на текста.

в) Особени разпоредби

10.14. Някои разпоредби следва да се мотивират особено внимателно, по-специално тези, които:

- представляват дерогация,
- се отклоняват от общия режим,
- представляват изключение от общите принципи, от рода на разпоредби с обратно действие,
- може да засегнат определени заинтересовани страни,
- предвиждат влизане в сила в деня на публикуването.

¹ Вж. дело 16/65, Schwarze/Einfuhr- und Vorratsstelle für Getreide und Futtermittel, Сборник, 1965 г., стр. 1081.

г) **Съображения за субсидиарността и пропорционалността на акта**

10.15. Принципът на субсидиарност и принципът на пропорционалност трябва да бъдат специално мотивирани.

10.15.1. При упражняване на законодателните си правомощия институциите се съобразяват с принципа на субсидиарност и изразяват това в изложението на мотивите, както и, в по-сбита форма, в съображенията.

10.15.2. Текстът на съображението „субсидиарност“ варира според случая, но следва схемата от точка 10.15.4. Все пак, следва да се припомни разликата, която член 5 от ДЕС прави между областите, които спадат към изключителната компетентност и останалите области.

10.15.3. В областите, които спадат към изключителната компетентност, единственото, което изисква член 5, параграф 4 от ДЕС, е зачитането на принципа на пропорционалност. Така текстът на съображението ще съдържа следните елементи:

„В съответствие с принципа на пропорционалност, за постигане на основната цел ... [посочва се основната цел] е необходимо и подходящо да се установят правила ... [посочват се специфичните мерки, уредени от въпросния акт]. [Посочва се актът] ... не надхвърля необходимото за постигането на поставените цели, съгласно разпоредбите на член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз“.

10.15.4. Когато Съюзът няма изключителна компетентност, в съображението се споменават едновременно субсидиарността *stricto sensu* и гореспоменатата „пропорционалност“ според следния пример:

„Доколкото целите на настоящия(-та)(-то) ... (посочва се видът на акта) ... (посочват се целите, ако е подходящо) не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки (посочват се причините), а поради (посочват се обхватът или последиците от действието) могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, ... (посочва се видът на акта) не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.“

10.15.5. Предложените по-горе образци следва да бъдат допълнени и развити във всеки конкретен случай съобразно указанията в скобите, така че да бъде изложено истинско мотивиране. Отклоняване е възможно, стига необходимостта от действие на равнището на Съюза и, когато е приложимо, пропорционалността на действието, да са ясно указани в съображенията.

Съображение относно делегирането на правомощия и относно изпълнителните правомощия

10.16. В основните актове, предвиждащи приемането на делегирани актове от Комисията, в отделно съображение се прави позоваване на член 290 от ДФЕС. За съставянето на това съображение, както и за съответните разпоредби, Европейският парламент, Съветът и Комисията се ангажираха да препращат, в рамките на възможното, към стандартните клаузи, които тези институции изработиха съвместно.

10.17. В основните актове, предвиждащи приемането на актове за изпълнение от Комисията (член 291 от ДФЕС), в отделно съображение се прави позоваване, ако е необходимо, на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията¹.

Посочване на консултации

10.18. Консултациите, предвидени в Регламент (ЕС) № 182/2011, се посочват в преамбюла на актовете за изпълнение, приемани от Комисията.

Консултацията с комитет в рамките на процедурата по разглеждане (член 5 от регламента) винаги произвежда правни последици. Тя се посочва не в позоваване в преамбюла на акта, а в последното съображение.

Пример:

„(...) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на [име на комитета]“

¹ OB L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>.

От друга страна, консултацията с комитет в рамките на процедурата по консултиране (член 4 от регламента) се посочва в последното позоваване в преамбюла на акта, което се формулира по следния начин:

„след консултация с [име на комитета],“

11. ВСЯКО СЪОБРАЖЕНИЕ СЕ НОМЕРИРА.

- 11.1. Тази практика се основава на понятни съображения за яснота на законодателството и за улеснение при боравенето с препращания както преди, така и след приемането на даден текст.

Тази практика важи не само за правните актове с общо приложение, но и за всеки акт на институциите, съставен съгласно официално възприетата форма (заглавие, преамбюл и постановителна част).

- 11.2. Формулировката е следната:

„като има предвид, че:

(1) ...

(2) ...,”

NB: Всяко съображение започва с главна буква и завършва с точка, с изключение на последното съображение, което завършва със запетая.

- 11.3. Когато съображението е само едно, то не се номерира.

12. В ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ НА ОБВЪРЗВАЩИТЕ АКТОВЕ НЕ СЕ СЪДЪРЖАТ РАЗПОРЕДБИ С НЕНОРМАТИВЕН ХАРАКТЕР, КАТО НАПРИМЕР ПОЖЕЛАНИЯ ИЛИ ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕКЛАРАЦИИ, НИТО РАЗПОРЕДБИ, КОИТО ВЪЗПРОИЗВЕЖДАТ ИЛИ ПАРАФРАЗИРАТ ЦЕЛИ ПАСАЖИ ИЛИ ЧЛЕНОВЕ ОТ ДОГОВОРИТЕ ИЛИ ПОТВЪРЖДАВАТ ДЕЙСТВАЩИ ПРАВНИ РАЗПОРЕДБИ. В АКТОВЕТЕ НЕ СЕ СЪДЪРЖАТ РАЗПОРЕДБИ, КОИТО ОПОВЕСТЯВАТ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ДРУГИ ЧЛЕНОВЕ ИЛИ ВЪЗПРОИЗВЕЖДАТ ЗАГЛАВИЕТО НА АКТА.

Разпоредби с ненормативен характер в обвързващите актове

- 12.1. Актовете с обвързващ характер трябва да установяват норми, в които да се съдържат необходимите указания (като например приложно поле и определения) за правилното разбиране и прилагането на тези норми. Всичко останало е излишно: пожеланията, намеренията и декларациите нямат място в постановителната част на обвързващ акт.

Ето един пример за лошо съставена разпоредба, която няма нормативен характер и която се съдържа в регламент:

С цел насърчаване употребата на продукти с екомаркировка, Комисията и останалите институции на Съюза, както и публичните органи на национално ниво, би следвало, без да се засяга правото на Съюза, да посочат пример, като уточнят изискванията спрямо продуктите.

Тази разпоредба съдържа ясно изразено пожелание, което с нищо не задължава нейните адресати. Следователно, тя следва да бъде включена не в акт с обвързващ характер, а по-скоро в съобщение или препоръка, придружаващи този акт.

Разпоредби, които възпроизвеждат или парафразират пасаж или членове от Договорите или от други актове

- 12.2. Тази практика е ненужна и опасна. Да вземем за пример акт, който се основава на член 46 от ДФЕС, който член е надлежно посочен в позоваванията в преамбюла. Ненужно е да се състави алинея, възпроизвеждаща член 45, параграф 1, по смисъла на който „Свободното движение на работници се гарантира в рамките на Съюза“. Съставителят трябва да посочи как той възнамерява да приложи тази разпоредба, а не да я преповтаря. Освен това, подобно повторение крие опасност, тъй като всяко отклонение от използваните в оригинала термини може да създаде впечатление, че е бил целен различен резултат и дори може да установи своеобразна презумпция в този смисъл.

Разпоредби, които единствено оповестяват съдържанието на други членове

- 12.3. Подобни разпоредби са със следната обичайна формулировка:

„С оглед въвеждането на тази система Съветът приема мерките, предвидени в членове 3, 4 и 5“.

Те следва да бъдат избягвани, доколкото е възможно, тъй като посочените членове съдържат сами по себе си всички елементи, необходими за тяхното прилагане. При това подобна структура поражда неяснота относно истинското правно основание на бъдеща мярка за изпълнение: дали това е членът, който съдържа позоваването, или членът, към който се препраща?

Разпоредби, в които се повтаря заглавието на акта

- 12.4. Дори когато заимстването на думи от заглавието на акта не може да бъде избегнато (както например в члена, определящ предмета и обхвата на акта), трябва да е налице известна добавена стойност, т.е. да се уточнят по-подробно параметрите на текста.
- 13. ПРИ НУЖДА, В НАЧАЛОТО НА ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ СЕ ВКЛЮЧВА ЧЛЕН, КОЙТО ОПРЕДЕЛЯ ПРЕДМЕТА И ПРИЛОЖНОТО ПОЛЕ НА АКТА.**
- 13.1. Под „предмет“ се разбира това, за което се отнася актът, а терминът „приложно поле“ обхваща категориите фактически и правни положения, както и лицата, спрямо които се прилага даденият акт.
- 13.2. В актовете на Съюза, по подобие на международните споразумения, предметът и приложното поле често се определят в първия член. Ползата от него следва да се прецени според конкретния случай.
- 13.3. Ако с него единствено се парафразира заглавието, то той със сигурност е ненужен. В замяна на това, той може да съдържа елементи, които не са включени в заглавието от съображения за краткост, но които биха позволили на читателя да установи веднага дали даденият акт се отнася до него или не. Именно поради това трябва да се внимава читателят да не бъде въведен в заблуда.

Например, ако в един такъв член се посочва, че актът се прилага по отношение на *„превозните средства, развиващи максимална скорост 25 и повече км/ч“*, е напълно възможно въпросният акт да съдържа разпоредби, които се отнасят, например, само за превозните средства с максимална скорост 50 км/ч, тъй като те, така или иначе, попадат в определеното приложно поле. В замяна на това, нито една разпоредба не бива да се отнася за превозните средства с максимална скорост 20 км/ч, предвид това, че производителят или собственикът на подобно превозно средство, след прочита на член „приложно поле“, може да не продължи да чете постановителната част.

- 13.4. В някои случаи разграничението между приложно поле и определение не е ясно. В следния пример в определението се посочва и приложното поле на акта.

„Член 1

По смисъла на настоящата директива „превозно средство“ означава моторно превозно средство, със или без каросерия, предназначено за движение по пътищата и притежаващо поне четири колела и развиващо по производствени характеристики максимална скорост над 25 км/ч, както и неговите ремаркета, с изключение на железопътните превозни средства, селскостопанските и строителни машини.“

Този член би могъл да бъде формулиран и по следния начин:

„Член 1

Настоящата директива се прилага за всяко моторно превозно средство, предназначено...“, като изречението завършва с думите „наричано по-нататък „превозно средство“. По принцип, този вариант е за предпочитане, тъй като позволява да се формулира по по-ясен и по-непосредствен начин приложното поле.

- 14. В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ В АКТА ТЕРМИНИ НЯМАТ ЕДНОЗНАЧЕН СМИСЪЛ, В НАЧАЛОТО НА АКТА Е ПОДХОДЯЩО ДА СЕ ВКЛЮЧИ ЧЛЕН, СЪДЪРЖАЩ ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЕЗИ ТЕРМИНИ. ОПРЕДЕЛЕНИЯТА НЕ СЪДЪРЖАТ САМОСТОЯТЕЛНИ ПРАВНИ НОРМИ.**

- 14.1. Всеки термин трябва да бъде използван със значението си в общоупотребимия или специализиран език. При все това, по съображения за юридическа яснота, може да се наложи значението на използваните думи да се определи от самия акт. Такъв е именно случаят, когато терминът има няколко значения, но трябва да се разбира само в едно от тях, или когато, за целите на акта, се цели да се ограничи или разшири смисълът спрямо значението, което обичайно се приписва на дадената дума. Трябва да се има предвид, че определението не бива да противоречи на обичайния смисъл на думата.

Терминът, за който е дадено определение, следва да бъде използван в текста на целия акт в така уточнения смисъл.

- 14.2. Втората част на тази насока обръща внимание на една често допускана грешка при съставянето на текстове.

- 14.2.1. Ето един пример за лошо съставен текст:

„г) „жалба“ означава всяка информация или доклад, подаден от ... лице, заинтересовано от безопасността на кораба ... с изключение на случаите, когато държавата членка счете доклада или жалбата за явно неоснователни; самоличността на лицето, подател на доклада или жалбата, не бива да бъде разкривана на капитана или собственика на съответния кораб.“

- 14.2.2. Подчертаната част от изречението няма характер на определение, а на самостоятелна правна норма.
- 14.3. Мястото на правното предписание е в нормативните разпоредби. В приведения пример съставителят може да го включи в един от останалите членове, на подходящото място („... Ако държавата членка получи жалба, която тя не счете за явно неоснователна..., тя...“), и добави като втора алинея изречението: „Самоличността на лицето...“.
- 14.4. Следва да се подчертае, че изискването относно невключването на самостоятелни правни норми не е продиктувано единствено от стремеж към систематична последователност. Включването на подобни елементи в определението крие опасността читателят да пропусне част от нормативните елементи в процеса на тълкуване поради факта, че те не са групирани на едно място.
15. **ДОКОЛКОТО Е ВЪЗМОЖНО, ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ СЕ СЪСТАВЯ ПО СТАНДАРТНА СТРУКТУРА (ПРЕДМЕТ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ — ОПРЕДЕЛЕНИЯ — ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ — РАЗПОРЕДБИ, ДЕЛЕГИРАЩИ ПРАВОМОЩИЯ И ПРЕДОСТАВЯЩИ ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ — ПРОЦЕДУРНИ РАЗПОРЕДБИ — МЕРКИ, СВЪРЗАНИ С ПРИЛАГАНЕТО НА АКТА — ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ).**

ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ СЕ ПОДРАЗДЕЛЯ НА ЧЛЕНОВЕ И, В ЗАВИСИМОСТ ОТ НЕЙНАТА ДЪЛЖИНА И СЛОЖНОСТ, НА ДЯЛОВЕ, ГЛАВИ И РАЗДЕЛИ. КОГАТО ЕДИН ЧЛЕН СЪДЪРЖА СПИСЪК, ВСЕКИ ЕЛЕМЕНТ ОТ ТОЗИ СПИСЪК СЛЕДВА ДА БЪДЕ ОТГРАНИЧЕН С НОМЕР ИЛИ БУКВА, А НЕ С ТИРЕ*.

- 15.1. Стандартната структура на постановителната част се състои от текстови елементи, много от които са подчинени на сравнително стриктни правила за тяхното оформяне. Това важи за следните елементи:
- 1) предмет и приложно поле (вж. насока 13);
 - 2) определения (вж. насока 14);
 - 3) разпоредби относно делегираните актове и актовете за изпълнение;

* В настоящото издание на Общото практическо ръководство формулировката на тази насока е преработена, за да се вземат предвид промените, въведени с Договора от Лисабон.

- 4) мерки за прилагане на акта. Разпоредбите, отнасящи се до условията и датите за транспониране на дадена директива от държавите членки следват строго установен формат. Установена е стандартна форма и за други разпоредби, като например за разпоредбите относно санкциите, които следва да се предвидят на национално равнище или относно средствата за правна защита, които следва да се предоставят;
 - 5) преходни и заключителни разпоредби. Тази категория елементи се отнася до:
 - отмяна на по-ранни актове (вж. насока 21). Ако датата на отмяна не съвпада с влизането в сила на акта, който трябва да бъде приет, тази дата следва да бъде ясно посочена;
 - правилата за преход от старата към новата система. Използваният език и указаните дати не трябва да пораждаат никакви съмнения относно периода, през който предходната правна уредба или част от нея продължава да се прилага след влизането в сила на новата система;
 - разпоредбите за изменение на по-ранни актове (вж. насока 18);
 - прилагането на акта във времето (вж. насока 20).
- 15.2. Другите елементи, а именно правата и задълженията, както и процедурните разпоредби, различни от разпоредбите, които засягат делегираните актове и актовете за изпълнение, съставляват същинската нормативна част на акта и те се формулират в зависимост от целта, заложена в акта, и от степента на сложност на предвидената система.

- 15.3. В случаите, когато даден член съдържа списък, следва да се внимава всеки елемент от него да бъде съчетан и пряко свързан с въвеждащото изречение. Предвид това е препоръчително да се избягва вмъкването на самостоятелни изречения или алинеи при изброяване.

Пример за редакция на текст, която трябва да се избягва:

„Компетентните органи извършват проверки, за да се уверят във:

- а) съответствието между покупките и доставките,

За целите на тази проверка те изхождат, по-специално, от коефициентите за преработка, предвидени в правото на Съюза, при наличието на такива. Във всички други случаи проверката се основава на общоприетите от съответната промишленост коефициенти,

- б) правилното крайно използване на суровината,

- в) спазване на разпоредбите на правото на Съюза.“

В такъв случай е по-добре да не се съставя списък, а текстът да се представи по следния начин:

„Компетентните органи извършват проверки, за да се уверят в съответствието между покупки и доставки.

За целите на тази проверка те изхождат от коефициентите за преработка, предвидени в правото на Съюза, при наличието на такива. Във всички останали случаи проверката се основава на общоприетите коефициенти в съответната промишленост.

Целта на проверките е също така да се установи доколко суровините се използват правилно, както и дали се спазват разпоредбите на правото на Съюза.“

- 15.4. Структурните подразделения, характерни за постановителната част на даден правен акт, са посочени в таблицата по-долу. Актовете с проста структура се състоят от членове и техните подразделения. Главата е основното подразделение от по-висока степен на акта, в което могат да бъдат обособени, когато това се налага, раздели. Групирането на главите в дялове, а на дяловете — в части е възможно, но само когато текстът е с висока степен на сложност.

Категория/Наименование	Номериране	Начин на позоваване	Забележки
I. Подразделения от по-висока степен			Подразделения от по-висока степен могат, без да е задължително, да бъдат със или без заглавие ¹
Част	Част I (или: първа част)	(в) част I (или: първа част)	Използват се (заедно или поотделно) при някои дълги или текстове със сложна структура
Дял	Дял I	(в) дял I (в) [част I], дял I	
Глава	Глава I (или: глава 1)	(в) глава I (или глава 1) (в) [част I, дял I, глава I, (или [част I, дял I, глава 1)	
Раздел	Раздел 1	(в) раздел 1 (в) [част I, дял I, глава I], раздел 1,	
II. Основни подразделения			Подразделения със или без заглавие
Член	Член 1 ² , 2	(в) член 1	Непрекъснатата поредна номерация (дори и да има подразделения от по-висока степен)
или			

¹ Номерацията на тези подразделения започва отново винаги когато те бъдат включени в ново подразделение от по-висока степен (напр. първата глава от Дял II ще бъде номерирана като „Глава I“ дори ако Дял I съдържа глави).

² Номерацията на членовете е последователна в целия акт дори когато има подразделения от по-висока степен.
Когато актът съдържа само един член, този член се нарича „Член единствен“.

Точка	I(или А) I. (или А. или 1.)	(в) точка I (или буква А) (в) точка I (или буква А или точка 1)	Използва се в някои препоръки, резолюции и декларации
III. Подразделения от по-ниска степен			Подразделения без заглавие.
Параграф	1.	(в) параграф 1 (в) <i>[член 1], параграф 1</i>	Самостоятелни подразделения на член
Алинея	няма	(в) първа алинея (в) <i>[член 1, параграф 1], първа алинея</i>	Несамостоятелен елемент на член или на параграф
точка/буква	а) і) подточка 1)	(в) буква а) (в) точка і) (в) подточка 1) (в) <i>[член 1, параграф 1, първа алинея], буква а), точка і), подточка 1)</i>	Предшестват се по правило от „шапка“ — уводна част
Тире	—	(в) първото тире (в) <i>[член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), точка і), подточка 1)]</i> , първо тире	Изречението завършва с точка.
Изречение	няма	(в) първо изречение (в) <i>[член 1, параграф 1, първа алинея, буква а), точка і), подточка 1), първо тире]</i> , първо изречение	

Вътрешно и външно препращане (насоки 16 и 17)

- 16. В РАМКИТЕ НА ВЪЗМОЖНОТО СЛЕДВА ДА СЕ ИЗБЯГВАТ ПРЕПРАЩАНИЯ КЪМ ДРУГИ АКТОВЕ. ПРЕПРАЩАНИЯТА ТРЯБВА ДА ПОСОЧВАТ ТОЧНО АКТА ИЛИ РАЗПОРЕДБАТА, КЪМ КОЯТО ПРЕПРАЩА ТЕКСТЪТ. КРЪСТОСАНОТО ПРЕПРАЩАНЕ (ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ АКТ ИЛИ КЪМ ЧЛЕН, КОИТО ОТ СВОЯ СТРАНА ПРЕПРАЩАТ КЪМ ИЗХОДНАТА РАЗПОРЕДБА), КАКТО И ВЕРИЖНОТО ПРЕПРАЩАНЕ (ПРЕПРАЩАНЕ КЪМ РАЗПОРЕДБА, КОЯТО ОТ СВОЯ СТРАНА ПРЕПРАЩА КЪМ ДРУГА) СЪЩО СЕ ИЗБЯГВАТ.**

Вътрешно и външно препращане

- 16.1. Вътрешното препращане насочва читателя към друга разпоредба от същия акт. Под „външно препращане“ се разбира препращане към друг акт, било то акт на Съюза или акт от друг източник.**

- 16.1.1. Пример за вътрешно препращане:**

Разпоредба, препращаща към приложението на същия акт:

„1. Опасността от даден препарат за околната среда се оценява по една или няколко от следните процедури:

а) по конвенционалния метод за изчисление, описан в приложение III;“.

- 16.1.2. Пример за външно препращане:**

Разпоредба, препращаща към друг акт:

„... б) чрез установяването на опасните за околната среда свойства на препарата, което е необходимо за неговото правилно класифициране съгласно критериите, определени в приложение VI към Директива ...“.

- 16.2. Както вътрешното, така и външното препращане трябва да съдържат достатъчно точна информация, за да улеснят читателя при справка в акта, към който те насочват.**
- 16.3. Прибягването към външното препращане налага по-голяма предпазливост. Съставителят трябва предварително да се увери, че актът, към който се препраща, е достатъчно ясен и достъпен за широката публика.**

Принцип

- 16.4. До препращане следва да се прибегва единствено в следните случаи:
- когато по този начин се постига опростяване вместо преповтаряне на съдържанието на разпоредбата, към която се препраща,
 - когато разбираемостта на разпоредбата не се засяга и
 - когато актът, към който се препраща, е публикуван или достатъчно достъпен за широката публика.
- 16.5. Умереност при препращането се налага и поради т.н. „принцип на прозрачност“. Желателно е даден нормативен текст да може да бъде прочетен и разбран, без да се правят справки в други актове. При все това, стремежът към улесняване четивността на даден текст не бива да води до възпроизвеждането на разпоредби от първичното право във вторичното (вж. точка 12.2).
- 16.6. Преди да се вземе решение дали е подходящо да се направи препращане, може да бъде полезно да се преценят последиците от всички последващи изменения в акта, към който се препраща.

Разбираемост

- 16.7. Препращането следва да бъде формулирано по такъв начин, че основният елемент на разпоредбата, към която се препраща, да може да бъде разбран, без да се прави справка в тази разпоредба.

Пример:

Вместо:

„Член 15 се прилага по отношение на износа към страните ...“,

за предпочитане е да се използва:

„Процедурата за контрол, установена в член 15, се прилага по отношение на износа към страните...“

Яснота

- 16.8. Следва да се уточни към кои елементи от фактическия състав или правни последици, съдържащи се в разпоредбата, се препраща.
- 16.8.1. Препращане чрез просто посочване на друга разпоредба, сложена в скоби, трябва да се избягва.

- 16.8.2. Някои разпоредби препращат към норма, посочвайки, че тя се прилага по аналогия или, по-точно, *mutatis mutandis*. Тази техника следва да бъде използвана само ако възпроизвеждането на нормата, към която се препраща, би било непропорционално. Необходимо е в този случай точно да бъде указано до каква степен се прилага нормата, към която се препраща.
- 16.9. Последиците от позовавания, въведени с изрази „без да се засяга“, са често твърде неясни. По-специално, възможно е да съществуват противоречия между препращащия акт и акта, към който се препраща. По принцип подобни препращания могат да бъдат избегнати като се определи по-ясно приложното поле. Освен това е излишно посредством този израз да се правят препращания към разпоредби от по-висш ранг, които така или иначе се прилагат.

Пример:

Пример за редакция на текст, която трябва да се избягва:

„Членовете на настоящата директива относно класификацията, опаковането, етикетването, както и информационните листове за безопасност, се прилагат по отношение на продуктите за растителна защита, без да се засяга Директива 91/414/ЕИО“,

Редакция на текст, която е за предпочитане:

„Членовете на настоящата директива, относно... се прилагат по отношение на продуктите за растителна защита.“

Цитиране на акта, към който се препраща

- 16.10. Когато в даден акт се налага да се препрати към друг акт, това се извършва чрез цитиране на пълното заглавие на съответния акт, било в неговия пълен вариант, като се посочи източника на публикацията, или в неговата кратка форма, особено когато въпросният акт се цитира в заглавието на препращащия акт или въпросният акт вече е бил цитиран.
- 16.10.1. Когато **в заглавието** на даден акт се цитира заглавието на друг акт:
- наименованието на институцията автор не се повтаря, ако и двата акта са приети от една и съща институция (въпреки това, когато се цитират няколко акта от различни автори, винаги се посочват съответните автори, дори и авторът да е същият като на цитиращия акт);

- също така не се посочва датата, освен в случаите, когато става въпрос за акт, който не притежава нито официален пореден номер, нито номер на публикация;
- заличават се елементите, които ненужно биха натоварили заглавието на цитиращия акт и биха създали объркване, като например думите „и за изменение на...“ или „и за отмяна на...“ и други обозначения, които евентуално следват заглавието: „кодифициран текст“, „преработен текст“ и т.н.;
- не се цитира публикацията в Официален вестник.

16.10.2. При позоваванията в преамбюла на акта, които имат официален характер, *актовете се цитират с тяхното пълно заглавие¹ в текста.* Що се отнася до публикувани директиви или решения, за които се предвижда нотификация, се посочва номерът на публикацията. Препратка към бележка под линия, указваща данните за публикацията в Официален вестник, се поставя в края на пълното заглавие. При все това, в Договорите и в други основополагащи актове (например актовете за присъединяване, споразумението за партньорство АКТБ–ЕС) няма подобна препратка към бележка под линия.

Пример:

„като взе предвид Регламент (ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно гражданската инициатива (), и по-специално ...

(...) ОВ L 65, 11.3.2011 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>.“

16.10.3. Във всички останали части на акта (съображения, членове и приложения) се прилага опростен начин на цитиране²:

- актът, към който се препраща за първи път (дори и вече да е бил посочен в заглавието) и който не е бил вече цитиран в позоваванията в преамбюла, *се цитира чрез своя номер и посочване на приелата го институция, с препратка към бележка под линия, посочваща пълното му заглавие³ и данните за публикацията в Официален вестник;*

¹ От 1 юли 2013 г. цитирането на пълното заглавие включва всички обозначения, които са част от заглавието, като „и за изменение“ или „и за отмяна“, но не и другите обозначения, които, когато е приложимо, следват заглавието: „кодифициран текст“, „преработен текст“ и т.н.

² Опростен начин на цитиране, въведен от 1 юли 2013 г.

³ От 1 юли 2013 г. цитирането на пълното заглавие включва всички обозначения, които са част от заглавието, като „и за изменение“ или „и за отмяна“, но не и другите обозначения, които, когато е приложимо, следват заглавието: „кодифициран текст“, „преработен текст“ и т.н.

- актът, чието пълно заглавие и данни за публикацията вече са били указани при първо цитиране в позоваванията в преамбюла или в останалата част на текста, *се цитира единствено чрез своя номер.*

Пример:

Първо позоваване:

„Регламент (ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета ()

() Регламент (ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно гражданската инициатива (ОВ L 65, 11.3.2011 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/211/oj>).“

Последващи позовавания:

„Регламент (ЕС) № 211/2011“

Това правило не изключва някои отклонения, продиктувани от логиката, особено в случаите на приложения, които се състоят от формуляри или други документи, ползвани самостоятелно, където би било необходимо да се повтори пълното заглавие и данните за публикацията на вече цитиран акт.

- 16.10.4. Въпрос на добра законодателна техника е в съображенията да се посочат всички актове, на които се прави позоваване в следващата част на акта. Това позволява да бъдат разположени в своя контекст дотолкова, доколкото е необходимо и да се разберат причините, поради които те биват цитирани.
- 16.10.5. В постановителната част позоваванията на други актове трябва да бъдат сведени до необходимия минимум. Постановителната част трябва да бъде разбираема сама по себе си, без да се налага читателят да прави справки с други актове. Трябва също така да се избягват потенциални затруднения, произтичащи от изменения или отмяна на цитирания акт.

Динамично препращане

- 16.11. За „динамично препращане“ се говори в случаите, когато се препраща към разпоредбата, заедно с направените в нея изменения.
- 16.12. Препращането към постановителната част на актовете от правото на Съюза е, по правило, динамично препращане.

Ако цитираният акт е изменен, позоваването се счита за отнасящо се до изменения акт; ако актът е заменен, позоваването се счита за отнасящо се до новия акт; ако актът е отменен, без да бъде заменен, евентуалните празноти се допълват чрез тълкуване. При преработка и кодификация, които съдържат и промени в номерирането на членовете, промените следва да се посочат в таблица на съответствието, приложена към преработения или кодифицирания акт.

- 16.13. При все това, следва да се има предвид, че динамичното препращане може да породя проблеми от гледна точка на определянето на даден нормативен акт, тъй като съдържанието на препращащата норма не е предварително определено, а варира в зависимост от евентуалните последващи изменения на нормата, към която се препраща.

Статично препращане

- 16.14. За „статично препращане“ се говори, когато се препраща към конкретен текст с неговото съдържание към определена дата, като се посочват заглавието на акта и неговият източник, както и съответният акт за изменение, при наличието на такъв.

Примери:

„Членове XX от Регламент ...(*), изменени с Регламент...(**).“

- „1. За целите на бюджета и собствените ресурси, ... действащата Европейска система за интегрирани икономически сметки, по смисъла на член 1, параграф 1 от Директива 89/130/ЕИО, Евратом и на съответните правни актове [по-специално Регламенти (ЕИО, Евратом) № 1552/89 и (ЕИО, Евратом) № 1553/89 и Решения 94/728/ЕО, Евратом и 94/729/ЕО] се явява второто издание на ЕСС, за периода, през който Решение 94/728/ЕО, Евратом е в сила.
2. Що се отнася до докладите до Комисията от държавите членки в рамките на процедурата относно прекомерния дефицит, предвидени от Регламент (ЕО) № 3605/93, Европейската система за интегрирани икономически сметки се явява второто издание на ЕСС до нотификацията от 1 септември 1999 г.“

- 16.15. Ако нормата, към която се препраща, е изменена или отменена, препращащата норма също следва да бъде изменена.
- 16.16. Препращанията към правните актове на Съюза са динамични препращания, освен ако е указано противното. Що се отнася до препращанията към правни актове, които не са на Съюза, е препоръчително изрично да бъде указано дали препращането е динамично или статично.

Адаптиране на препращането

- 16.17. Адаптирането на дадено препращане може да се окаже необходимо в следните случаи:
- ако текстът, към който се препраща, е заличен или заменен от нов текст;
 - в случай на статично препращане, ако нормата, към която се препраща, е изменена;
 - ако дадено изменение на нормата, към която се препраща, има нежелателни последствия по отношение на препращащата норма.
- 16.18. При схематично адаптиране на нов текст е достатъчно да се вмъкне една обикновена клауза за съответствие.
- 16.18.1. В такъв случай е добре да се добави като приложение таблица на съответствието.

<u>Пример:</u>
„Позоваванията на отменените директиви се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение IX.“

- 16.18.2. Не се препоръчва съответствието с новата норма да се установява посредством текст.

<u>Пример за редакция, която трябва да се избягва:</u>
„В долупосочените разпоредби думите от член 2, параграф 4, и от член 3, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 441/69“ се заменят с думите „от член 4, параграф 7 и от член 5, параграф 3 от Регламент (ЕИО) № 565/80“:
- Регламент (ЕИО) № 776/78: член 2, параграф 1,
- Регламент (ЕИО) № 109/80: член 1, параграф 2“.

Кръстосано препращане

- 16.19. Кръстосано препращане е препращане към друга норма, която от своя страна препраща към препращащата норма. Подобно препращане трябва да се избягва.

Верижно препращане

- 16.20. Верижно препращане е препращане към друга норма, която сама препраща към трета норма и т.н. В интерес на разбираемостта на актовете на Съюза подобно верижно препращане трябва да се избягва.

- 17. ПРЕПРАЩАНЕ, СЪДЪРЖАЩО СЕ В ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ НА АКТ С ОБВЪРЗВАЩ ХАРАКТЕР, КЪМ АКТ С НЕОБВЪРЗВАЩ ХАРАКТЕР, НЕ ПРЕВРЪЩА ПОСЛЕДНИЯ В ОБВЪРЗВАЩ. АКО СЪСТАВИТЕЛИТЕ ЖЕЛАЯТ ДА ПРИДАДАТ ОБВЪРЗВАЩ ХАРАКТЕР НА ЦЕЛИЯ НЕОБВЪРЗВАЩ АКТ ИЛИ НА ЧАСТ ОТ НЕГО, СЪОТВЕТНИЯТ ТЕКСТ СЛЕДВА ДА СЕ ВЪЗПРОИЗВЕДЕ, ДОКОЛКОТО ТОВА Е ВЪЗМОЖНО, КАТО ЧАСТ ОТ ОБВЪРЗВАЩИЯ АКТ.**

- 17.1. Първото изречение от насоката се свежда до констатация. Пример: ако едно решение е прието вследствие на резолюция, решението се явява нормативен акт, а резолюцията запазва характера си на политически акт с необвързваща правна сила.

- 17.2. Второто изречение от насоката се отнася по-специално до техническите норми, често установени от организации по стандартизация или подобни на тях институции. Възпроизвеждането в неговата цялост на обемист акт с необвързващ характер е често твърде обременяващо; такъв е например обикновено случаят при описанието на провеждането на лабораторни опити. Тогава просто се препраща към съответния акт.

Пример:

„Съдържанието на катран, никотин и въглероден оксид, посочено в член 3, параграфи 1, 2 и 3, което трябва да фигурира върху кутиите с цигари, се измерва въз основа на методи ISO 4387 за катрана, ISO 10315 за никотина и ISO 8454 за въглеродния оксид.

Точността на данните, нанесени върху кутиите с цигари, се проверява съобразно стандарта ISO 8243.“

От контекста ясно се разбира, че законодателят има намерение да направи цитираната норма задължителна.

- 17.3. Възможно е да се ограничи препращането към разпоредбата във версия, която е в сила към момента на приемането на акта чрез посочване на номера и датата (или годината) на акта, към който се препраща или чрез използване на формулировки като „в редакцията от...“ (вж. също така насока 16, „Динамично препращане/Статично препращане“).
- 17.4. При все това, ако съставителят желае да запази контрол върху въпросния акт с необвързващ характер, този акт следва да бъде възпроизведен. Дори актът с необвързващ характер да не бъде възпроизведен изцяло, често е от полза да се запази поне неговата структура, като някои точки или откъси се оставят празни, и при необходимост се дава обяснение в бележка под линия. Също така, ако съставителят желае да вмъкне точки или приложения, които не съществуват във възпроизведения акт, те се номерират като „1а“, „1б“ и т.н. Ако дадена точка или приложение се вмъкват преди точка 1 или приложение I, то това ще бъде точка „-1“ или приложение „-I“.

Пример:

„3а. ТИПОВО ОДОБРЕНИЕ НА ЕИО ⁽¹⁾

Сертификат, съответстващ на посочения в приложение X, се прилага към сертификата за типово одобрение на ЕИО.

...

4. СИМВОЛ НА КОРИГИРАНАТА СТОЙНОСТ НА КОЕФИЦИЕНТА ЗА ПОГЛЪЩАНЕ

(4.1.)

(4.2.)

(4.3.)

4.4. Върху всяко превозно средство, съответстващо на тип превозно средство, одобрен съобразно настоящата директива, трябва да бъде поставено на явно и леснодостъпно място ...

⁽¹⁾ Текстът на приложенията е сходен с този на Регламент № 24 на Икономическата комисия за Европа на ООН; когато точка от Регламент № 24 няма съответствие в настоящата директива, нейният номер се посочва за справка в скоби.“

Актове за изменение (Насоки 18 и 19)

18. **ВСЯКО ИЗМЕНЕНИЕ НА ДАДЕН АКТ СЕ ИЗРАЗЯВА ЯСНО. ИЗМЕНЕНИЯТА СЕ ПРАВЯТ ПОД ФОРМАТА НА ТЕКСТ, КОЙТО СЕ ВМЪКВА В АКТА, ПОДЛЕЖАЩ НА ИЗМЕНЕНИЕ. ЗАМЯНАТА НА ЦЕЛИ РАЗПОРЕДБИ (ЧЛЕНОВЕ ИЛИ ТЕХНИ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯ) Е ЗА ПРЕДПОЧИТАНЕ ПРЕД ВМЪКВАНЕТО ИЛИ ЗАЛИЧАВАНЕТО НА ИЗРЕЧЕНИЯ, ЧАСТИ ОТ ИЗРЕЧЕНИЯ ИЛИ ДУМИ.**

АКТОВЕТЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НЕ СЪДЪРЖАТ САМОСТОЯТЕЛНИ МАТЕРИАЛНОПРАВНИ РАЗПОРЕДБИ, КОИТО НЕ СА ВМЪКНАТИ В ПОДЛЕЖАЩИЯ НА ИЗМЕНЕНИЕ АКТ.

Принцип на формално изменение

- 18.1. Частичното изменение на даден акт обикновено се извършва чрез формално, т.е. текстово, изменение на въпросния акт¹. Ето защо текстът на изменението трябва да бъде вмъкнат в текста, подлежащ на изменение.

Пример:

„Член 1

Регламент ... се изменя, както следва:

- 1) Член 13, параграф 1 се заменя със следното:
„1. Статистическата информация, изисквана от системата Intrastat...“
- 2) Член 23 се изменя, както следва:
 - а) в параграф 1 букви е) и ж) се заличават;
 - б) параграф 2 се заменя със следното:
„2. Държавите членки могат да предвидят, че...“;
 - в) Вмъква се следният параграф [2a]*:
„2a. По отношение на предоставящите статистическа информация...“;
 - г) добавя се следният параграф [4]*:
„4. Комисията осигурява публикуването в Официален вестник...“.

* Вж. забележката в точка 18.13.5.

¹ Дерогациите представляват изключение от това правило (вж. точка 18.15).

- 18.2. Членовете, параграфите или точките не се преномерират поради възможни проблеми, свързани с препращания, направени в други актове. Също така, празнотите, оставени от заличаването на членове или други номерирани части от текста, не се запълват впоследствие с други разпоредби, освен когато съдържанието им е идентично със заличения преди това текст.

Забрана за наличието на самостоятелни материалноправни разпоредби

- 18.3. Актът за изменение не трябва да съдържа нови материалноправни разпоредби, които са самостоятелни по отношение на изменения акт. Тъй като новият акт няма друго правно действие освен изменението на стария, неговото действие се изчерпва с влизането му в сила. Единствено старият акт с направените изменения продължава да съществува и да регулира материята като цяло.
- 18.4. Този подход значително опростява кодифицирането на законодателните текстове, тъй като наличието на самостоятелни разпоредби в акта за изменение създава трудно за разрешаване правно положение.

Забрана за изменение на актове за изменение

- 18.5. Като се има предвид, че един акт за изменение не трябва да съдържа самостоятелни материалноправни разпоредби и че изчерпва последиците си с изменението, което внася в друг акт, е изключено актовете за изменение да бъдат изменени. Ако са необходими нови изменения, първоначалният акт, който преди това е бил изменян, трябва да бъде отново изменен.

Пример:

Решение 1999/424/ОВППС на Съвета от 28 юни 1999 г. за изменение на Решение 1999/357/ОВППС за прилагане на Обща позиция 1999/318/ОВППС относно допълнителните ограничителни мерки спрямо Федерална република Югославия е решение, което изменя Решение 1999/357/ОВППС, което, от своя страна, изменя друго решение (1999/319/ОВППС).

Така заглавието на Решение 1999/424/ОВППС следва да указва, че Решение 1999/357/ОВППС е изменило Решение 1999/319/ОВППС. От това произтичат и проблеми, свързани с постановителната част на Решение 1999/424/ОВППС. Би било по-целесъобразно да се измени директно Решение 1999/319/ОВППС.

Характер на акта за изменение

- 18.6. По принцип за предпочитане е актът за изменение да бъде от същия вид като изменения акт. По-специално, не се препоръчва регламент да бъде изменян с директива.

18.6.1. При все това следва да се отбележи, че някои разпоредби от първичното законодателство оставят на институциите право на избор относно вида на акта, като ги оправомощават да приемат „мерки“ или като посочват изрично различни видове актове.

18.6.2. От друга страна, актът, предмет на изменение, може да предвижда самото изменение да бъде извършено с друг вид акт.

Изменения на приложенията

18.7. Измененията на приложения, които съдържат технически пасаж, се правят по принцип в приложението към акта за изменение. Дерогация от това правило се допуска само когато въпросното изменение е незначително.

Пример:

„Приложения II, IV и VI към Регламент ... се изменят съгласно приложението към настоящия регламент.“

В този случай измененията в приложението трябва да съдържат въвеждащи изрази, които да определят ясно обхвата на измененията:

„ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложения II, IV и VI се изменят както следва:

- 1) В приложение II точка 2.2.5 се заменя със следното:
„2.2.5 ...“.

Въпреки това, обикновена промяна на едно приложение може да бъде направена директно в постановителната част на акта:

Пример:

„Член ...

Регламент ... се изменя, както следва:

- 1) ...
- 2) Заглавието на приложение I се заменя със следното заглавие:

„...“.

Актуализиране на препращанията

- 18.8. Когато трябва да се изменени разпоредба, към която се препраща, трябва да се отчетат произтичащите от това последици за препращащата разпоредба. Ако препратката се отнася към разпоредбата така както е изменена, при динамично препращане не се налага да бъдат правени изменения; при статичното препращане обаче са необходими съответни изменения.

Заглавие на акт за изменение

- 18.9. В заглавието на акта за изменение трябва да се посочи номерът на акта, който се изменя, както и неговото заглавие или точният предмет на изменението.

Пример:

Акт, подлежащ на изменение:

„Регламент ... на Съвета от ... относно подобряване ефикасността на селскостопанските структури“

Акт за изменение:

- или (заглавие на изменяния акт): „Регламент ... на Съвета от ... за изменение на Регламент ... относно подобряване ефикасността на селскостопанските структури“
- или (указване на предмета на изменението): „Регламент ... на Съвета от ... за изменение на Регламент ... относно размера на селскостопанските предприятия“.

- 18.10. В случай че актът за изменение е приет от институция, различна от институцията, приела подлежащия на изменение акт, името на първата институция трябва да се посочи в заглавието (за повече подробности вж. точка 16.10.1).

Пример:

„Регламент ... на Комисията ... за изменение на приложението към Регламент ... на Съвета относно ...“

Съставяне на акт за изменение

- 18.11. Съображенията на изменящия акт трябва да отговарят на същите изисквания като съображенията на автономен акт (вж. насоки 10 и 11). Въпреки това, те имат специфична цел, тъй като служат единствено за излагане на мотивацията за измененията, които съдържа актът за изменение: следователно те не трябва да повтарят мотивировката на подлежащия на изменение акт.
- 18.12. Добрата законодателна техника изисква да не се изменят съображенията на подлежащия на изменение акт. Те формират последователно изложение на мотивите, обосноваващи акта към момента на приемането му в първоначалната му форма. Само кодификация или преработка биха позволили да се регрупира първоначалната мотивировка и тази на последващите изменения в ново общо цяло, посредством необходимите адаптации.
- 18.13. Измененията се правят под формата на вмъкнат текст в подлежащия на изменение акт. Измененията трябва да се въведат, без да се засяга целостта на основния текст. По-специално, трябва да се запазят структурата и терминологията на основния текст.
- 18.13.1. С оглед яснота и предвид проблемите с превода на всички официални езици, замяната на цели текстови единици (член или негово подразделение) се предпочита пред вмъкването или заличаването на изречения или на една или няколко думи, освен ако се отнася до дата или цифра.
- 18.13.2. В случай на множество изменения следва да се използва въвеждаща формулировка.

Пример:

„Регламент ... се изменя, както следва: ...“

18.13.3. Когато се изменят няколко разпоредби от един акт, измененията се групират само в един член, започващ с въвеждащ израз и разделен на точки, които следват номерацията на изменените членове.

Пример:

Регламент ... се изменя както следва:

- 1) Член 3 се изменя както следва:
 - а) параграф 1 се заменя със следното:
„1. ...“
 - б) добавя се следният параграф [5]*:
„5. ...“
- 2) Въмква се следният член [7a]*:

„Член 7a

...“.

* Вж. бележката в точка 18.13.5.

18.13.4. Ако с един акт за изменение се изменят няколко акта, измененията във всеки акт следва да се групират в отделен член.

18.13.5. Различните видове изменения (замяна, въмкване, добавяне, заличаване) се правят в нормативен стил, като се използват стандартни формулировки.

Пример:

„Член X от Регламент ... се заменя със следното: ...“

„Въмква се следният член [Xa]*: ...“

„В член Y се добавя следният параграф [X]*: ...“

„В член Z се заличава параграф 3.“

* Уводното изречение може да съдържа или не номера на подразделението, което подлежи на въмкване или добавяне. В случай на сложни изменения указването на номера или, когато е приложимо, други уточнения относно точното място, където трябва да се въмкне новият текст, могат да улеснят анализа на изменящия акт и последващата работа по консолидация.

- 18.13.6. С оглед забраната на употребата на самостоятелни материалноправни разпоредби, е за предпочитане измененията относно дати, срокове, изключения, дерогации, удължаване на срокове и прилагане на акта във времето, да бъдат вмъквани в акта, подлежащ на изменение.

Изменение по същество

- 18.14. Както бе посочено в точка 18.1, когато даден акт трябва да бъде изменен, това следва принципно да се направи с формални изменения.
- 18.15. При все това, е възможно, поради съображения за неотложност, практически причини или с цел опростяване, съставителят да пожелае да включи в един акт разпоредби, които всъщност се явяват изменения по същество на друг акт. Такива изменения по същество могат да се отнасят както до приложното поле на другия акт, така и до дерогацията от задължения, произтичащи от него, изключения по отношение срока на прилагане на акта и др.

Пример:

„Чрез дерогация от член ... от Регламент ..., заявления могат да се подават след ...“

- 18.15.1. По принцип, и по-специално по съображения за прозрачност, за предпочитане е да се избягват измененията по същество. В този случай основният акт остава в действителност непроменен, а новите разпоредби представляват дерогация от този акт, така че старият текст, който е все още в сила, съществува успоредно с новия текст, който от своя страна обезсилва някои от разпоредбите на последния, променя обхвата им или внася допълнения в тях.
- 18.15.2. Доколкото едно изменение по същество има доста ограничен обхват, е допустимо да не се прави текстово изменение в съответния акт. При все това, ако измененията са важни, трябва да се приеме отделен акт за изменение.

19. АКТ, ЧИЕТО ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НЕ Е ДА ИЗМЕНИ ДРУГ АКТ, МОЖЕ ДА СЪДЪРЖА, IN FINE, ИЗМЕНЕНИЯ НА ДРУГИ АКТОВЕ, КОИТО ИЗМЕНЕНИЯ ПРОИЗТИЧАТ ОТ ПРОМЕНИТЕ, ВЪВЕДЕНИ С НЕГО. АКО ИЗМЕНЕНИЯТА СА СЪЩЕСТВЕНИ, СЛЕДВА ДА СЕ ПРИЕМЕ ОТДЕЛЕН АКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ.

19.1. Понякога акт със самостоятелни разпоредби може да промени правния контекст в дадена област, така че да се наложи да се изменят други актове, уреждащи други аспекти от същата област. Доколкото елементът на изменение остава като цяло второстепенен по отношение на основния обхват на акта, подобно успоредно съществуване на такива различни елементи не попада под забраната, съдържаща се в насока 18, относно включването на самостоятелни материалноправни разпоредби в актове за изменение.

19.2. При всички случаи, изменението трябва да бъде текстово, в съответствие с правилото в насока 18.

19.3. За да бъде изменението видно, то трябва да фигурира в заглавието на акта, като се уточнява номерът на изменяния акт (вж. точка 8.3).

Пример:

Директива 92/96/ЕИО на Съвета от 10 ноември 1992 г. за координиране на законовите, подзаконовите и административните разпоредби за пряко животнозастраховане и за изменение на Директиви 79/267/ЕИО и 90/619/ЕИО.

19.4. Ако поради преобладаващия брой разпоредби за изменение центърът на тежестта на даден акт се измести по-скоро към категорията „актове за изменение“, съставителят следва да го раздели на два отделни акта поради съображенията, изложени в точки 18.3 и 18.4.

Заключителни разпоредби, разпоредби за отмяна и приложения (насоки 20, 21 и 22)

- 20. РАЗПОРЕДБИТЕ, КОИТО УСТАНОВЯВАТ ДАТИ, СРОКОВЕ, ИЗКЛЮЧЕНИЯ, ДЕРОГАЦИИ И УДЪЛЖАВАНЕ НА СРОКА, КАКТО И ПРЕХОДНИТЕ РАЗПОРЕДБИ (ПОСПЕЦИАЛНО ТЕЗИ ОТНОСНО ДЕЙСТВИЕТО НА АКТА СПРЯМО ЗАВАРЕНИ СЛУЧАИ) И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ (ВЛИЗАНЕ В СИЛА, КРАЕН СРОК ЗА ТРАНСПОНИРАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА АКТА ВЪВ ВРЕМЕТО) СЕ ФОРМУЛИРАТ ТОЧНО.**

В РАЗПОРЕДБИТЕ ОТНОСНО КРАЙНИТЕ СРОКОВЕ ЗА ТРАНСПОНИРАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА АКТОВЕТЕ СЕ ПОСОЧВА ДАТА, ИЗПИСАНА ПО СЛЕДНИЯ НАЧИН: ДЕН/МЕСЕЦ/ГОДИНА. ЗА ДИРЕКТИВИТЕ ТЕЗИ ДАТИ СЕ ОПРЕДЕЛЯТ, ТАКА ЧЕ ДА СЕ ОСИГУРИ ПОДХОДЯЩ СРОК ЗА ТРАНСПОНИРАНЕ.

- 20.1. В правните актове на Съюза, в зависимост от търсените правни последици, се прави разлика между влизане в сила и пораждање на действие. Освен това, датата, от която се прилага актът, може да е различна от датата на влизането му в сила или от датата, от която актът поражда действие.

А. Влизане в сила

- 20.2. Законодателните актове, определени в член 289, параграф 3 от ДФЕС, влизат в сила на датата, която е определена в тях, или ако няма такава, на двадесетия ден след датата на тяхното публикуване (вж. член 297, параграф 1, трета алинея от ДФЕС). Същото важи и по отношение на някои незаконодателни актове (вж. член 297, параграф 2, втора алинея от ДФЕС), а именно приетите под формата на регламенти, адресирани до всички държави членки директиви и решения без адресати.

а) Дата на влизане в сила

- 20.3. За влизането в сила на акта трябва бъде посочена точна дата или тя да бъде определена в зависимост от датата на публикуване.
- 20.3.1. Датата на влизане в сила не може да предхожда датата на публикуване.

- 20.3.2. Трябва да се избягва определянето на датата чрез препращане към дата, която ще бъде определена от друг акт.
- 20.3.3. Влизането в сила на акт, който представлява правно основание на друг акт, не може да се поставя в зависимост от влизането в сила на последния акт.
- 20.3.4. Никой акт не може да влезе в сила преди влизането в сила на акта, който представлява неговото правно основание.
- 20.3.5. Влизането в сила на даден акт не може да зависи от изпълнението на условие, за което гражданите не биха могли да узнаят.

б) Насоки за определяне на датата на влизане в сила

- 20.4. Влизането в сила на по-ранна дата от двадесетия ден след публикуването може да бъде обосновано от практически съображения и съображения за неотложност. Такава необходимост може да възникне най-вече по отношение на регламентите. За тази цел се прилага описаният по-долу подход.
 - 20.4.1. Влизането в сила на третия ден след деня на публикуване на акта трябва да е надлежно обосновано от съображения за неотложност. За всеки отделен случай трябва да се провери дали наистина става въпрос за неотложност.
 - 20.4.2. Влизането в сила на датата на публикуване трябва да остане изключение и да се обосновава от съображения за належаща необходимост (с цел запълване на правна празнота или предотвратяване на спекулации), тясно свързана със самия характер на акта (вж. точка 20.6). За целта в акта трябва да се съдържа специфично съображение, обосноваващо неотложността, с изключение на случаите, когато практиката е вече добре позната на заинтересованите лица, например при регламентите за определяне на вносните мита или възстановяванията при износ.
- 20.5. Датата на публикуване на даден акт е датата, на която Официален вестник, в който е публикуван актът, е действително на разположение на всички езици в Службата за публикации.

в) Неотложни мерки

- 20.6. Регламентите, публикувани ежедневно и ежеседмично, с които Комисията определя вносните мита (и/или допълнителните такси в някои сектори на земеделието), както и възстановяванията при износ, приложими към търговията с трети държави, трябва да се приемат на датата, която е възможно най-близка до началния момент на прилагането им, именно за да се избегнат спекулации.

- 20.7. Във връзка с това установената практика е тези периодично публикувани регламенти да влизат в сила в деня на тяхното публикуване или в първия работен ден след публикуването им.

Б. Пораждане на действие

- 20.8. Директивите, различни от адресираните до всички държави членки директиви, както и решенията с адресат, не съдържат дата на влизане в сила, а пораждат действие чрез тяхното нотифициране на адресатите им (член 297, параграф 2, трета алинея от ДФЕС).

В. Прилагане

а) Прилагане на регламентите с обратно действие

- 20.9. По изключение и при спазване на изискванията, произтичащи от принципа на правната сигурност, даден регламент може да се прилага с обратно действие. В този случай се използва изразът „*прилага се от ...*“, който се съдържа в алинеята след алинеята за влизането в сила.
- 20.10. Прилагането с обратно действие често се обозначава в член, различен от последния член, чрез изрази „*през периода от ... до ...*“, „*от ... и до ...*“ (например при регламенти за тарифни квоти) или изрази „*считано от ...*“.

б) Отложено прилагане на регламенти

- 20.11. Понякога се прави разграничение между влизането в сила на регламент и прилагането на установения с него режим, което е отложено за по-късна дата. Целта на това разграничение е да се направи възможно незабавното учредяване на нови органи, създадени с регламента и съответно приемането от Комисията на мерки за прилагане, изискващи становището на тези новосъздадени органи.

- 20.12. Ако се окаже необходимо прилагането на част от регламент да се отложи за по-късна дата от тази на влизането му в сила, в регламента следва да се уточни ясно за кои разпоредби се отнася това.

Пример:

„Член...

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член ... се прилага от ...“

Формулировки като посочената по-долу следва да се избягват, тъй като те не позволяват да се определи датата на прилагане на въпросната разпоредба:

„Настоящият член поражда действие:

- а) след сключване на споразумение между създадените или одобрени от държавите членки органи за изплащане на обезщетение относно задачите и задълженията им и условията за възстановяване на суми;
- б) считано от датата, определена от Комисията, след като тя констатира, в тясно сътрудничество с държавите членки, че такова споразумение е сключено;

и се прилага за целия срок на действие на споразумението.“

в) Прилагане на директиви

- 20.13. Следва да се прави разграничение между влизането в сила и пораждането на действие, от една страна, и прилагането, от друга страна, във всички случаи, когато адресатите имат нужда от съответен период от време за изпълнение на задълженията, произтичащи от акта. Това е особено характерно за директивите. Тогава разпоредбите по прилагане ще бъдат предмет на отделен член, който, според конкретния случай, предхожда съответния член относно влизането в сила на директивата или относно нейните адресати.

Пример:

„Държавите членки [вземат необходимите мерки] [въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби], необходими за да се съобразят с настоящата директива, не по-късно от ... Те незабавно информират Комисията за това.“

- 20.14. По-специално, в случая на директивите за свободно движение на стоки, хора и услуги, за да се избегне създаването на нови пречки, дължащи се на различния начален момент на прилагане на директивата от държавите членки, до изтичане на определения краен срок за транспониране, е желателно да се предвиди точна дата, от която се прилагат националните разпоредби.

Пример:

„Държавите членки приемат и публикуват до ... разпоредбите, необходими за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези разпоредби от ...“

Г. Край на прилагането или на правното действие

- 20.15. В заключителните разпоредби един член може да ограничи срока на прилагане или на правно действие на акта.

Д. Прилагане на актове с необвързващ характер

- 20.16. Актовете с необвързващ характер, като например препоръките, нямат дата на поражение на действие или на прилагане; техните адресати могат да бъдат приканени да ги приложат до определена дата.

Е. Правила относно изчисляването на сроковете

а) Обозначаване началото на срок

20.17. Ако изрично не е посочено друго, срокът започва от 0 часа на посочената дата¹. Най-често срещаните изрази за обозначаване началото на срока са:

- считано от ...
- от ... (до ...)
- от ...
- с действие от ...
- поражда действие от ...
- влиза в сила на ...

б) Обозначаване на края на срок

20.18. Ако изрично не е посочено друго, срокът изтича в полунощ на посочената дата. Най-често срещаните изрази за обозначаване края на срок са:

- до ...
- прилага се до влизането в сила на ..., или ..., до по-ранната от двете дати
- ... най-късно до ...
- (от ...) до ...
- изтича на ...
- спира да се прилага на ...

¹ Вж. Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 година за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

- 21. АКТОВЕТЕ И РАЗПОРЕДБИТЕ, КОИТО СА СТАНАЛИ НЕНУЖНИ, СА ПРЕДМЕТ НА ИЗРИЧНА ОТМЯНА. ПРИЕМАНЕТО НА НОВ АКТ ТРЯБВА ДА ИМА ЗА ПОСЛЕДИЦА ИЗРИЧНАТА ОТМЯНА НА ВСЕКИ АКТ ИЛИ РАЗПОРЕДБА, СТАНАЛИ НЕПРИЛОЖИМИ ИЛИ БЕЗПРЕДМЕТНИ ПО СИЛАТА НА НОВИЯ АКТ.**
- 21.1. Ако при приемането на даден акт, законодателят счита, че предишни актове или разпоредби не би трябвало да се прилагат повече, тоест че те са станали ненужни, правната сигурност изисква в акта да се предвиди изричната им отмяна. Един акт може да е ненужен не само поради пряка несъвместимост с новия нормативен акт, но и например в резултат от разширяването на приложното поле на акта. От друга страна, не е необходимо да бъде отменен акт, чийто срок на прилагане, определен в самия акт, просто е изтекъл.
- 21.2. Изричната отмяна на разпоредби от по-ранни актове означава имплицитно, че никоя друга разпоредба не е отменена, което намалява риска от несигурност по отношение на запазването или не на правила, които дотогава са били в сила.
- 22. ТЕХНИЧЕСКИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА АКТА СА ВКЛЮЧЕНИ В ПРИЛОЖЕНИЯТА, КЪМ ВСЯКО ОТ КОИТО СЕ ПРАВИ ОТДЕЛНО ПРЕПРАЩАНЕ В ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ НА АКТА. ПРИЛОЖЕНИЯТА НЕ ПРЕДОСТАВЯТ НИКАКВИ НОВИ ПРАВА И НЕ ВЪЗЛАГАТ НОВИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, КОИТО ДА НЕ СА ПРЕДВИДЕНИ В ПОСТАНОВИТЕЛНАТА ЧАСТ.**

ПРИЛОЖЕНИЯТА СЕ СЪСТАВЯТ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТНА СТРУКТУРА.

А. Приложения в тесен смисъл

- 22.1. Приложенията в тесен смисъл представляват начин на изложение, при който някои разпоредби или елементи на разпоредби се отделят от постановителната част поради техния технически характер и дължина: това важи за предписания, които следва да се съблюдават от митнически служители, лекари и ветеринарни лекари (като например методи за анализ на химически вещества, вземане на проби, формуляри и т.н.), списъци с продукти, таблици с цифри, проекти, чертежи и др.
- 22.2. Препоръчва се правилата или техническите данни, които от практическа гледна точка би било трудно да бъдат вместени в постановителната част, да бъдат изложени в приложение. Постановителната част трябва да посочва ясно, на подходящото място, връзката, която съществува между нейните разпоредби и приложението, посредством препращане (например „се съдържа в приложението“, „се съдържа в приложение I“, „изброени в приложението“).

- 22.3. Такова приложение, по своята същност, е неделима част от акта, към който се отнася; следователно не е нужно в разпоредбата, която препраща към приложението, да се посочва, че то е неделима част от акта.
- 22.4. Приложението следва да бъде озаглавено „ПРИЛОЖЕНИЕ“, без по възможност да се посочва друго заглавие. При множество приложения, те се номерират с римски цифри (I, II, III, и т.н.).
- 22.5. Дори и да не съществуват стриктни правила относно представянето на приложенията, тяхната структура трябва да бъде поне уеднаквена и подразделена по такъв начин, че съдържанието да бъде изразено възможно най-ясно, независимо от неговия технически характер. В тази връзка може да се използва всяка подходяща система за номериране и подразделяне.

Б. Правни актове, прикрепени към други актове

- 22.6. Възможно е към даден акт да бъдат прикрепени (а не „приложени“) други, предхождащи дадения текст правни актове, които са обикновено одобрени от него. Такъв е случаят с уставите или международните споразумения.
- 22.6.1. Тези прикрепени актове, по-специално международните споразумения, могат да имат приложения.
- 22.6.2. Текстът на тези актове не се озаглавява с „ПРИЛОЖЕНИЕ“.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Обща структура на акт, приеман по обикновената законодателна процедура

**[РЕГЛАМЕНТ/ДИРЕКТИВА/РЕШЕНИЕ] [(ЕС)/(ЕС, Евратом)] [ГГГГ]/[НННН]
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от ...

[относно]...

[(кодифициран текст)]

[(преработен текст)]

[(Текст от значение за ЕИП)]

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член(ове) ... от него,

[като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член(ове) ... от него,]

[като взеха предвид предложението на Европейската комисия],

[като взеха предвид инициативата на ...(наименования на държавите членки)],

[като взеха предвид искането на Съда,]

[като взе предвид препоръката на Европейската централна банка,]

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

[като взеха предвид становището на Европейската комисия,]

[като взеха предвид становището на Съда,]

[като взе предвид становището на Европейската централна банка,]

[като взе предвид становището на Сметната палата,]

[като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,]

[като взеха предвид становището на Комитета на регионите,]

в съответствие с обикновената законодателна процедура, [предвид общия проект, одобрен от Помирителния комитет на ...,]

като имат предвид, че:

(1)

(2)

(...).....,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ/НАСТОЯЩАТА
ДИРЕКТИВА/НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Член 2

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

[ПРИЛОЖЕНИЕ]